

MARIA DORINA PA CA

POVESTEA TERAPEUTICĂ



EDITURA ARDEALUL, 2004

Biblioteca de psihologie

I S B N 973-9087-69-8

Tipar: CASA DE EDITURA MURE

Tel. 0265-261437

Consilier editorial: *Eugeniu Nistor*

Corectura apar ine autoarei

Copyright © *Maria Dorina Pasca, 2004*

Motto:

„Doamne, acord -mi senin tatea de a accepta lucrurile pe care nu le pot schimba, curaj s pot schimba lucrurile pe care le pot schimba i în elepriunea de a vedea diferen a”.

(Rug ciunea Senin t ii)

Cuprins

Introducere la o... poveste

Cap. I-Delimitări structurale

1.1.-Povestea ca specie literară

1.2.-Povestea ca element terapeutic

1.3.-Algoritmul poveștii terapeutice

Cap. II-Compartimente terapeutice

2.1.-Specificul poveștii terapeutice pentru copii

2.2.-Specificul poveștii terapeutice pentru adulți

2.3.-Exercițiul premergător poveștii terapeutice

Cap. III-Povestea terapeutică

3.1.-Mesajul poveștii terapeutice vizând stări și sentimente

3.1.1.-Bucuria:

1-Ursul Moș-Martini

2- Cotonul

3-Albastru

3.1.2.-Speranța:

1-Iarbă, iarbă, fir de iarbă

2-Străjerul împăratesc

3-Dia-Pădăria

3.1.3.-În alegerea:

1-Fluturile poartă

2-Un arici, licurici

3-Rodul soarelui

3.1.4.-Acceptarea:

1-Frunza de nisip

2-M rgelele

3-Povestea drumului

3.1.5.-Rezolv ri de probleme:

1-Curcubeul

2-Împ r iile

3-Yes !

3.1.6.-Teama de a nu gre i:

1-Dac

2- ters tura

3.1.7.-Tr s turi temperamentale:

1-Livada

3.2.-Povestea terapeutic pentru copii

3.2.1.-Dificult i colare:

-Povestea lui Bibi

3.2.2.-Dezinteres fa de lec ii:

-Povestea vâ n torii de comori

3.2.3.-Abandon în fa a unei greut i:

-Povestea b ie elului i a dragonului

3.2.4.-Dificult i în respectarea regulilor de grup:

-Povestea stupului de albine

3.2.5.-Nerespectarea regulilor în interiorul unui grup:

-Povestea lui Lapinot

3.2.6.-Dificultăți în respectarea regulilor unui grup:

-Povestea jucătorului de fotbal

3.2.7.-Comportament cert și iritabilitate:

-Povestea ariciului Pogonici

3.2.8.-Lipsa motivației de a învăța sau munci:

-Povestea furnicului ei Maria

3.2.9.-Rezolvarea de probleme în mod rațional

-Veverițele Maria, Da și Sa

3.2.10.-Copil neînțelept, singur, introvertit

-Perla fermecat

3.2.11.-Cunoașterea și acceptarea bolii cronice (diabetul)

-Sora DIA

3.2.12.-Copilul care nu vrea să se culce:

-Nu vreau încă să mă culc

3.2.13.-Copilul visează urât:

-Un-doi, trei și nu te temi!

3.2.14.-Copilului îi este frică de câini:

-Mircea și celușarii pitici

3.2.15.-Copilului căruia îi este frică de dentist:

-Mica sirenă

3.2.16.-Pentru copilul bâlbâit:

-Florin și limba ciocnitoarelor

- 3.2.17.-Pentru copilul care refuz mâncarea (refuz s
m nance):
- oricelul mânc cios
- 3.2.18.-Copilul care deranjeaz clasa în timpul orelor:
-Clovnul
- 3.2.19.-Neîn elegerea i cearta între fra i:
-Duma, Dora i ursule ii
- 3.2.20.-Momentul în care copilul se întâlne te cu moartea:
-Bunica a murit
- 3.2.21.-Agresivitatea copilului:
-Luri, copilul vi nopinto
- 3.2.22.-Frica de internare în spital i desp r irea de p rin i:
-Salonul vesel
- 3.2.23.-Pentru copilul ce nu tie s piard sau s renun e la
ceva:
-Huh, stafia alb !
- 3.2.24.-Divor ul p rin ilor:
-Micu a doamn
- 3.2.25.-În cazul copiilor cu familii mono-parentale:
-Liliacul
- 3.2.26.-Copilul care refuz s ia medicamentele
-Siropel i Tableti a
- 3.2.27.-Copilul c ruia îi este team
-Teama învins

3.2.28.-Copilul neplăcut și care are obiceiul să se bată cu
același coleg

-Norul și soarele

3.3.-Povestea terapeutică pentru adulți:

3.3.1.-Lipsa de motivație în muncă :

-Povestea focului

3.3.2.-Lipsa de implicare în activitate, negativism:

-Povestea piticului care nu vrea nimic

3.3.3.-Utilizarea confabulației pentru a atrage atenția:

-Povestea papagalului Rocco

3.3.4.-Lipsa solidarității în interiorul unui grup:

-Povestea paharelor de apă

3.3.5.-Incapacitatea de a-și stabili un scop în viață :

-Povestea lui Ulysse

3.3.6.-Dependența față de droguri:

-Povestea berzei

3.3.7.-Nerespectarea regulilor în interiorul unui grup:

-Povestea lui Lapinot

3.3.8.-Dificultăți în respectarea regulilor unui grup:

-Povestea jucătorului de fotbal

3.3.9.-Comportament certăreț, iritabilitate:

-Povestea ariciului Pogonici

3.3.10.-Lipsa motivației de a munci:

-Povestea furnicului ei Maria

3.3.11.-Lipsa de comunicare și relaționare:

-Dă-i mâna ta

3.3.12.-Sacrificiul matern:

-Dragostea de mamă

3.3.13.-Identitatea personală :

-Învățătorul, un grădinar

3.3.14.-Identitatea personală :

-Cuiburile murdare

Cap. IV „Povestea mea”

4.1.-Povestea terapeutică scrisă de copil:

4.1.1.-Copil clinic sănătos

1-Povestea lui „Nu știu”

2-Povestea fraților mei

3-Boala și ...atât

4-Povestea mea primă și a doua

5-Cămin

6-Povestea mea

7-Povestea mea

8-Ajutorul

9-Puiul de dinozaur

10-Povestea Anei

11-Ziua tatălui

12-Lada cu nisip

4.1.2.-Copil bolnav

1-Povestea baticului meu

2-Speran a, povestea mea

3-„A nu auzi” este povestea mea

4-Despre mine

5-Povestea unui înving tor

6-Îngerule meu p zitor

7-Suntem ni te înving tori

4.2.-Povestea terapeutic scris de adult

4.2.1.-Adult clinic s n tos

1- in secret!

4.2.2.-Adult bolnav

1-Povestea inimii mele

2-E simpl povestea mea

3-Povestea lui „N-am timp”

4-Camera verde

4.2.3.-Adult privat de libertate

1-Nu da omului cât poate duce

2-M preg tesc s plec acas

3-Fr mântând pâinea

4-Nu e un vis

Concluzii la o ... poveste

Not bibliografic

Bibliografie

Introducere la ... o poveste

Obi nui i cu tradi ionalele i nelipsitele „introduceri”, cartea de fa î i propune o introducere, a a cun ne spune i titlul, „la o poveste, printr-o poveste”.

A a i nu astfel, deoarece „drumul” la o poveste, pentru o poveste i dinspre o poveste, fie ea chiar i terapeutic , porne te de undeva, adic î i are...

„Povestea drumului”

-Voi ti i de unde porne te DRUMUL? Dar unde duce?

A a-l auzeam pe valul de mare întrebând i apoi povestind:

-Într-o toamn , începu valul de mare, îmi f cusem împrejurul casei, un gard din crizanteme. Erau albastre ca i mine. i ce dac nu este gard albastru? i nici crizanteme albastre? La mine erau albastre. St team pe un scaun de piatr . Ce, vre i s v lega i acum i de scaun? i voiam s scriu vântului. Îi cump rasem:un copac, un fir de iarb i o piersic cu urechi. În gr din i la umbra gardului, pe scaun, scriam. Dar deodat , curioas , o crizantem îmi fur gândul de vânt i porni. Le-am f cut semn frunzelor s-o aduc -napoi. Dar ea, prinse a cro eta un cap t de cer l sând în urma ei, o poveste. i cine trecea pe acolo, c l torea f r odihn , era pe DRUM. A a se f cu de ap ru DRUMUL pe lume.

Că nu s-au mai întors frunzele, e adevărat. Foarte înăuntrul nostru
că lătoare. Că pasul măsoară drumul și acum, e tot așa. Doar că,
de atât de departe, drumul se făcea albicios și albastru se întoarse-n
gândul meu. Iau eu?

Mă uitam la pașii mei. Se porneau peste o clipă la drum. Unde
ducea drumul meu? Păi, dacă a trecut trei case, a numără aptele
pietricele și mi-a alege tovarșii de drum, un arici, a ajunge... da
nu vă spun. Căuta-i-mă pe DRUM și o să ne întâlnim.

Vă aștept acolo unde valul de mare scria”

Căci pasul pe drumul poveștii terapeutice e greu și de multe ori
ne ține în durerea suferinței, și de aceea, cele ce urmează vin
să facă mai ușor în ele și de ce nu, acceptat durerea, dar mai ales
faptul că, suntem unici, irepetabili și cu toții avem dreptul la viață
chiar dacă nu dorim a ține eternitatea clipei, e înșelător și VIAȚIA.

și-atunci:

„Din pom căzător trei mere:

unul este al meu,

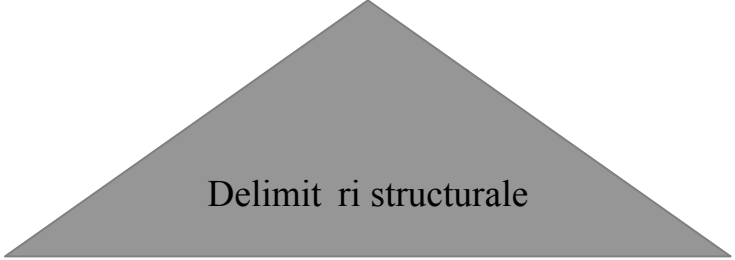
altul al celui care ascultă

și cel mai gustos,

și rămâne pentru cel care termină povestea”.

Dr. psiholog principal

CAPITOLUL I



Delimitări structurale

1.1. Povestea ca oper literar

Înainte de a primi conotații terapeutice și a deveni mijloc de rezolvare a unei situații, **povestea** pornește de la definirea sa, a a cum, orice manual de coală o face cunoscut celor care, între inși din instinct o îndrăgesc atât de mult copiii și nu numai.

Astfel, **povestirea** sau **narațiunea** este acea operă literară în care sunt prezentate întâmplări (fapte) într-o anumită ordine. Succesiunea sau curgerea logică a narațiunii pornește de la :

a)-povestitor (narator)

b)-personaje (participanți la acțiune)

c)-acțiune (desfășurarea întâmplărilor într-o anumită ordine), rezultând întregul, ceea ce determină ca **mesajul** să fie transmis și repetat de grupul întreg.

Povestea nu face altceva decât transmite pe baza celor relatate, o **experiență de viață**, o **situație problemă**, o **stare de fapt**, toate concurând la găsirea unei **soluții** implicând de cele mai multe ori, autorul cu întreaga sa personalitate.

În această situație, între povestitor și ascultător, relația ce se stabilește este cea de feed-back, fiind când ca verbul „a implica” ca și „a povesti” să se conjuge astfel, ajungând astfel la marii povestitori ai literaturii române-Ion Creangă și Mihail

Sadoveanu, fiecare fiind când „firul povestii” depășit ca nimeni altul.

Dacă în poveștile lui Ion Creangă găsim cine face bine și cine e rău, dacă nimeni nu scapă nepedepsit, iar împotriva careia cu soarta este în extremis, ultima soluție, povestirile lui Mihail Sadoveanu te aduc pe tine, cititorule, în ipostaza de a fi acolo, la „Hanu Ancu ei” și a asculta:

„Hanu Ancu ei este mai mult decât o înșirare de basme; este un tot organic, o atmosferă bine definită, atmosferă de autentică feerie, zonă fermecată în care cuvântul trăiește și de teapă ecouri de dincolo de învelișul lui de sunet, în care oamenii se mișcă, se potrivește și cuvântul într-un ritm ireal. Meritorii în parte și fiecare aducând în suita aceasta de basme evocatorii, contribuția ei melodică, povestirile se altoiesc înspre o axă unitară, de o rară calitate”, amintea Perpesicius în Cuvântul din 31 martie 1928.

În această înțelegere, vorbim la Sadoveanu de **povestirea în ram** ca preambul al poveștii terapeutice, deoarece nararea faptelor se continuă cu o nouă experiență de la un povestitor la altul. Experiența de viață face ca fiecare **segment al ramei** să întregască de fapt, **unitarul**.

Chiar dacă comisul Ioniță ce poposește la Hanu Ancu ei nu reușește să spună decât o singură poveste, următoarea pe care și-o

dore te, nu mai ajunge a fi rostit deoarece, „spusa” celor de la han, menine clipa de atenție prin povestirea lor plină de imaginație, depășind de multe ori un prag al înlegerii, dar care, în context, nu deranjează pe nimeni, iar fantasticul fiind cel care se împletește cu experiența de viață.

Secvențial, **rama poveții** alcătuiesc poveștile celor nouă, care vin din varii etape ale vieții, aducând confruntarea clipei din mediul ce le dă consistență, identitate și responsabilitate. Chiar dacă **mesajul** existențial vine din partea prierului Gherman, Zoderul Leonte, căpitanul Neculai Isac, Ienache coropcarul, Constandin Mooc, jupân Damian Cristodor, orbul și Zaharia fântânarul, ei fiind pe rând: călugăr, zoder, căpitan, negustor ambulant, cioban, negustor, ceretor și fântânar, nimic nu împiedică momentul în care **povestea lor se completează și curge**, descoperind eternul personaj-omul.

În succesiunea lor logică, cele nouă povești: Iapa lui Vodă, Haralambie, Balaurul, Fântâna dintre plopi, Cealalat Ancu, Jude al sârmănilor, Negustorul lipsan, Orb și rac și Istorisirea Zahariei fântânarul, **comprim** seturi de experiențe de viață ce într-o curbă ascendentă, pot porni de la elementul de umor, curaj și iubire, la întâmplări deloc obișnuite, ajungând la dramă, amintiri înfricoșătoare, culminând cu fantasticul atât de prezent în Hanu Ancu ei. Relevante apar rândurile lui C-tin Ciopraga-

(Mihail Sadoveanu-București, Ed. Tineretului - 1966) -: „Capodoperă de un echilibru des vădit, muzical și unduitoare, grav și surâzătoare, în care se armonizează eroicul și mâhnirea, pasiunea și resemnarea, accentul polemic și prietenia. Hanu Ancu ei încântă printr-o artă pentru cerul liber, cea mai apropiată temperamentului sadovenian.

Epica de om reînelințită și fascinantă lirică sunt specifice acestei arte. Cu particularitățile sale naționale, „Hanu Ancu ei” este echivalentul românesc al celebrelor „Povestiri din Canterbury” ale lui Chancer.

După un asemenea demers al identificării povestirilor din Hanu Ancu ei, e momentul a decodifica din punct de vedere al implicațiilor psihologice, toate **semnele** pe care atât personajele cât și întreaga atitudine comportamentală și arhitecturală a fiecărei povești în parte, fac dintr-un simplu (la prima vedere) enunț, un **mesaj** cu încredere preponderent existențialist.

Rama povestirilor pornește de la cele trei personaje care-și revendică la un moment dat, ritmicitatea fenomenelor. Ancu a, hangi a alege întotdeauna „o oală nouă pentru fiecare”, adugând astfel unicitate atât personajului (povestitorul la un moment dat) cât și poveștii, găsimu-i locul potrivit.

Comisul Ioni e de fapt mentorul aceluiași, a nara iunii, precum moș Leonte, Zodierul e un „solomonar cuminte” care

împlete te firele realului cu cele ale fantasticului dând identitate fiec ruia, fapt completat de c tre cei ce povestesc, ce „fac închinare pentru fiecare”, recunoscând meritele i acordând importan a cuvenit celui ce poveste te.

Întâmpl tor nu este nici locul ales, hanul fiind de fapt o cetate, iar cei ce vin, „intr în cetate, sunt ai cet ii”, a ezat într-un anume punct în care i apa Moldovei este prezent , dar esen ial este vatra, focul-centrul, aici se poveste te i astfel se închide **cercul**, iar povestitorii f când apel la experien a proprie de via în nararea evenimentelor, aduc **mesajul** spre personalizare, supunându-l unei judec i spirituale a colectivit ii raportat la valoarea uman .

Într-un asemenea context logistic încerc a descoperi acea **poveste de suflet ce vindec r t cirea de-o clip a speran ei i-a durerii**. Astfel, apropiat celui ce o cite te, povestea, prin puterea magic a celor spuse, aduce alinare i vindecare, f cându-l pe cel ce-o ascult , s - i spun la un moment dat propria poveste, ca un început de descoperiri personale a identit ii i unicit ii sale.

1.2. Povestea ca element terapeutic

Dacă **basmul terapeutic** surprins punctual, bine documentat și cu larg palet de exemplificări în „Basme terapeutice pentru copii și părinți”-S. Filipoi-1998, demonstrează faptul că „indiferent de vârstă”, avantajele folosirii conștiente, intenționate a basmului ca mesaj terapeutic sunt aceleași necesitând totodată compartimentarea sa, amintind că :

1)-**basmul terapeutic** iluminează, deoarece se adresează întuielii și fanteziei, lărgind spațiul interior al copilului, reprezentând totodată o lecție de viață care sparge vechiul tipar al conflictului insurmontabil cu care este familiarizat;

2)-**basmul terapeutic** este un vehicol foarte potrivit pentru modele comportamentale și valori morale, schimbarea de poziții îi este doar sugerată și are mai mult caracter de joc;

3)-**mesajul terapeutic** este preluat la fel ca mesajul unui vis, nefiind legat direct de experiența vieții reale;

4)-**basmul** nu ajunge să fie un „trigger” pentru declanșarea rezistenței la terapie, ci contribuie la dezvoltarea unei noi atitudini față de starea patogenică, comunicarea fiind făcută prin această formă ;

5)-**basmul** aduce solu ii cu totul nea teptate, cu efort emo ional pozitiv, ajungând chiar s contrazic logica i obi nuin a;

6)-**subiectul** are posibilitatea s l rgeasc sensul original al mesajului terapeutic deoarece basmul transmite un tip de creativitate;

7)-**mesajul terapeutic** se tezaurizeaz , el putând fi imediat, aparent, deghizat sau ascuns, f când ca ambiguitatea s favorizeze efectul „retard” i f când ca mesajul terapeutic s poat fi reactivat în alte situa ii, f r ca dependen a fa de terapeutic s creasc ;

8)-**basmul ca mesaj terapeutic** poate fi folosit în combina ie cu un instrument de comunicare, deoarece creaz subiectului o baz de identificare protejându-l i înv ându-l totodat s se autoîn eleag , s se autoaprecieze pozitiv cât i s i descopere propria putere interioar de a se „autivindecă”, adaug în plus, **modul** mai incisiv, direct a faptelor prin personajele create, asupra celui care o cite te, receptarea fiind maxim .

Povestea terapeutic e prezent prin **mesajul** s u specific înând cont de particularit ile de vârst a celui c ruia i se adreseaz , copil sau/ i adult, f cându-l a în elege modul în care, receptarea dureri, bolii i chiar a speran ei pot echilibra,

metaforic vorbind, acceptarea, resemnarea și în final, starea de fapt creat .

Atunci când vorbim de povestea terapeutic , în general, logistica sa se îndreapt spre **dep irea suferin ei i a durerii** de c tre cei în cauz și mai apoi, elaborarea unor nara iuni ce decurg dintr-o logic bine structurat a **gândirii pozitive**, pornind de la elemente ca: bucurie, speran , ans , atitudine, în elegere și acceptare. În acest context-Mitrofan I și Buzducea D-(2002) ediden iaz cele **zece principii** descrise de Worden (1992) pentru a ajuta o persoan aflat în suferin s dep easc durerea, necesareîn extremis, conturând profilul de personalitate specific situa iei create:

1. **actualizarea durerii** (descrierea mor ii, a circumstan- elor ei)
2. **identificarea și exprimarea sentimentelor** (furie, culpabilitate, etc.)
3. **detatarea de cel decedat** (luarea unor decizii, schimb ri)
4. **înlocuirea emo ional a persoanei decedate** (stabilirea de noi rela ii)
5. **stabilirea unui termen-limit pentru doliu**
6. **reasigurarea normalit ii sentimentelor**
7. **recunoa terea diferen elor individuale în procesul durerii**

8. **accesul în suport non-intensiv pe termen lung**

9. **explorarea stilurilor de a face fa** puctând riscul alunecării spre folosirea unor metode neadaptative (abuz de alcool, drog)

10. **identificarea durerii nerezolvate**

Important este faptul că, până să ajunge în acest punct, este necesar să folosească întreaga baterie terapeutică disponibilă. Povestea atunci când, ea poate să amelioreze durerea și suferința atât a copilului cât și a adultului.

Cuvântul are putere magică, el poate vindeca atunci când spus unde, cum și de cine trebuie, recunoscându-i-se astfel, valoarea terapeutică, acționează ca o forță.

Povestea terapeutică prin nararea faptelor „comprim” la maxim experiența de viață, menită să semnaleze o stare de fapt și să atenueze **criza** care, inevitabil apare la un moment dat, declanșată, precum, filosofic vorbind, de neînțelegeri ale înțelegerii, înțelegerii și neînțelegerii.

Povestea terapeutică **se povestește** (se spune) și **nu** se citește. Ea trebuie să fie liantul dintre trup și suflet, gând și gest, trăire și exprimare. Ea nu poate fi spusă de către oricine, oriunde și oricum. Trind în simbioză cu cel suferind, povestea terapeutică își are legile nescrise ale vulnerabilității sale, ceea ce

face ca simpla virgulă, să mai acorde o ansă, iar punctul, o certitudine și o reușită.

Pornind de la un caz real sau fantastic, povestea terapeutică îmi îndeplinește menirea de **mediator** a durerii și suferinței ei, aducând mult mai aproape pe cel aflat într-un impas, sincopă a vieții, de lumea în care legile care guvernează pot declanșa apariția unor resurse vitale de a învinge: frica, teama, neliniștea, neputința, nesiguranța și a descoperi speranța și anșa, conjugând verbele „a vrea”, „a putea” și „a dori”, la timpul prezent. În acel moment, **povestea terapeutică îmi dovedește utilitatea**, fiind când prin puterea cuvântului ca **lumea** pentru cel în suferință, „să se miște altfel”, să fie perceput prin prismă noilor conotații cognitive ale elementelor de identitate personală, dând unicitate clipei trăite.

1.3. Algoritmii poveștii terapeutice

Dacă în DEX **alegoria** este definită ca un procedeu artistic, constând în exprimarea unei idei abstracte prin mijloace concrete și/sau opera literară sau plastică -folosind această formă de expresie (fabula, parabola, etc), **în psihoterapie** alegoria sau **metafora** se definește ca o istorie reală sau fictivă care are ca **scop**:

- informarea
- educarea
- vindecarea individului
- dezvoltarea

Obiectivul pove tilor este s „p c leasc ” subiectul prin blocarea mecanismelor sale de ap rare i intrarea în contact cu incon tienul i multitudinea de solu ii depozitate în acesta.

Copilul mic are nevoie de pove ti pentru a înv a simbolică i securizanta de cum s - i rezolve propriile probleme. La rândul s u, adultul se confrunt i el cu probleme noi, de alt natur i f r a discredita resursele trecutului, are nevoie de instrumente pentru a dep i dificult ile. **Povestea terapeutic** devine astfel un instrumen pre ios care va scoate la iveal emo ii i sentimente ce risc s r mân ascunse în incon tient:angoase, frici, dorin e, obsesii, culpabilit i, invidii, întreb ri la care nu le-am g sit dar nici c utat, r spunsuri. Astfel, **func ia metaforelor i a pove tilor** este aceea, de a ajuta „ascult torul” s împace propriile sale pulsuni cu cerin ele realit ii externe i regulile societ ii, deloc u oare în unele cazuri.

Con inutul alegoriilor nu e necesar s i plac sub aspectul estetic, dar dac ele întrunesc i calitatea de: pl cut, acceptat i accesibil, reu ita în timpul terapeutic de aplicare a lor, este meritoriu. În acest sens, din istorioara metaforic , subiectul va

percepe, prea pu în con tient i cu mult mai mult , incon tient, **leg turile dintre poveste i propriile sale probleme.** Ca o certitudine, subiectul va avea mult mai târziu o **revela ie** („insight”) cu privire la **mesajul** pove tii i cu siguran c acest moment temporal va coincide cu începutul vindec rii, a rezolv rii într-o manier nou a impasului s u existen ial, dat într-o stare de fapt.

Recunoscutul psihiatric american Milton E.Erickson folosind alegoria ca tehnic psihoterapeutic nu uita s remarce atunci când era întrebat cum reu e te s vindece spunând pove ti ca: „Oamenii vin i m ascult cum le istorisesc pove ti, apoi pleac la ei acas i- i schimb comportamentul”. De fapt, acesta este punctul, momentul de la care trebuie s plec m atunci când avem cu adev rat certitudinea c povestea terapeutic î i are viabilitatea ca tehnic folosit pe scara accep iei de c tre subiect, a surselor i resurselor care vindec sau amelioreaz suferin a i durerea.

În accep iunea sa, Erickon consider c sediul **con tientului** s-ar g si în emisfera stâng , ce controleaz activit ile ra ionale i analitice, cum ar fi: limbajul, gândirea linear , comunicarea digital , scrierea, aritmetica, .a. în acela i concept, psihiatrul american, cantoneaz **incon tientul** în emisfera dreapt care se ocup i de activit ile de sintez , de în elegere a limbajului,

muzicii, creativității și comunicare analitică. Toate aceste remarci sunt absolut necesare a fi subliniate, pornind de la faptul că psihanaliza consideră inconștientul un rezervor al pulsuniilor refulate, al dorințelor nepermise, ceea ce-l determină pe Erickson a susține când vorbește despre același inconștient, că fiind cu adevărat un sediu al soluțiilor și nimic altceva.

De fapt, vorbind subiectului, nu faci altceva decât să te adresezi în aceeași măsură, egal, atât conștientului cât și inconștientului, ceea ce determină ca într-o primă etapă când subiectul se află într-o tranșă, metafora ericksoniană să permită deconectarea emisferei stângi (starea de conștient) și comutarea emisferei drepte, demonstrând în partea a doua a intervenției psiho-terapeutice, funcționalitatea emisferei stângi fiind reluată pentru a sintetiza informațiile redată în prima etapă.

De notat în mod special este faptul că **utilitatea** poveștilor terapeutice este indicat pentru toate categoriile de subiecți (clienți, pacienți), indiferent de vârstă și/sau nivelul de colarizare.

Interesant de subliniat este situația deja cunoscută în lumea psihoterapeutică, de a cuprinde **alegoria** ca fiind mult mai ușor acceptată de subiect (client), deoarece el nu se simte direct vizat de subiectul poveștii. Considerat ca mijloc de intervenție

psihologic , Jeffrey Zeig, îi punctează alegoriei amintite **avantaje** față de alte tehnici terapeutice și anume:

1)-nu are efecte negative;

2)-este captivant ;

3)-favorizează independența subiectului (clientului) față de psihoterapeut care nu-i oferă o soluție gata fabricată ci îl obligă să facă singur conexiunile care-l vor duce spre/lărgirea surselor de soluții;

4)-poate fi folosit pentru depășirea rezistențelor naturale la schimbare;

5)-favorizează memorarea deoarece sub formă de istorioare , ideile prezentate sunt mai ușor memorizate;

6)-provoacă confuzie, ceea ce declanșează comutarea pe emisfera dreaptă și deci, accesul la inconștient;

7)-poate fi utilizat atât pentru eliminarea comportamentelor de protecție cât și pentru optimizarea performanțelor;

Chiar dacă unii la prima vedere ar putea crede că psihoterapia prin poveste este o formă de manipulare, la o privire mai atentă și reală , pot constata contrariul, datorită faptului că , inconștientul are propriul său sistem de protecție și nu se lasă și nici nu poate fi manipulat cu atât ușor cum s-ar putea crede. În acest context, **acțiunea** poveștilor se manifestă printr-o reacție constructivă de cunoaștere la nivelul credințelor personale și nu printr-o simplă manipulare. Astfel, **alegoria** deține calitatea de a

fi un instrument atât simplu, dar și complex totodată având în același timp și puterea de a transforma viața a cuiva în sens pozitiv sau blocând aspirațiile și chiar certitudinile unora, atunci când construirea ei nu respectă algoritmul unei povești terapeutice.

Matematic și psihologic vorbind, **algoritmul unei povești terapeutice** trebuie să reprezinte **suma (S)** unor **termeni pozitivi (T.P.)** și ai situației, eliminând printr-o simplă scădere, nesiguranța, incertitudinea și nereușita, adică **termenii negativi (T.N.)**, **rezultanta (R)** fiind reușita, rezolvarea problemei, găsirea soluției rezonabile, repunând astfel pe linia de încredere și certitudine, persoana (subiectul, clientul) supus psihoterapiei pe baza poveștii terapeutice. În contextualitatea dată, algoritmul poveștii terapeutice se determină aplicând formula:

$$(T.P.+T.P.)- T.N.=R.$$

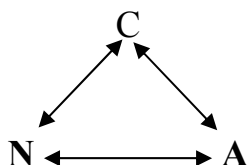
Tot ca **sum (S)** trebuie să se considere și **termenii senzoriali (T.S)** ca fiind formați din cei: vizuali, auditivi, kinesteziei (de atingere), T.V; T.A; T.K, adică

$$T.V.+ T.A.+T.K.=T.S.$$

Implementând algoritmiile prin formulele descrise anterior, putem continua cu certitudine afirmând faptul că, **subiectul** unei povești terapeutice trebuie descris în **termeni pozitivi**, deoarece inconștientul nu înțelege limbajul negativ (exp: O persoană care ia

o să-i cerem să nu se mai gândească la momentul în care s-a produs evenimentul negativ, ea va continua să aibă în minte aceeași idee). Un argument în acest caz este că același lucru, în multe situații, omul îl face mai repede decât nu-și dorește, decât ce vrea cu adevărat în realitate. De asemenea un obiectiv formulat în termeni negativi, este mai puțin creativ și duce mai ușor la o stare de disconfort și indispoziție.

Totodată, povestea terapeutică **permite natarorului (N)** să stabilească o **comunicare (C)** multivalentă și multinivelară cu **ascultătorul (A)**, atât la nivel conștient cât și inconștient.



Din această cauză, **subiectul** alegoriei trebuie formulat și în **termeni senzoriali**: vizual, auditiv, kinestetic (atingerea). (exp.-dacă vom spune „vreau să fiu fericit”,-reușita va fi departe deoarece mesajul nu există prin neimplicarea termenilor senzoriali). **Conținutul** alegoriei trebuie să fie descris în termeni cât mai vagi pentru a stimula creativitatea, iar **cuvintele** folosite să nu fie personalizate (neoferind referințe precise de oameni, locuri, etc.).

Din punct de vedere **psiholingvistic**, **verbele** de ac iune vor fi înlocuite cu **substantive** pentru a l sa **imagina ia** **ascult torului** s fac complet rile necesare: amintirea, gândul, împrejurarea, etc. Este foarte important s „intre în scen ”, practic în strategia de rezolvare a problemelor, **personajele** care fac parte consecvent din incon tientul colectiv, ele stimulând incon tientul subiectului (clientului). Acestea în general sunt: zâne, în elep i, prin i, prin ese, regi, regine, mo Cr ciun, personaje din Biblie, Iisus, eroi mitologici, cât i persoanale din cercul de cunoscui sau/ i prieteni care la un moment dat, pot deveni personaje pozitive într-o poveste terapeutic .

Deci, schematic, sarcina creatorului de poveste terapeutic porne te de la rela ia dintre:

Ascult tor (A)

-situa ia problem

-situa ia ideal

Povestitor (P)

-situa ia

-strategia de rezolvare

-rezolvarea pozitiv

A a cum mai aminteam, povestea terapeutic **nu** se cite te, ci ea **se relateaz** , **tonul vocii**, **intensitatea**, **amplitudinea**, **mimica** i **gestica** fiind deosebite în acest caz. Edificator poate fi i urm toarea povestire asiatic :

„Cic într-o zi un tânăr îl întrebă pe rabin despre maniera în care trebuie să povestim:

-Bunicul meu era chior, începu să povestească rabinul, iar într-o zi l-am rugat să-mi spună o istorie despre tatăl său. Bunicul meu a povestit că tatăl său avea obiceiul să opie și să danseze. Prins de istorisirea sa, bunicul s-a sculat și a început să opie și să danseze cum făcea tatăl său. Și astfel, din acel moment el s-a vindecat de infirmitatea sa”.

Astfel, psihoterapeutul devine un actor care face mai multe roluri, starea de **empatie** fiind indispensabilă pentru reușita în transmiterea și depistarea mesajului poveștii terapeutice.

În viziunea lui Erickson, pentru ca mesajul să fie recepționat de inconștient este de preferat ca înainte de relatarea propriu-zisă, să se creeze un moment de **confuzie**, pregătind astfel terenul, povestind lucruri fără legătură cu problema subiectului (clientului) dar care au drept scop dezorganizarea sau destabilizarea conștientului.

Erickson avea obiceiul de a repeta fraze de genul: „Există câteva lucruri pe care le știi, dar fără să îți dai seama. Când vei ști ceea ce nu știi încă, atunci te vei schimba”.

O asemenea formulare dar și abordare a confuziei, misterioasă și fascinantă, obligă ascultătorul să caute în el resursele necesare pentru a se schimba.

Interesante și pline de substanță sunt întrebările pe care ni le propune Stavache C (2002) pentru a crea această dezorganizare la nivelul conținutului și anume:

- Ce culoare are somnul ? De ce?
- Ce este mai grea: o inimă întristată sau o piatră de râu?
- Ce este mai dulce: un zâmbet sau o bomboană ? De ce?
- Care este asemănarea dintre un castor care roade o bucată de lemn și o mașină de scris?
- Care animal seamănă cel mai bine cu o bucată de elastic? De ce?

- Cu ce animal se asemănă cel mai bine? De ce?

- Cu care floare se asemănă cel mai mult? De ce?

În seria întrebărilor „destabilizatoare” poate continua, important fiind **ideea** pe care grupul întocmirei se adresează, să fie receptat la intensitatea sa maximă.

O mare atenție trebuie acordată în procesul de derulare a logisticii poveștii terapeutice, faptului că aceasta **nu trebuie explicat** (fapta, întâmplarea, alegoria). Dacă facem imprudența din necunoașterea construcției (algoritmului) poveștii terapeutice și încercăm să răspundem la nedumeririle și în avalanșă, întrebările ascultătorului și o „traducere”, riscăm și o să avem neplăcuta surpriză, de a reduce drastic din acțiunea pe care **ea** trebuie să o

aib asupra inconștientului, provocând voluntar rezistențe și obiective, nemaiputând să scotocească pe rezultatul pozitiv al intervenției noastre psihoterapeutice asupra subiectului (clientului) nostru.

În-și scrie a aminti **pași** pe care copilul îi poate parcurge atunci când, bolnav fiind, dorește să-și scrie propria poveste sau simplu, să scrie o poveste.

În acest „sistem”, compartimentăm astfel:

A) Învățăm să spunem o poveste (9 pași)

- 1- găsim o poveste care să-i placă;
- 2- citește și recitește povestea preferată;
- 3- analizează personajele;
- 4- analizează ce i-a plăcut cel mai mult;
- 5- adaugă sau scoate din poveste la ce i-a plăcut și la ce nu i-a plăcut din poveste;
- 6- povestește-și noua sa poveste;
- 7- are încredere în tine când spune povestea;
- 8- spune povestea (repet-o) până o tii bine;
- 9- spune și altora povestea, acceptând atât lauda cât și critica;

B) Cum să-și aleasă o poveste (8 pași)

- 1- alege cele mai frumoase povești după părerea ta;
- 2- caută povestea mai ales în literatură clasică dacă crezi că te reprezintă, dacă nu găsește-o în realitate;

3- g se te o poveste care s i se adreseze ie în mod personal;

4- cunoa te grupul înt c reia vrei s -i spui povestea ta;

5- caut povestea ce „cer e te” s fie spus ;

6- caut povestea în media;

7- ia parte la întâlniri povestitorilor profesioni ti;

8- testeaz - i pove tile selectate pentru grupul înt ;

C) „**Fi a pove tii tale**” (contabilizarea pove tilor tale)

- Titlu;

- Autor;

- Sursa (carte, bibliotec , proprie);

- Timpul alocat povestirii;

- Personaje;

- Succesiunea evenimentelor;

- Grup înt ;

- Genul pove tii;

Se impune ca la sfâr itul demersului psihoterapeutic prin alegorie, s avem certitudinea de a releva eficien a printr-un scor valoric anume (moral, social, etc.). **Elementul pozitiv** la acest capitol îl reprezint faptul c **NU** exist nici o regul dup care s se m soare eficacitatea unei alegorii. Cert este doar c **efectul – schimbarea** va avea loc, timpul fiind cel care guverneaz (câteva ore, zile sau s pt mâni). Important este faptul c **efectul pozitiv**

are loc în toate cazurile, **specificul** venind de la **unicitatea individului** ca specie uman raportat atât la sine prin tot ce-l caracterizează cât și la societatea/comunitatea care-l accept sau nu în macro sau micro structura sa, trecute de multe ori prin metamorfoze de ordin fiziologic și psihologic.

Este momentul să ne oprim și asupra poveștilor folosite în **psihoterapia pozitivă**. Astfel, Pesechian N (2005) surprinde fazele unui plan terapeutic, având la bază, povestea, ca parte a tratamentului-5 pași:

1) **-observare-distanțare** = se face o relatare, preferabil în scris, despre motivul suferinței, cine a cauzat-o și când;

2) **-inventariere** = folosind DAI (Differentiation Analysis Inventory) determinând ariile de conduită în care pacientul însuși și partenerul său au trăit experiențe pozitive, precum și cele supuse criticii; astfel putem contracara tendința spre generalizare;

3) **-încurajarea situațională** = pentru a construi o relație de încredere, întărim experiențele individuale pe care le considerăm acceptabile și care sunt corespondentele experiențelor etichetate negativ;

4) **-verbalizarea** = pentru depășirea, în conflict, a tăcerii și a distorsiunii vorbirii, comunicarea cu partenerul se dezvoltă pas cu pas; se discută despre experiențele și experiențele pozitive, precum și negative;

5) **-extinderea scopurilor =**

- îngustarea nevrotic a perspectivei este distrus în mod con tinent;

- se înva cum s nu se transporte conflictul în alte arii;

- se înva deschiderea spre noi scopuri, care nu au mai fost probabil experimentate înainte;

- tratamentul se bazeaz pe dou proceduri care merg paralel i sunt împletite:

a)-**psihoterapia**, prin plan;

b)-**autoajutorarea**, prin care pacientul preia sarcina terapeutic în cadrul cercului de oameni de care este apreciat.

Toate aceste considera ii pornesc de la faptul c **psihoterapia pozitiv** încearc s extind demersul tradi ional prin trei idei de baz :

1)-abordarea pozitiv ca r spus la psihopatologie;

2)-abordarea referitoare la con inut, drept un mediator pentru comuniunea diverselor discipline;

3)-metoda „ajutorul de sine” în cinci etape i terapia pentru vitalizarea pacientului, prin folosirea pove tilor i a vorbelor în elepte;

De asemenea, psihoterapia pozitiv are trei aspecte:

- punct de plecare pozitiv

- proceduri legate de con inut

- cele cinci faze ale psihoterapiei pozitive.

ceea ce a determinat punerea accentului, în acest caz, pe povestea terapeutică (orientală), amintită în structura sa, prin cinci pași.

Voi aduce ca aplicație practică, două povești terapeutice, după Stăvrașcu C. (2002) și Pașca M.D. (2004) nr.3

1- Povestea furnicului ei Maria

a)-indicații terapeutice:

-lipsa motivației de a învăța sau munci;

b)-efecte dorite:

-valorizarea sarcinilor cotidiene;

-prevenirea abandonului școlar;

-încurajarea efortului de dezvoltare personală ;

c)-grupul țintă :

-copii;

-adulții;

A fost odată o furnică care nu voia să muncească . Furnica Maria prefera să stea toată ziua lungită , să se joace sau să alerge. În toate momentele zilei, toate scuzele erau bune pentru a nu munci. Din această cauză , ea se juca mai mult singură , deoarece colegile sale erau ocupate să muncească .

Într-o zi, în timp ce Maria era plecat în p dure s se joace, o zân veni la furnicar. Ea explic tuturor furnicilor c lanseaz un concurs pentru desemnarea celei mai bune furnici din lume. Fiecare furnic va putea acumula puncte dac munce te atunci când trebuie, se joac în cel mai potrivit moment i, bineîn eles, are o mul ime de prieteni. Astfel, micu ele furnici se puser pe treab pentru c fiecare vroia s câ tige. Când Maria se întoarse acas , v zu c nimeni nu o bag în seam . Toate furnicile cântau, zâmbeau i transportau provizii. Maria se sim i pu in dat la o parte. Pân s se culce, reu i totu i s afle care era pricina acestei schimb ri i de ce toat lumea era atât de gr bit . Atunci, Maria î i zise c trebuie s câ tige concursul, c este capabil s fie prima. Dis de diminea , furnicu a noastr se al tur suratelor sale. L bu ele sale erau foarte obosite pentru c Maria, nu era obi nuit cu munca, dar ea nu se descuraja deoartece voia s câ tige concursul i s devin cea mai bun furnic din lume. Ea se juca acum împreun cu celelalte furnicu e i acest lucru era deosebit de pl cut.

La sfâr itul concursului a constatat c avea o mul ime de prieteni. În a teptarea rezultatului concursului, toate furnicu ele erau anxioase. Zâna a anun at în sfâr it marea câ tig toare: „Pentru c a f cut multe eforturi i ameliorat rezultatele, o declar pe furnicu a Maria, câ tig toarea concursului”.

Toată lumea a aplaudat, iar Maria era foarte mândră de ea. Zâna i-a dat și o diplomă, precum și următoarele sfaturi: „Rămâi întotdeauna o furnică muncitoare și conștiincioasă. Când îți vei simți lăburile obosite sau când curajul te va părăsi, respiră adânc de trei ori și vei vedea cum o lumină albastră te va înconjura și îți va da forță și curajul de a continua. Această lumină va fi invizibilă pentru ceilalți, doar TU o vei putea vedea”.

2- Povestea lui Ulysse

a)-indicații terapeutice:

-incapacitatea de a-și stabili un scop în viață;

b)-efecte dorite:

-conștientizarea importanței cunoașterii a ceea ce vrem să facem înainte de a acționa;

c)-grupul țintă:

-adulți;

De mai mult timp, Ulysse se pregătea să plece într-o călătorie care să-i schimbe viața. El a studiat mai multe limbi străine, precum și hărți care să-i arate diferite zone ale lumii. Locul de destinație era mai puțin important, ceea ce-l interesa cu adevărat, era să plece.

Dificultățile au început să apară în momentul în care s-a prezentat la o agenție de turism pentru a-și rezerva un billet de

avion. B rbatul de la ghi eu i-a pus mai multe întreb ri obi nuite pentru a afla locul i momentul când vrea s plece.

-„Eu nu vreau s merg în Mexic, în Grecia sau în Italia”.

-„Unde vre i atunci s merge i?” l-a întrebat func ionarul de la ghi eu.

-„În mod sigur, nu vreau s merg în Anglia, în Australia i nici în Germania”.

-„Pe mine nu m intereseaz unde nu vre i s merge i”, zise func ionarul din ce în ce mai ner bd tor. „Pe noi ne intereseaz unde a- i vrea s pleca i în c l torie”.

-„Nu m intereseaz nici Spania sau Portugalia, nici India sau Rusia”, zise Ulysse.

În acel moment î i d du seama de impasul s u i se întoarce acas . În acea noapte a avut un vis: se f cea c se afla într-un aeroport i privea plecarea mai multor avioane. Deodat îi ap ru în fa a ochilor marele Lindberg, primul pilot care a traversat Atlanticul în 1927, care îi adres urm toarele cuvinte: „Avioanele sunt preg tite s zboare, nu conteaz unde. Pilotul este acela care decide locul unde aparatul va ateriza”.

Pu in dup aceea eroul nostru adormi. Diminea a el realiz importan a cunoa terii exacte a destina iei înainte de a pleca într-o c l torie pe care el înc nu o tia.

3- Ursul-Mo Martin

a)-indica ii terapeutice:

-nevoia de a se bucura, de a trăi bucuria;

b)-efecte dorite:

-conștientizarea sentimentului de bucurie ca sens al trăirilor sufletești;

c)-grup țintă :

-copilul infectat HIV/SIDA;

Într-un orșel de munte, pe o straduț liniștit, locuia un vestit croitor. Toate animalele pături îi comandau hainele la atelierul său.

Așa s-a întâmplat că, într-o zi apărură în ușa atelierului, ursul. Era tare supărat. Nu se putea prezenta la serbarea pături, pentru că, n-avea haine.

Meșterul croitor îl privi pe deasupra ochelarilor. Oare ce haine să fac? Din blană? Cât de călduroase să fie? Dar, mai ales, să nu semene cu a altuia din pădure. Să fie verzi? Nu se poate! Nu l-ar vedea nimeni prin poiană. Să aibă pene? Ce-ar zice pășurile? Greu de făcut!

Tocmai atunci apărură pe ușă, Răză-Veverița:

-Ce faci meșter? Întrebă ea spargând o nucă. Supărat?

-Privi uite. Mă teapă ursul pături și nu știu ce haine să fac pentru serbare.

Doar o clipă fcu Ri a-Veveri a ochii roat . Parc ar fi c utat ceva. Lu apoi foarfecele me terului croitor i ie i grabnic cu ele pe u .

Me terul privi mirat în urma ei. Oare unde se dusesese? i-i luase i foarfecele! Se uit la ceas. Cucul se preg tea s cânte, dar mai repede auzi clopo elul de la u .

Intrând, Ri a-Veveri a r sturn pe masa me terului, tot ce inea-n l bu e i zise:

-S -i croie ti hain de blan mo ului. Culoare s -i dai dup coaja de nuc , frunza toamnei, petecul de scoar de copac i-un smoc de p r din coada mea. i-o sem na cu noi care-l vom ocroti i...

Luându- i coada la spinare, Ri a-Veveri a fugi repede la serbarea p durii.

Me terul se apuc grabnic de lucru. Haina de blan o color cu ron-maron, iar la serbarea p durii, ursul se dovedi cel mai frumos. Nimeni nu era ca el, ci doar dintr-un col se auzi un ron it. Cine? Ri a-Veveri a îi zâmbea prietene te. Oare cine era frumosul-frumos? Nimeni altul decât ursul Mo -Martin. P i nu?

Deci, aten ie p rin i i cadre didactice:

- nu v descuraja i copiii atunci când începe i s aplica i terapia prin poveste;

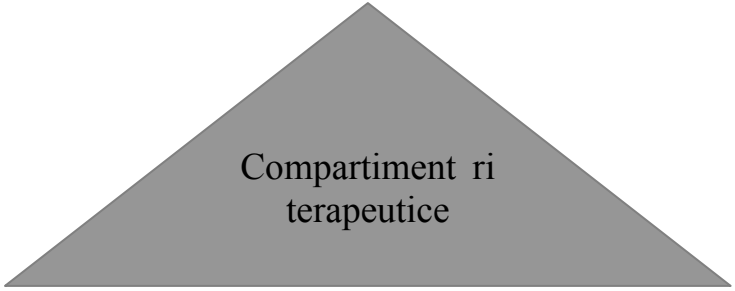
- motivați și corect intervenția terapeutică în fața copilului;

- în alegerea de la început, corect problema copiilor;

- acceptarea și respectul să fie reciproc;

- gândiți-vă întotdeauna, cât „parte” vă revine din comportamentul necorespunzător al copiilor, toate acestea avându-le în vedere, când ascultătorul este **copilul**.

CAPITOLUL II



Compartiment ri
terapeutice

2.1. Specificul pove tii terapeutice pentru copii

Copiilor le plac pove tile, chiar dac nu au toate zâne i fe i-frumo i, pitici i zmei, dar foarte bine pot avea personaje de vârsta lor, cu prietenii lor i de ce nu, bucuriile i necazurile lor.

De fapt copilul nu caut altceva în „buc t ria” pove tii terapeutice, decât **pe sine**, încercând s - i înteieasc EU-L. Imaginea, sunetul i desenul, completeaz povestea pe care copilul dore te s-o asculte i la care el se raporteaz . El o alege. Poate fi clasic i atunci „R u ca cea urât ” de Ch. Andersen câ tig deta at în „topul suferin ei”, sau nu reprezint altceva decât privirea trist a colegului de banc atunci când, plin de seriozitate i gravitate îl roag s -l protejeze, s nu se loveasc , s nu se taie, s nu se zgârie, spunându-i atât de simplu: „Nu tiu cât o s - i mai fiu coleg de banc , deoarece doctorii mi-au spus c sunt infectat HIV. Nu te speria. Nu fac nimic, dar vreau s m aju i s fiu, atât cât se poate, COPIL i pe mai departe”.

În aceste situa ii i nu numai, povestea terapeutic **trebuie** s fie un izvor atât de energie, cu prec dere pozitiv , cât i unul de bucurie în care evenimentele vie ii s fie o cascad de culori benefice celui în suferin .

A a cum aminteam de-a lungul c r ii, povestea terapeutic **nu se poate explica**, ea nu d nici solu ii i nici verdicte, ci se las **în eleas** de cel ce o în elege. E i normal ca cel clinic s n tos s nu reac ioneze la fel cu cel bolnav. Unde sunt experien ele de via ? Ce status avem i cât responsabiliz m în situa ia creat ? Greu de în eles atunci când nu po i în elege pentru c nu te tii în eles. În acest repertoriu, copilul **î i alege** povestea pe care o dore te el, cu personajul preferat, sau dac nu o are, i-o poate scrie singur, moment în care apare **amintirea** ca punct forte în întregul demers terapeutic pe baza pove tilor. Întreb rile, cei 5 W:

- cât dore te s - i aminteasc ;
- cum dore te s - i aminteasc ;
- când dore te s - i aminteasc ;
- unde dore te s - i aminteasc ;
- de ce dore te s - i aminteasc ,

constituie pilonii ce survin prin amintire, elementul de **creativitate** i **fantezia** copilului, nevoit de a dep i fazele suferin ei i durerii sale.

Ajunge el s se autoprotejeze? Ne las s -l cunoa tem?

tim s -l ajut m? Avem maturitatea i în elepciunea de a-l în elege i ajuta? Ne-am pus vreodat întreb rile lui? Am trecut prin propria sa experien de via ?

Ap s toare i responsabile întreb ri, fapt ce duce la g sirea unor puncte în care e necesar s se întâlneasc întru cooperare **interesul colilului i responsabilitatea adultului.**

Astfel Faber A. i Mazslish E. (2002) sus in cele apte metode menite a-l atrage pe copil s coopereze atât la coal cât i acas , iar în situa ia de fa , fiind punctul în care cei doi, **COPILUL I ADULTUL** trebuie s fie pe aceea i baricad , înțelegându-se i acceptându-se reciproc. Deci:

1. descrie problema;
2. d informa ii;
3. ofer o variant ;
4. exprim -te printr-un cuvânt sau un gest;
5. descrie ceea ce sin i tu;
6. a terne pe hârtie;
7. fii glume ;

Povestea obi nuit sau nu, cuprins sau nu într-o carte de pove ti, poate deveni un punct de pornire în „a aborda” copilul atunci când acesta nu se simte confortabil de a vorbi despre sentimentele sale . În acest moment Mitrofan I si Buzducea D (2002) remarca faptul c „O modalitate simpl , dar eficient o reprezint **tehnica celor cinci sentimente:triste ea, furia, fericirea, frica i singur tatea.** Este foarte important s nu se anticipeze i nici s nu se sugereze r spunsul copilului. Se

urmărește consonanța dintre comportamentul verbal și cel nonverbal al copilului. O altă modalitate de a ajunge la sufletul copilului este aceea de a **concentra toate simțurile acestuia spre o activitate care să fie relevantă scopurilor terapeutice următoare**. Dacă copilul întâmpină dificultăți în exprimarea verbală a ceea ce simte, **se poate inventa o poveste în care el însuși să fie unul dintre actorii acesteia**, oferindu-i posibilitatea dezvoltării sentimentelor (anxietate, teama, îngrijorare, etc.). De asemenea, se poate folosi un joc în care se pot implica **sentimente legate de pierdere și separare**. Există și copii care au un alt mod de a simți pierderea și durerea, mai puțin în exterior și care nu cer ajutor în mod explicit, ceea ce mai înseamnă că nu vor primi ajutorul consilierului dacă li se oferă.”

Din acest moment putem vorbi de o altă tehnică familială, dezvoltată de Dreikurs (1974) cunoscută sub numele de **„rezolvarea mutuală a problemei”**, deoarece și în cazul poveștii terapeutice, **relația dintre ascultător-povestitor** ce pot fi copilul-părintele și nu numai, pot fi urmăriți **asept și specifici** și anume:

1)-**în primul rând**, se exprimă acordul asupra faptului că există o problemă și se definește exact care este problema;

2)-**în al doilea rând**, vor stabili dac sunt sau nu capabili s înving împreun problema, formând împreun o echip , având acela i inamic comun;

3)-**în al treilea rând**, const în stimularea folosirii de c tre copii de întreaga energie i resursele de care dispun

4)-**în al patrulea rând**, rezid în implicarea tuturor în rezolvarea problemei, înând cont de p rerea, dorin ele i nevoile copilului, contribuind astfel la maturizarea i cresterea normal a acestuia;

5)-**în al cincelea rând**, familia va supune la vot p rerile i solu iile discutate, pentru a selecta pe cea care a întrunit cele mai multe voturi;

6)- **în al aselea rând**, dup ce s-a realizat un concurs într-o anume direc ie, se vor încuraja unul pe altul i vor devaloriza lucrurile care ar putea sabota încercarea ce i-au propus-o”.

Finalul „colabor rii” va conta la scorul dintre punctele care au dus la rezolvarea problemei. Reevaluarea apare doar atunci când situa ia g sit de cei în cauz , n-au rezolvat pe deplin problema respectiv .

i toate acestea, spre cel mai sensibil moment creat în cadrul realiz rii terapiei prin poveste i anume **stabilirea încrederii copilului în adult**, fapt important i realizat printr-o :

-comunicare bun de ambele p r i

-lucru în echipă, respect și responsabilitate;

-informație consistentă, reală și utilă;

Atunci, copilul va avea **recepte** și prin intermediul poveștii, **mesajul** dintre propria boală sau simptomele agravării stării sale de sănătate. De aceea, pentru a evita preîntâmpinările nedorite în receptarea mesajului de către copil, este bine să stabilim în munca cu acesta, **patru mesaje esențiale** și anume:

a)-nu există sentimente drepte sau greșite și chiar cele despre care copilul se poate simți rușinat/culpabilizat nu sunt comune și nici rezonabile;

b)-este de ajutor să-și exprime sentimentele;

c)-poate fi ajutat să lucreze cu sentimentele;

d)-nu există modalități corecte sau greșite de exprimare a sentimentelor, copiii au nevoie să fie protejați de propriile dureri/răni;

La toate acestea, tot punctat, în practică apare mult mai pragmatic și coerent, Kellmer Pringle M (2000) ce surprinde în cele **zece comandamente** legate de **educarea unui copil**, în cazul nostru, din perspectiva dezvoltării armonioase a personalității sale, atunci când beneficiază de dragoste și securitate, de experiențe noi, de apreciere și stimulare, de responsabilitate și autonomie:

1 -oferi i copilului o mare parte din timpul i în alegerea dumneavoastr , jocul cu copilul, lectura sunt mult mai importante decât un menaj bine f cut;

2 -copilul are nevoie de experien e noi i de comunicare permanent , ceea ce-i asigur dezvoltarea spiritual ;

3 -oferi i copilului îngrijiri permanente, coerent i iubitoare ceea ce este de o importan fundamental pentru s n tatea spiritual , la fel cum alimenta ia corect este esen ial pentru s n tatea corpului;

4 -copilul va fi stimulat s se joace singur sau cu al i copii, ceea ce permite explorarea, imita ia, construc ia i crea ia;

5 -atunci când eforturile copilului sunt încununat e de succes, el trebuie felicitat, apreciat;

6 -p rin ii trebuie s -i dea copilului responsabilit i din ce în ce mai mari, deoarece sim ul responsabilit ii se dezvolt prin activit i practice;

7 -fieceare copil este unic în felul s u, astfel c p rintele trebuie s - i adapteze comportamentul la caracteristicile acestuia;

8 -atunci când nu suntem de acord cu comportamentul copilului, manifestarea dezaprob rii trebuie s ina cont de temperament, vârst i capacitate de întelegere a copilului;

9 -copilul nu trebuie amenințat cu pierderea dragostei sau abandonului; părinții pot respinge comportamentul copilului dar nu-și pot respinge propriul copil;

10 -părinții nu trebuie să aștepte recunoștință, deoarece copilul nu și-a solicitat atenția;

Dacă analizăm cele menționate mai sus, vom observa, în cazul nostru, că el, **copilul**, pentru a avea cât mai mult timp o **stare de bine fizică și psihică**, e absolut necesar să fie cunoscut, apreciat, înțeles, acceptat și crescut, în așa fel încât, atunci când suferința și boala îi produc **supărări**, ameliorarea și în cele din urmă vindecarea sa poate veni și din implicarea într-un tratament medicamentos și nu numai a psihoterapiei, în special a terapiei prin poveste, ținând cont de unicitatea celui în cauză sub toate aspectele dezvoltării sale bio-psiho-sociale.

2.2. Specificul poveștii terapeutice pentru adulți

Ar putea părea paradoxal pentru unii, faptul că și adultul poate fi cuprins într-un program terapeutic bazat pe poveste. Suportând alte rigori metodologice, povestea terapeutică este aplicată cu bune rezultate și cerut de multe ori chiar de către subiect (client) deoarece o considerăm mai aproape de sufletul său, regăsindu-se conștient sau inconștient în acțiunea narativă.

Fa de copil, impactul cu povestea este mult mai pragmatic, el, adultul, trecând de cele mai multe ori totul prin prisma con tientului, **rezultanta**, chiar mai puțin vizibilă la început, „explodează ” atunci când toate acumulațiile existențiale și experiențiale sunt defuze.

Elementele de bază în terapia prin poveste la adult pot fi considerate:

- optimismul;
- gândirea pozitivă ;
- dorința de vindecare;
- autovindecarea;

Optimismul pus față în față cu pesimismul? Cine câștigă oare? Cel vesel, nemulțumit, nervos, neliniștit, irascibil, ce se consideră neajutorat?

De fapt, la baza **pesimismului** stă fenomenul de **neajutorare** înseamnă o stare de lucruri în care nimic din ce alegi să faci, nu afectează ceea ce se întâmplă. **Neputința** apare atunci când, veșnic te consideri neajutorat, iar **depresia** nu este altceva decât consecința unei stări, privite din perspectiva unui negativism total.

Dr. Seligman M. (2004) ce s-a ocupat mai bine de 25 de ani de optimism (ca tehnică a controlului personal) și pesimism, menționează printre altele: „Atunci când sîntem lașii de

dorit este din cauza constituției sale, proastele lor obiceiuri privind sănătatea sau faptului că respectivul a venit în contact cu prea mulți microbi.

Această viziune convențională scap din vedere un motiv hotărâtor al sănătății: propriile cogniții. Putem avea asupra sănătății noastre fizice un control personal mult mai bun decât b nuim. De exemplu:

- Modul în care gândim, mai ales despre sănătate, ne influențează sănătatea;

- Optimiștii iau mai puține boli infecțioase decât pesimiștii;

- Optimiștii au obiceiuri de îngrijire a sănătății mai bune decât pesimiștii;

- Sistemul nostru imunitar poate funcționa mai bine dacă suntem optimiști

- Avem dovezi că optimiștii trăiesc mai mult decât pesimiștii;”

Privind această înțelegere, putem afirma faptul că „**crucial** este ce gândim atunci când e vorba de folosirea puterii gândirii non-negative. Să schimbăm lucrurile distructive pe care ni le spunem atunci când ai parte de neplăceri pe care viața ni le rezervă tuturor, iată cheia optimismului”, (Seligman M. -2004), fiind din povestea terapeutică, învelișul formelor cognitive.

„Grupul înt ” a pove tii terapeutice nu este doar adultul bolnav fizic, ci i cel pentru care teama, neputin a, frica, speran a, iubirea, reu ita, încrederea, sunt într-o furibund tornad , deoarece el se caut i nu se g se te, elementul de reper fiind de multe ori aproape inexistent.

Dr. Siegel B. (2004)-surprinzând în studiul s u clientul, pacientul, sublinia faptul c :„ Problema fundamen-tal cu care se confrunt majoritatea pacien ilor este incapacitatea de a se iubi pe ei în i i, determinat de faptul c n-au fost iubi i de al ii într-o perioad crucial a vie ii. În majoritatea cazurilor e vorba de copil rie-când rela iile cu p rin ii ne cizeleaz modalit ile specifice de reac ie la stres. Ajun i adul i, repet m aceste reac ii i devenim vulnerabili în fa a bolilor, iar personalitatea noastr determin adesea natura celor pe care le contrac-t m. Capacitatea de a te iubi pe tine însu i laolalta cu capacitatea de a iubi via a, acceptând f r rezerve faptul c nu va dura ve nic, î i d putin a de a- i îmbun t ii calitatea vie ii”.

De ce aceast remarc aici? Ea se datoreaz faptului c , prin povestea terapeutic , adultul î i poate reg si propriul **EU**, acceptând o situa ie dat , dar i luptând pentru a se cunoa te pe sine. În acest sens, este mult mai important s înve i s tr ie ti f r team , s fi împ cat cu via a i s accep i în extremis, sfâr itul, fiind acum **momentul** în care poate avea loc

vindecarea, iar subiectul (clientul, pacientul) nu mai este sortit e ecului.

îi poate, în același spirit al dr. Siegel B. În relația terapeutică pe bază de poveste, începem cu pacientul adult bolnav clinic, de la cele **patru întrebări fundamentale**, urmărind spunerile ce vor urma lor, canalizându-ne viitoare formulă terapeutică sortită reuitei:

1) Vrei să trăiești până la o sută de ani?

a)-instinctiv nu îți asumi responsabilitatea de a da valoare întregii tale vieți;

b)-speranța și teama sunt categorii ce te fac să privești prin prisma lor, viitorul;

2) Ce ți s-a întâmplat cu un an sau doi înainte de a te îmbolnăvi?

a)-reactivează factorii interni de stress;

b)-poate determina o criză de identitate sau renunțarea la un vis drag din tinerețe;

3) Ce înseamnă boala pentru tine?

a)-un element tabu;

b)-dacă boala reprezintă o provocare, formidabilă dar nu invincibilă, atunci pacientul are ceva de la care să pornească;

4) De ce aveai nevoie de boala ?

a)-îl ajut pe pacient să înțeleagă nevoile psihice pe care s-ar putea să le satisfacă boala;

b)-scuza pentru un eșec;

Din toate, adultul trebuie să învețe să fie un **supraviețuitor**, iar povestea terapeutică poate fi primul semn spre o asemenea cale de vindecare sufletească. „Ceea ce contează este părerea sa despre propria persoană. Trebuie să găsești în viață acel rol care îți se potrivește, după care să renunți la a mai juca teatru: profesia ta este aceea de **a fi**” ne amintește Quentin Crisp în piesa sa, Funcionarul gol.

Este **tu**, atunci când simți că Dumnezeu este aproape de tine, descoperind că **spiritualitatea** reprezintă capacitatea de a găsi pacea și fericirea într-o lume în continuă mișcare și de a simți că propria personalitate este imperfectă, dar acceptabilă. Din această stare de spirit, împacate decurg atât creativitatea cât și aptitudinea de a iubi neegoist, ce merg mână în mână. Acceptarea, credința, iertarea, pacea și iubirea sunt trăsături care pentru fiecare din noi, pot defini la un moment dat, **spiritualitatea**. Aceste caracteristici se întâlnesc **întotdeauna** la cei ce reușesc să se vindece atât sufletește cât și trupește, neuitându-se adăuga:

„Cred în soare-chiar și când nu strălucește

Cred în iubire-chiar și când ea nu se arată

Cred în Dumnezeu-chiar și atunci când nu vorbește”

Din acest moment, pentru adult, povestea terapeutică **ajută**, deoarece el **dorește** acest lucru, o simte aproape de el, **are nevoie** de a fi el însuși, reconsiderându-se ca valoare umană.

2.3. Exercițiul premergător poveștii terapeutice

Am considerat absolut necesar în ideea de a nu bagateliza tehnica terapiei prin poveste, de a puncta pe baza unor **exerciții**, elementele care premerg aplicarea psihoterapiei de față.

Adresându-se copilului și/sau adultului, acesta fiind **ascultătorul**, pentru atingerea scopului propus, povestea terapeutică are nevoie de un preambul (exercițiu pregătitor), ce se bazează atât pe particularitățile de vârstă ale celor în cauză cât și pe dorința lor de implicare în actul terapeutic.

Exercițiul va urmări obișnuirea copilului și/sau adultului atât cu elemente de **creativitate**, de **vizualizare** cât și de implicarea **amintirii** pe baza **stimulării senzoriale**.

De menționat că, exercițiile ce vor urma, pot fi folosite cu bune rezultate atât la **copii** cât și la **adulți**, important este de a

ine cont de **obiectivul** și **sarcina** de lucru pe care o indică acțiunea în fapt.

În acest caz, de un real folos ne este faptul că nu se separă cele două elemente: **creativitatea** și **vizualizarea**, ci le surprindem importanta în comun, așa cum Day J. (1998) dădea ca țig de cauză, spunând: „Vizualizarea creativă reprezintă utilizarea deliberată a imaginației creatoare, aplicată activ în viața cotidiană în scopul atingerii obiectivelor, al depășirii obstacolelor, al sporirii conștiinței de sine și creșterii în general a calității vieții.”

De fapt, folosirea vizualizării creative cu copiii este mai cu seamă plină de satisfacții, fiind de obicei aproape o a doua natură pentru ei. Copiii au o nevoie firească și un talent deosebit pentru jocuri creatoare și pline de imaginație astfel încât, pentru ei, folosirea conștientă a imaginarului nu presupune aproape nici un efort, fiind un instrument firesc ce-i poate ajuta să fie echilibrați și mai conștienți de sine.

Folosită în cadrul persoanelor cu probleme speciale, vizualizarea creativă ajută la depășirea unor situații problematice ca și a unor stări de hiperactivitate, hipersensibilitate și incapacitate de concentrare, făcându-l mai ales pe copil să crească și să evolueze frumos și armonios, îndeplinindu-și potențialurile individuale.

Pentru a realiza un întreg al exercitiului premergător, efectul **amintirii** și **fanteziei**, aduc un plus creativității, în special vizualizării creative. Subiectul (clientul) are nevoie să-și amintească, **amintirea** fiind:

- vizual ;
- auditiv ;
- gustativ ;
- olfactiv ;
- kinestezie (atingere);

fără ca prin execuțiile ce vor urma, să conștientizeze efectul benefic al poveștii terapeutice.

Exercițiile-joc reprezintă o modalitate de activitate creativă care poate fi îmbunătățită și completată după caz, de cei care practic o asemenea tehnică psihoterapeutică, prin povești și sunt deschiși actului creator.

și pentru că în tot ce facem, dar mai ales în felul de a ne cunoaște, ajuta și accepta așa cum suntem, n-ar fi lipsit de importanță de a **pleca** de la „Parabola încaperii albe” (Nuta A.-2003).

„Închipuiți-vă că te găsești într-o cameră goală în care totul este alb: podeaua, pereții, tavanul. O foră miraculoasă te ține suspendat în aer, în mijlocul camerei. Nu se aude nimic, iar

tot ceea ce vezi, este un alb des vârit. Care ar fi experiența ta în acest caz și cât de mult ai dori să se prelungească ?

În cadrul acestei experiențe, îți ceva despre tine? De pildă, îți unde te află și de cât timp ești acolo? Ești înalt sau mic? Ești rotund sau slab? Ești un om bun? Ești un om rău? Întrebări foarte simple... Această experiență nu-ți permite să află nimic despre tine însuși.

Brusc, viața ta se schimbă. Pe perete, nu se știe cum, a apărut un mic punct negru. N-ai observat cum s-a ivit acel punct acolo. Cert este că el există. Și, odată cu el, experiența ta se schimbă.

Punctul este mai mic decât tine, prin urmare tu ești mai mare decât el. Punctul este acolo, tu ești aici. Deși invizibil, între tine și punctul de pe perete se creează acum o relație. Această relație îți permite să te definești. Începi să-ți creezi o identitate.

Apoi, la fel de neașteptat, în cameră apare un cer (un pui de dalmaian), urmat la un interval scurt de o zebră. Habar nu ai cum apar lucrurile astea. În sinea ta, te bucuri înșel, deoarece, cu ajutorul lor te poți cunoaște pe tine însuși. Fără altceva/altcineva, tu nu îți cunoști cine ești. **Tu și ceilalți formați o pereche polară**. Ai nevoie de celălalt pentru a te defini, a te descoperi sau a te cunoaște”.

Astfel, s n tatea i boala au nevoie una de cealalt , deoarece boala este necesar pentru a afla ce este s n tatea, iar comentariul sau interpretarea sunt absolut de prisos, deoarece fiecare dintre noi în elegem a avea sau nu nevoie de „parabola înc perii albe”.

i tot pentru a ne cunoa te mai bine i a ne elibera de „hainele unui rol ce ne strânge i nu ne face bine”, exist pa i ce ne ajut s dep im momentul, mai ales când, **actorul este un copil**. Faber A. i Mastish E. (2002) ne amintesc c în loc de a **eticheta** un copil, mai bine:

- caut prilejul de a-i ar ta copilului o nou imagine despre el însu i;
- pune-l pe copil într-o situa ie în care s se poat vedea singur altfel;
- las -l pe copil s aud întâmpl tor când spui ceva pozitiv despre el;
- prezint comportmentul pe care i-ar pl cea s -l vezi;
- reaminte te-i copilului realiz rile lui anterioare;
- enun a-i sentimentele i/sau a tept rile;

i astfel, subiectul poate înainta în exercitiul pre-merg tor pove tii terapeutice.

A Vizualizarea creativ ne ajut cel mai mult, iar exerci iile ce urmeaz sunt gr itoare:

„**Zânele t m duitoare**”- un exercitiu ce-l ajut atât pe copil cât i pe adult de a trece cu bine o vizit la medic sau s minimalizeze durerea normal pricinuit de cre tere (mai ales la copil) vezi Day J. (1998). „Vezi înaintea ta poteca din natur . Mergi pe ea i treci pe langa Copacul Necazurilor tale. Vezi dac ai necazuri de atârnat azi. Apoi, continu - i drumul pe potec pân ajungi la poarta gr dinii. Ce poart frumoas este azi... acoperit cu florile cele mai colorate i cele mai parfumate pe care i le po i imagina. Trebuie s fie cea mai frumoas poart existent ! O împingi u or, deschizând-o, treci dincolo i te opre ti s admiri poarta care se închide în urma ta. Indepartându-te de poart i p trunzând în gr dina ta, auzi un fo net. Te întorci ... i vezi câteva chipuri mititele care te privesc printer florile de pe poart .

Apropiindu-te, vezi c ele sunt ale unor zâne micu e, care apar treptat dinapoia florilor i frunzelor. Mai întâi, se ive te una...apoi, înca una... Înca una, pân ce vreo zece zâne plutesc înaintea ta, fluturând din aripioare. Toate au baghete micu e i zâmbesc cald, binevoitor. Ele încep s cânte:

„Hai s - i ar t m ce putem face,
Ca s te-ajut m, dac e ti trist.”

Te prind apoi de mâini și te poartă prin grădini ... Ajungi la o plajă mică, izolată. Nisipul se simte moale, uscat și cald. Aici, zănela îți cere să te întinzi confortabil. Ele se așază în cerc în jurul tău. Ești relaxat și liniștit și poți simți în inimă dragostea zănelor... Ele cântă :

„Dacă ți lipsit de chef și plăcere,
Baghetele noastre te fac bine pe loc.”

Sunt sigur că există un loc în care îți-ar plăcea să te simți și mai bine... Poate că îți-ar plăcea să fii răsfățat de zănelă... Mulțumindu-le zănelor și prinzându-le, tu vei fi întotdeauna acolo, dacă vei avea nevoie de ele...așa cum va fi și grădina ta”.

notă : -subiectul va sta relaxat, cu ochii închiși, iar vocea celui ce vorbește este liniștită, încetă și personalizat ;

-exercitiul se poate adapta, omitând sau adăugând noi momente, acest lucru depinzând de subiect (client);

2) **Activitatea creativă** ce urmează vizualizării creative, va direcționa energia acumulată și va facilita cunoașterea temeinică a subiectului (copil sau adult). Ea ne va ajuta să-i creem subiectului un echilibru între lumea interioară și cea exterioară, conectând activitatea cu concentrarea și înțelepciunea interioară. În acest context, activitățile creatoare alese în concordanță cu trebuințele copilului sau adultului, devin momente deosebite

intensitate a energiei și gândirii pozitive, atât de necesar celor aflați în suferință.

Pentru că tot s-a vorbit de **grădini**, copilul/adultul poate realiza chiar activitatea creatoare, practic de **grădini rit**. Astfel, grădini ritul poate fi abordat la scară mai mică sau mai mare, având ca punct de plecare, plantele de apartament și terminând cu o adevărată grădină (de zarzavaturi, flori). Dacă vremea permite, se poate lucra chiar și afară, ceea ce mărește potențialul creator al vizualizării.

Deoarece subiectul următor se folosește povestea terapeutică, **desenul/pictatul** ca activitate creatoare îi va face bine și se poate realiza în aer liber atunci când timpul permite. Important este (dacă activitatea se desfășoară în aer liber) să deseneze/picteze tot ce vede, adugând apoi, dacă dorește, ceea ce a apărut în timpul vizualizării creative. Pozitiv este faptul că, în felul acesta, desenul final devine o întrepunere de realitate și imaginar, putând fi un exercițiu important în dobândirea echilibrului.

Am putea aborda activitatea creatoare și din perspectiva **desenatului în paralel**, finalizând spectrul cu, **scrisul**.

Desenatul în paralel se prezintă ca o activitate creativă la care participă două persoane: terapeutul și copilul/adultul. Cei doi vor sta față în față având între ei, pe podea sau pe masă (se alege locul cel mai convenabil), o coală mare de hârtie. Cei doi

încep să deseneze (să improvizeze) fiecare din capitul său. În timpul desenului se poartă o discuție ușor dirijată despre cele simțite în timpul vizualizării creative și nu numai. Dacă nu deranjează și muzica poate fi admisă în activitate ca fundal, menținând o atmosferă cât mai firească și mai relaxantă. La un moment dat, vor exista puncte în care cele două desene (sau desenele) se vor contopi, urmând ca de comun acord să le unesc, formând un singur desen. Interesant este de urmărit modul în care ele devin un singur desen, cât și implicarea termenilor senzoriali, mai ales cei kinestetici în completarea activității creatoare realizate.

Scrisul obișnuiește să fie o activitate mai ales pentru copiii mari și poate apărea în aceste momente de pregătire, ca foarte important. De aceea, lăsați-l și pe copil sau adult să scrie scurte relatări, poezii, eseuri, ajungând, de ce nu, la o povestire ce se poate întâmpla pornind chiar din interiorul vizualizării, apreciind cele relatate și evitând a face aprecieri critice.

Așa cum aminteam anterior:

B Amintirea implicată pe baza stimulării senzoriale (vizual, auditiv, gustativ, olfactiv și kinesthetic) este absolut necesară în menținerea interesului pentru poveste (eveniment), cât și în declanșarea unor comportamente menite să aducă un element pozitiv, terapiei aflată în derulare.

Amintirea și fantezia implică copilul/adultul în a „**simți**” totul, reușind să se exteriorizeze, lăsând inconștientul să-și dezvolte și valorifice toate mecanismele. Se poate crea o varietate de exerciții-joc care să antreneze amintirea senzorială, unele putând avea și forma: (după Kendal B.H.-2000)

a) **Auditiv**

1)- Fluierul locomotivei-jucat de unul singur sau în Grup, subiecții (subiecții) sunt rugați să-și amintească de ceva anume (se joacă în lanș, dacă nu, se fac pauze).

-primul -Eu aud fluierul locomotivei și îmi amintesc de o **gar** ...

-al doilea (continuă de unde a rămas primul)-Gara mea ducea la un **drum** ...

-al treilea-Drumul meu îndreptat spre **casa bunicii** unde...

-al patrulea-Îmi amintesc că **am căzut** din cireușul din grădini ...

-al cincilea-M-am lovit atât de tare, încât n-am mai știut nimic de mine și ...(jocul poate continua până se ajunge să se descopere „drama” unuia dintre ei(cauze, efect, consecințe)

Stări ca:teama, angoasa, frica, incertitudinea, instabilitatea, anxietatea, pot să se contureze în asemenea momente.

atenție!-jocul poate declanșa și elemente de creativitate gândire pozitivă, fiind de fapt locul de unde: speranța,

în alegerea, rbdarea și acceptarea au putut porni sau pot porni în continuare.

2)- Ce auzi?

Jocul ca și primul face apel la amintirile auditive, făcându-l pe subiect să **asculte ce se aude în jurul său** (pași, zgomote, etc.) și să se raporteze la ele, dându-le sau nu importanță ce o au pentru el. Exercițiul-joc creează o atmosferă în care subiectul este rugat să rămână pe toată durata „auzirii” cu ochii închiși.

b) vizual

3)- **Papucii colorați** -subiectul este rugat să-și găsească o pereche de încălțăminte (pantofi, sandale) pe care nu le mai folosește și să le picteze **amintindu-și la vederea lor** o întâmplare plăcută sau nu. Dacă refuză acest item, se poate porni o discuție legată de „uitându-te la papucii aceștia, îți dai seama că ai crescut? Cum?” și tot demersul relației poate porni de la această prezentare.

4)- **Hainele vechi** -Tot în același context, al **amintirii vizuale**, subiectul este rugat să-și îmbrace (dacă și mai sunt bune) hainele acum vechi, dar de care îl leagă amintiri plăcute sau neplăcute, relatându-le. Nu intervenim, lăsându-l singur să aleagă ce dorește să prezinte, urmând ca în cele din urmă să **apar** relatat și amintirea dureroasă.

c) gustativ

5)- Î i spune ceva ? -Subiectul/subiec ii pot primi câteva produse s le **guste**, printre ele fiind cele care dau o senza ie de pl cere (dulciurile) sau de refuz (acriturile), urm rind îndeaproape mimica fe ei, cerându-le a relata ce **amintire gustativ** pl cut sau nu, au declan at produsele gustate. Reac ia total de refuz, în cazul celor negative, aten ioneaz asupra impactului emo ional avut asupra subiectului i dorin a de a nu vorbi despre ele, nedorind ca ele s declan eze aceleasi senza ii.

d) olfactiv

6)- Î i place mirosul?- În fa a subiectului sau a subiec ilor sunt asezate mai multe obiecte. Ele trebuie s declan eze **amintiri olfactive** prin mirosirea lor (fructe, flori, haine, parfumuri, înc l minte, etc.). Relatarea care urmeaz , mai scurt sau luând forma unei povestiri, va aduce un plus de cunoa tere a subiectului, cât i o implicare a acestuia în tratamentul terapeutic pe baz de poveste.

7)- Ai vrea s le miro i? -În apropierea subiectului/subiec ilor va exista o cutie plin cu medicamente. Rugat/ ruga i s le extrag i s le miroase, ele vor declan a ni te **amintiri olfactive** . Fiecare va fi rugat s povesteasc despre „ce-i spune mirosul?” „îi place?”, „nu-i place?”

Interesant și de luat în considerare este **motivația** alegerii unui medicament sau altul. În cazul în care nu este ales nici un medicament, vom considera frustrarea sau anxietatea prea mare, fiind ca un timp subiectul/subiecții să relateze despre mirosul de medicamente.

e) kinestetic

8)- Recunoașteți? -În fața subiectului (va avea ochii legați) sunt așezate pe o masă, mai multe obiecte. Este rugat să le identifice pe toate dacă poate **prin pipăit** și să-și amintească un fapt sau o întâmplare legată de obiectul respectiv.

9)- Te cunoașteți? -Subiectul este întrebat dacă își cunoaște corpul. Dacă da, atunci este rugat să-și amintească ceva dureros sau plăcut despre o anumită parte a lui, **atingându-se**. În acest moment se pot declanșa secvențele dureroase apărute în momentul aplicării unui tratament medical (radiere, ghipsare, operare, etc.). Se poate întâmpla ca în cadrul acestui joc, subiectul să protejeze o anumită parte a corpului, implicarea psihologică fiind deosebită.

A. auditiv :

1.- se imită sunetul locomotivei, răspunsul copiilor în vârstă de 5 ani:

- Îmi aduc aminte că am mers cu mami și tati să cumpărăm un radio nou.

- Îmi aminte te de muzic .
- Îmi aduc aminte de trenurile care trec pe lâng casa mea.
- Îmi aduc aminte de desenele animate la care m uit.

2.- la nivel de 3-5 ani „Ce se aude?” (imaginar).

- Îl aud pe Mo Cr ciun;
- un sac;
- un lup;
- nimic;
- focul;
- sania lui Mo Cr ciun;
- c prioara;
- iepura ul care sare „ up- up”.

3.- grupa mare-se trânte te u a; Ce v aminte te?

- a c zut un stâlp
- o ma in a lovit un om
- pasul unui uria
- o piatr în geam
- cineva nervos bate la u
- tata s-a certat cu mama i ea a spart o farfurie
- când vine tata de la serviciu i trânte te u a

- a c zut o cas .

4.- clasa a IV-a-sun soneria anunând pauza iar copilul își amintește că :

- Robert mi-a promis că mă bate;
- Trebuie să mă nânc sandviciul cel mare pus de mama;
- Diana nu vrea să se joace cu mine;
- Pot să mă sor alunul pe care l-am sădit în curtea colii.

5.- vârsta 5-7 ani-se aude „Of! Of!”-Era

- o fetiță care era tare trist ...
- și care plânge ...
- că -I era dor de mama ei ...
- că n-o văzuse demult.

B. gustativ :

6.-grupa mijlocie-Am dat copiilor să guste zahărul dintr-o linfuri .a reiește faptul că :

- este dulce și-mi place
- mă gândesc la ciocolată
- mă gândesc că nu am voie
- mă gândesc la bunica ce-mi face clătite
- că mă dor dinții.

7.-vârsta-6 ani-Î i spune mierea de albine?

- c am v zut o albin
- c vin albinele
- c dau din aripi i bâzâie
- c nu în eap dac nu e ti cuminte
- c ne poate mânca mierea.

8.-vârsta 3-4 ani-Când gust o l mâie simt c :

- este acr
- are culoarea galben
- am fost bolnav i mama îmi d dea l mâie
- am b ut suc
- am mâncat pr jitur cu l mâie.

9.-vârsta 3-5 ani-Când m nânc banane cu arom de c p uni
îmi amintesc c :

- am fost la mare i erau l di e de c p uni;
- era gr dina bunicii;
- t tiful lui Florin e în Spania;
- c m dor din ii;
- voi pleca în Spania.

C. olfactiv :

10.-vârsta 5-7 ani-Ce- i aminte te mirosul de pâine cald ?

- De bunica atunci când cocea pâinea în cuptor și afară ploua tare și în casă era cald .

11.-vârsta 4-5 ani-Îmi place mirosul crengu ei de brad?

- Da, deoarece e verde și are miros plăcut. Tata le aduce în brad acasă , iar în cameră miroase a proaspăt.

12.-vârsta 3-5 ani-Când miros hameiul îmi amintesc de:

- florile din curte
- ceaiul de tei
- salcâmul de pe strada mea
- murele de la bunica din geam
- berea pe care o bea tata.

D. vizual :

13.-grupa mică -mijlocie-Căsuța

- îmi aminte te că bunica are o căsuță unde eu mă joc cu pisica și cu calul și cu porcul. Cel mai mult îmi place să mă joc cu pisica că ea nu fuge, dar puștii fug de mine.

14.-cuvântul „scară”-îmi aminte te că :

- m-am urcat și am căzut, iar sora mea a râs de mine
- nu pot să urc și aștept să fiu ca mama și tata

- vine pe ea Mo Cr ciun
- las oamenii s urce.

15.-vârsta 3-4 ani-v d „c elu ul”-el îmi aminte te c :

- mu c
- strig „ham-ham”
- se face uria , uite-a a de mare
- are coad
- are din i, cap, ochi, nas i urechi.

16.-3-4 ani-„globul”-îmi aminte te c :

- vine Mo Cr ciun
- a adus mami bradul în cas i a venit z pada
- o iubesc pe mami
- tata a uitat s cumpere bradul i Mo Cr ciun n-a venit

la mine

- nu îmi amintesc nimic.

E. Kinestezi c :

17.-grupa combinat -Ce- i aminte ti nepl cut despre o parte a corpului t u ...

- La bunica am alunecat pe scări și m-am lovit la fund și m-a durut foarte tare de nu am putut să mă aplec la raftul cu jucăriile mele preferate.

18.-grupa mic -Dacă duci mâna la „nas” îți amintești că :

- am făcut „accident” în dulap
- m-a lovit sora peste el
- mi-a curs sânge
- mi-a dat tata o palmă
- s-a bătut mama să mă așeze.

19.-vârsta 4-6 ani-Poziția aceasta îți amintește de ceva?

- capul meu este aplecat
- mâna este întinsă în față
- piciorul este în față
- mâna este pe cap
- pumnul este închis.

20.-vârsta 5-6 ani-Ce-ți spune lemnul?

- că e aspru
- că e epos ca un arici
- că e zgomotos și că lăudă
- că e în epătoare

- c e mai uricios un pic.

C Amintirea dublat de fantezie declan eaz prin exerci iu-joc, elementul de creativitate. Tot dupa Kende B.N. (2002), voi prezenta câteva exemple:(toate jocurile sunt destinate grupului).

1)-Dac mâine vin la tine?

Nararea are loc în lan , f când posibil prezen a fiec rui subiect (copil sau adult) la desf urarea jocului. Primul subiect va lua un obiect ca s ajung la tine, urmatorul îl ea i el adaug propriul obiect, pân la urm ultimul din grup trebuie s tie tot cu ce au venit ceilal i cât i motiva ia lor:

-primul subiect:

-Eu vin la tine mâine cu o **valiz** plina cu fotografii si

-al doilea subiect:

- i eu vin mâine la tine, cu **valiza** plina de fotografii f cute acolo, în tab r , mai iau i-o **saco** cu niste haine ce ne trebuie pentru carnaval, dar mai aduc i-o **minge** ca s i exercitiul-joc continu , putând „aluneca” atât spre partea pozitiv a unor întâmpl ri sau relat ri, cât i pe elementul de surpriz nepl cut , disconfortul decla ându-se instantaneu.

Se urmărește cu precădere dezvoltarea atenției cât și implicarea personală a fiecărui subiect.

2)-Când ajung la tine ce-o să fac?

În cadrul acestui joc, fiecare „combină” relatarea cu mine carea: O să ajung la ușa casei tale și-o să sun (arată-mi care) și-o să aștept apoi (și cel de-al doilea continuu) o să zâmbesc (face-mi carea) mamei tale care mă invită în untru tiind cine sunt. Dar, (urmează al treilea), eu nu intru fără să mă terg pe picioare (arată-mi carea) să-mi iau bagajul (îl ridic) și...jocul poate continua până în momentul în care o acțiune va declanșa o anumită reacție care se motivează într-un fel sau altul prin comportamentul ales. (exemplu-rămân în picioare pentru că sunt ambliop și nu văd scaunul, nu vorbesc, deoarece mă bâlbâi, etc.)

Fantezia se poate combina foarte bine cu **amintirea** în următorul joc:

1) **Locuința bunicii**, unde, pe baza termenilor senzitivi și a amintirilor din acest caz, subiectul (copil, adult) va trebui să descrie locuința bunicii, trecând prin: gară sau nu, drumul de la poartă la casă, încaperile, etc.-minorul cât și toate pot edifica și **anotimpul** în care este vizitată locuința bunicii, motivându-se alegerea respectivă.

Dintr-o altă perspectivă, **exercițiul-joc** surprinde implicarea emoțională a subiectului cum ar fi cel în care acesta, dintr-un

num r oarecare de **obiecte**, trebuie s -l aleag pe acela **cu care a tr it cel mai pl cut sau mai trist moment, sau care îl leag de el**, relatând apoi cele întâmplate (exemplu-am ales salvarea c e frumoas , dar n-a mai vrea s urc în ea pentru c ... i povestea continu personalizat).

1 Povestea visului practicat în grup, confirm prin adausuri de cuvinte de c tre fiecare în parte, nararea visului.

...Cic se poveste te c odat , pe ...

...Cic se poveste te c odat , **pe un drum de ar ...**

...Cic se poveste te c odat , pe un drum de ar ,
trecea o c ru plin de

1.-Dac mâine vin la tine ...

- a dori s ne juc m, iar la plecare i-a împrumuta o
juc rie

- a face curat în cas

- i-a ar ta camera mea

- te-a servi cu pr jituri

- te-a conduce pân la poart .

2.-Dac i-a spune c bunica ...

- m las s merg cu ea s c ut m ou le în cui bar

- m iube te
- m las s-o v d când mulge vaca
- Îmi face pr jituri
- a zis c m înva s c l resc.

3.-Dac i-a spune ce fac singur acas ...

- Încui bine u a dup ce pleac mami
- m joc pe calculator
- m uit la televizor
- m joc în camera mea f r s fac g l gie
- Îmi este fric i-o sun pe bunica s vin la noi.

4. Dac auzi „buf”

- prietena mea a c zut
- tata d din picioare
- Dani sare în ap
- eu sar
- Mo Cr ciun bate la u :buf, buf
- eu când eram mic am c zut în fund i am plâns
- o bomb
- Andrei a c zut din copac
- se rupe un scaun i se sparge
- au, m love te.

Tot ca exerci iu premerg tor poate fi considerat i **jocul terapeutic** cu implica ia sa spre povestea terapeutic de mai târziu. Din „Jocuri terapeutice” de Benga O. (2002) m-am oprit asupra celui legat de ...povestea terapeutic .

Jocul „**Sunt povestitor**” (p. 42)

Descrierea jocului:

Se d un început de poveste pe care copilul este rugat s o continue, spunându-i-se c el poate fi povestitor i poate compune singur pove ti (dac ne juc m cu un copil care tie s scrie îi spunem c el poate fi autorul, iar dac nu tie s scrie îi spunem c el va compune povestea iar noi o vom scrie în locul lui, ca s poat fi citit i altor copii).

Începutul dat se stabile te în func ie de anumite st ri pe care b nuim c le are copilul i dorim s ni le clarific m mai ales în cazul unor boli este foarte important s îl facem pe copil s ne comunice ce simte. „Sunt trist pentru c ...”

„Un copila de x ani (se folose te vârsta copilului), cu p r brunet i ochi alba trii (personajul poate s se asemene fizic cu copilul) a pornit într-o zi de prim var spre...”

Argument psihologic:

Faptul c i se d copilului posibilitatea de a fi poves-titor sau scriitor, constituie un important factor de valori-zare, de

apreciere a copilului, care va contribui la creșterea stimei de sine a copilului, adică a părerilor pozitive pe care el o are față de propria persoană. Povestea compusă de copil reflectă un mesaj intern al acestuia, anumite dorințe, gânduri, nevoi, inclusiv cele asociate sau provocate de boală. Începutul dat ne oferă posibilitatea de a controla informația pe care dorim să o obținem de la copil deoarece a fost ales în funcție de ceea ce dorim să ne clarificăm

De următorii rit:

- fluiditatea ideilor;
- direcția pe care o ia povestea;
- personajele folosite și corespondența acestora cu persoane cunoscute de copil;
- pauzele sau blocajele de pe parcursul poveștii;
- tonalitatea vocii în general și în funcție de personajele care vorbesc;
- starea afectivă a copilului în timpul jocului și chiar după terminarea acesteia;

Ne apropiem de finalul perioadei de pregătire prin exercițiu, cu **pauze** de pornire spre **narațiune**. În acest caz, sunt de remarcat și exercițiile premergătoare care urmează :

a) - Subiectului (copil sau adult) i se cere să se rezume la **trei cuvinte cheie** care stă la baza unei povești și să le folosească în conținutul acesteia:

exp: -alb-camer -spital
 -batic-radia ii-pat
 -p dure-viol-închisoare.

b) - De data aceasta exerci iul-joc începe s finalizeze preg tirea prin **corelarea** dintre imagine i cuvânt (narare i exprimare grafic). I se cere subiectului s realizeze un desen cu **nou (9) elemente** pe care le prime te de la terapeut i care obligatoriu s se reg seasc pe foaia de expresie. Acestea sunt:

-pr bu ire;
-sapie;
-ad post;
-monstru mânc tor de oameni;
-cerc care se mi ca în spa iu;
-o persoan ;
-ap ;
-un animal;
-joc.

Dup ce compozi ia este terminat , subiectul (copil sau adult) este rugat „**s spun povestea**” care st la baza desenului i prin care s interpreteze cele exprimate.

În acest mod, ca într-o **spiral** , terapeutul poate începe **programul** prin care subiectul va face terapie prin poveste,

solicitându-i primul pas prin terminarea unei... povești terapeutice. După trecerea și a acestei „probe de foc”, **cei doi** fiind pregătiți **ascultătorul** și **povestitorul**, terapia trebuie să înceapă având acceptul cât și dorința de reușită.

și ...Poveste neterminată

„E gustos mărul tău? mă întreabă Livia văzându-mă cum mănânc cu poftă.

-Ihî! ajunsă doar prin semne să-mi spună.

-Atunci, termină-mi povestea.

-Care poveste? Pentru că eu mirată, îl sînd mărul din mână.

-Cea cu mărul! Doar tu l-ai luat pe cel mai gustos. Hai, spune!

Nu știam ce poveste să-i mai spun Liviei. O priveam speriată.

-Stai, nu te necăji. Te ajut eu. Îmi spun începutul:

„Din pomurile celor trei mere:

unul era al meu,

altul al celui care ascultă

și cel mai gustos,

și măne pentru cine termină povestea.”

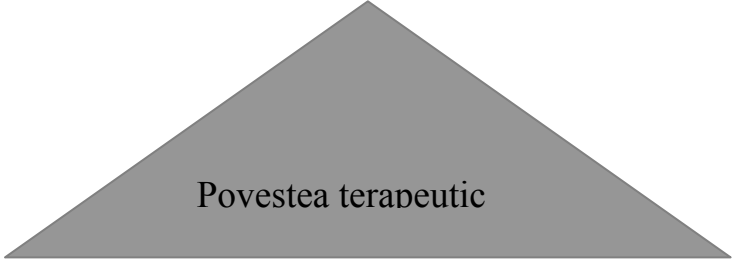
Când te-am văzut că-l iei pe cel mai gustos, am știut că o să-mi termini povestea. Te ascultă. Începi?

Ochii Liviei p reau o poveste. Oare unde o pusesem? Ce? Povestea! Ajut -m s-o g sesc. Cum? E la tine în palm ? Ce bine!

Deschide palmele i s -i termin m Liviei, povestea.

Era pe vremea...

CAPITOLUL III



Povestea terapeutic

3.1. Mesajul poveții terapeutice vizând stări și sentimente

Așa cum s-a desprins de pe parcursul până în acest moment al cercării, că în continuare, **povestea terapeutică** presupune o anumită **flexibilitate** a ei care-i permite să valorifice la maximum anumite stări, trăiri sufletești, sentimente, toate aducând în prim plan, **experiențele de viață** cât și **modificări comportamentale atitudinale** ale subiectului fie copil sau adult.

Nu reprezintă nici o dificultate în abordarea poveții terapeutice, faptul că nu are întotdeauna anumite „tipare” după care să fie creat. Ea nu dorește tipare, ci impact pozitiv asupra subiectului și de aceea, abordarea ei este și va fi atât de diferită. De ce? În **primul** rând pentru că trebuie să placă și să suscite interes, în al **doilea** rând să-l implice direct pe ascultător în poveste, iar în al **treilea** rând să nu fie lung, mergând de multe ori pe ideea „scurt, concis, clar și cuprinzător”.

Poveștile terapeutice ce vor urma (18 la număr), vor identifica momente privind stările și sentimente ce necesită să fie abordate diferit, fiind necesară cunoașterea cât și implicarea lor, de către subiect, fie copil și/sau adult.

Poveștile terapeutice vor surprinde: bucuria, speranța, încrederea, acceptarea, rezolvarea de probleme și trăsături temperamentale, teama de a nu greși, după cum urmează :

3.1.1.-Bucuria

1. Ursul-Moș Martin

Într-un orșel de munte, pe o straduț liniștit, locuia un vestit croitor. Toate animalele pădurii îi comandau hainele la atelierul său.

Așa s-a întâmplat că, într-o zi apărură în ușa atelierului, ursul. Era tare supărat. Nu se putea prezenta la serbarea pădurii, pentru că, n-avea haine.

Meșterul croitor îl privi pe deasupra ochelarilor. Oare ce haine să-i fac? Din blană? Cât de călduroase să fie? Dar, mai ales, să nu semene cu a altuia din pădure. Să fie verzi? Nu se poate! Nu l-ar vedea nimeni prin poiană. Să aibă pene? Ce-ar zice pășurile? Greu de făcut!

Tocmai atunci apărură pe ușă, Răzvan-Veverița:

-Ce faci meșter? Întrebă ea spargând o nucă. Supărat?

-Priviți uite. Mă teapă ursul pădurii și nu știu ce haine să-i cos pentru serbare.

Doar o clipă cu Ri-a-Veveri a ochii roata. Parc ar fi c utat ceva. Lu apoi foarfecele me terului croitor i ie i grabnic cu ele pe u .

Me terul privi mirat în urma ei. Oare unde se dusesese? i-i luase i foarfecele! Se uit la ceas. Cucul se preg tea s cânte, dar mai repede auzi clopotele de la u .

Intrând, Ri-a-Veveri a r sturn pe masa me terului, tot ce inea-n l bu e i zise:

-S -i croie ti hain de blan mo ului. Culoare s -i dai dup coaja de nuc , frunza toamnei, petecul de scoar de copac i-un smoc de p r din coada mea. i-o sem na cu noi care-l vom ocroti i...

Luându- i coada la spinare, Ri-a-Veveri a fugi repede la serbarea p durii.

Me terul se apuc grabnic de lucru. Haina de blan o color cu ron-maron, iar la serbarea p durii, ursul se dovedi cel mai frumos. Nimeni nu era ca el, ci doar dintr-un col se auzi un ron it. Cine?

Ri-a-Veveri a îi zâmbea prietene te. Oare cine era frumosul-frumos? Nimeni altul decât ursul Mo -Martin. P i nu?

2.otronul

- Joci otron?
- Pe neon?
- Nu, pe stele.
- Pietricele?
- Pe asfalt?
- Plop înalt.
- Am plecat!
- N-am uitat.
- De otron cu palton?
- Ha! Ha! Ha! Uite a a!

Acum, am învățat și eu poezia. Dacă este poezie sau nu? Nu
a putea știu, dar domnișoarele mele din bloc:

Ina-Nina și Alina

Dori-Flori și Andori

Ana-Dana-Simindreana,

joacă otron de cum își culcă pe puțele, ziua în amiaza
mare.

Ce-i otronul? A învățat vreodată oșet japonez? Ei
bine! Atunci îți ce-i otronul. Începe așa:

Un măr, Două gutui La urmă
o pară, și-un pui două cireșe
și o castană. de alun. adun.

i-apoi, m -ntorc într-un picior, iau piatra de ap în mân
s -ncap i pornesc pe drum domnesc c utând:

Doi ochi, o gur pereche,
un nas, o mân

Am zis:

dou urechi, i-un picior gata!gata!gata!

Ura! tiu i otron! Da pot i cu figuri:

„Iau un licurici i-i servesc limonad ,

Stau într-un picior i-a tept un m r s cad .”

Nu tiu dac se fac campionate de:un m r, o par i o
castan , adic de otron. S-ar vedea i domni oarele mele la
televizor. A a, iar i culc p pu ile devreme. Da, pe ele de ce nu
le înva nimeni otron?

Uite! Acum, tiu i eu otron în cuvinte i creion.

3. Albastru

Deasupra de casa noastr , e albastru.De unde vine albastrul?
Ei bine, nu de la cer, ci de la mare. Da, e bine. Acolo, se spune c
s-au întâlnit nu i dragostea. i-atunci, cei mul i care erau acolo,
au v zut casa f r acoperi de albastru. i-au rugat-o pe mare s
le împrumute un val.

Valul s-a ridicat deasupra, spune povestea. Cum acolo s-a
întâlnit cu cerul posomorât, s-a gândit s -i in locul.

-Nu, a spus cerul.

-Ba da, f cu valul. Din dragoste pentru oamenii cei mul i ai casei. Tu de ce nu tii s fi albastru i vesel?

Nu-l mai lua pe NU în bra ele- i de nori i arat - i DRAGOSTEA.

Se spune c de atunci, cerul posomorât înv s fie ALBASTRU i de câte ori st deasupra valului i de câte ori întâlne te privirea lui, e mul umit.

Acum, e bine c ci a învins DRAGOSTEA de oameni.

3.1.2.-Speran a

1. Iarb , iarb , fir de iarb

-Ocrote te-m ! Nu m c lca! se auzi un glas sub irel.

-Cine a vorbit? întreb Ionu din grupa mare privind în jur.

-Eu, firul de iarb , îi r spunse acela i glas sub irel.

Doar atunci, Ionu observ ca era gata s calce iarba i florile din parc.

”Cic , într-o împ r ie tare demult, tr ia o femeie priceput la esut. A a se f cu c , împ ratul o chem la împ r ie dându-i s ese un covor din flori i raze de soare. Co urile o a teptau lâng r zboi, doar razele de urzeal lipseau. De unde s le ia? V zând-o nec jit , soarele împrumut femeii raze i

acestea se i apucar de esut. Galbene cum erau, începur s-o ard la degete pe es toare. i, ca s le astâmpere focul, femeia le stropi cu ap limpede i albastr ca cerul.

Vai, ce sup rare! Firele de soare se facur verzi ca tulpinele i frunzele florilor. Femeia le prinse între degete. Ce moi erau. i ce frumoase. Florile se prindeau parc singure în es tura r zboiului, f când-o i mai frumoas .

-Unde sunt razele de soare? f cu împ ratul privind es tura din r zboi.

-M ardeau la degete i le-am stropit cu ap . S-au f cut verzi, spuse femeia privind spre frumuse ea es turii.

Împ ratul întinse mâinile spre r zboi s rup es tura, dar femeia opti:

-S-acoperi i p mântul, fire verzi! S v zic , FIRE DE IARB , surori cu tulpinile i nimeni s nu v poat scoate din p mânt. Unde v-a i rupt, s cre te i la loc.

i împ ratul v zu cu uimire c , în locul r zboiului, fire mici, scurte i verzi, pres rate din loc în loc cu flori, cuprinser întreaga împ r ie.

Încerca s le rup , dar cre teau la loc tot mai verzi i mai frumoase.”

Acum, privind în jur, Ionu mângâie cu grij firul pl pând de iarb ce era raza de soare st p rat cu strop de ap .

2. Str jerul împ ratului

În iarbă, Sabina găsi un cârбу. Îl privi și-ntinse degetele spre el:

-Nu mă atinge, auzi un glas mărunt. Acum mi-am prins aripioarele cele noi și nu mă pot mișca, dar a vrea să-ți spun povestea mea:

”tii, pe vremea împărățiilor, eu eram str jer împărătesc. Drumul de la poartă până la ușa împăratului, îl făceam repede, parcă zburam. Și-atunci, în eleptul curții a poruncit să-mi prind un rând de aripioare, să le folosesc numai când este nevoie și să nu le ție toată lumea. Prive-te! Le am sub hainele de str jer.

Și spre bucuria Sabinei, cârбуlul își desfășurase cu haina de str jer și pe dată apărură două aripioare ca de libelul.

-Ești libelul? întrebă mirat Sabina.

-Nu, răspunse cârбуlul. În eleptul curții o rugase pe libelul să-mi împrumute niște aripioare. Din cele două, una mi-o dădu mie. În eleptul mi le croi pe acestea. Ce frumos a fi dacă eram libelul!

Și cârбуlul își aminti de Prințesa Libelula când venise la curte, că soarele îi limpezea rochia în mătasea razelor sale, iar el, stătuse ascuns după perdea ca să nu-l vadă.

De atunci, c r bu ul ofteaz a iubire când o vede, i- i întinde aripioarele dorind s zboare departe, departe.

-Nu tii cumva o împ r ie nou ? întreb el. Acum am aripioare noi i sunt bun de str jer.

Poate acolo, o s poposeasc într-o zi i Prin esa Libelula s -i mul umesc pentru aripi”.

Sabina n-avu timp s r spund . Privi doar cum c r bu ul i- ntinse aripioarele zburând spre o nou curte împ r teasca ca str jer cu dor de ...libelul .

3. Dia-P p dia

Cic odat , tare demult, într-o câmpie, printre florile de acolo, ap ru o tulpini nou . i cum treceau zilele, tulpini a privea tot mai mult spre soare.

Mirate, se uitau i vecinele la ea. N-o mai v zuser niciodat i-a teptau s înfloreasc . i se schimbau zilele unele cu altele, dar în câmpie nu se întâmpla nimic. Aproape c i florile uitaser de ea.

Numai c , într-o diminea , sculându-se mai devrem, o z ri soarele. Oare ce-o fi cu ea de nu înflore te? Nu-mi simte c ldura? Nu tie cine sunt eu?se-ntreb acesta.

-Poate n-are flori, îi r spunser florile, soarelui.

-N-am haine frumoase și nu mă pot arăta vouă așa, se auzi glasul înălțat al tulpinii ei plângând.

Soarele își petrecu razele în jurul ei și-i opti:

-Am să-ți croiesc eu una. Arată-te numai. Și-atunci, floarea se deschise. Strălucea ca soarele, iar rochia-i de raze aurii umplea de câmpie, câmpia.

optind între ele florile își găsiră un nume. Și-ncepură să cânte:

”Tu ești DIA-P P DIA

Ce umple câmpia,

De raze de soare

În amiaza mare.”

Dia-P p dia își ridică ochii de raze spre soare.

-Ești floarea mea de raze și de-acum, luminează și zboară spre mine, murmură soarele privind-o cu drag.

Și de atunci, Dia-P p dia nu se mai pierde-n câmpie, iar floarea-i de raze pornește în mângâierea vântului spre casa soarelui. Așa, în fiecare zi de vară.

3.1.3.-În alegerea

1. Fluturile potă

Odată, o rază de soare se îndrăgosti de flori. De cum se arăta soarele prin curtea cerului, ea se înfuriă și plecă să vadă florile.

Le privea praful de pe petale și se minuna când gsea lacrimile lunii, dimineața. Oare de ce plânsese luna?

Dar, se întâmpla că, întârzia des de la grădini. N-ai știut că și razele de soare merg la grădini? Iar ea, raza călătoare stătea și le asculta:

-Vai, ce frumoasă e margareta! se minuna rochia rândunicii privind spre coada oricelului.

-Da ce are drag, trandafirul de-își supărat? se-ntoarse busuiocul spre mușcat.

-Ha! Ha! auzi că panselușii și-a găsit frații... pe tăi, se amestecă în vorbă, gura leului.

-Nu mai spune! se miră ochiul bouului de peste drum..

Și așa, raza de soare se făcușă...poștă. Purta veștile-poveștile, numai că, începușă să se coloreze. După în galben de la pământ, roșu de la trandafiri, albastru de la vecini, verdele de prin... buștări, până nu mai rămân cu nimeni. Cum să se întoarcă acasă, toată colorată? și începușă plânge.

Și când i raza la ușă, soarele se arătă bună în eleganță:

-Iți plac florile? o întrebă soarele

-Da, răspunse printre suspine raza de soare.

-Ai vrea să stai cu ele? Bine! De astăzi vei fi poștă mea. Le vei duce veștile, poveștile. Din raza-și de soare colorată, îți voi croi aripioare mai frumoase decât toate florile. Vei rămâne cu

ele, dar și gazele trebuie să te iubească. O să-ți zicem „Ture-Fluture”-poți să curăți, să rădă.

2. Un arici, licurici

- tui! -i-am citit toate poveștile, dar mai vreau una! Cu ce? Cu un arici licurici! Hai, spune-o!

Crede că poți să pădești Ana-Dana-Simindreana fără povești? Așa că ...

„Se spune cum se spune, că într-o pădure anume, se înălțase un brad. Se făcuse frumos, frumos. Puteau veni și fiice anului în pădure, că el tot verde rămânea. Așa, ca nimeni altul. Și frunzele acele, povestea pădurea, erau fulgi de nea prinși în raze de soare. De ce verzi și nu alții? Păși, dădură binele, albastrul de fulgi de nea cu raza aurie și ieșiră acele verzi. Ce? De crizantema albastră și uitată?

- și ariciul? Mă trase de-un capăt de poveste, Ana-Dana-Simindreana.

-A teaptă, făcu și însuși bradul. Ascultă! Într-o zi, un suspin mă făcu să-mi plec crengile. Un pui de arici plângea de să adunaseră și frunzele căzute să-l asculte. Auzi și ei voi! E mic, e singur și fără pădure-ntr-o pădure mare. Și cine nu-l pândea te? Și el? Stă și suspin fără haină -blană chiar și de pomăni! Și bradul se aplecă mai mult.

i-atunci, nu tiu cum, scuturându- i crengile, acele pornir spre arici. i f cur h ini -bl ni i-l d dur de-a dura.Ura!Ura!

-Sunt un ghemotoc de ace, n-are cine m desface! Ura! f cu ariciul venind încoace.

- i licuriciul? f cu iar Ana-Dana-Simindreana.

-Ei, licuriciul!o-n ep u or ariciul. L-am întâlnit în calea mea, sup rat. Î i uitase lumina de felinar, acas . Mai putea oare lumina calea p durii? S treac o noapte f r el? i-atunci, din darul bradului, i-au dat i lui un ac, din fulg de nea i raz de soare. Mai mult, din raz de soare, c ci se i aprinseser -n felinare, de licurici, lumini e-p nglicu e. Acum suntem prieteni, adic , mai mult decât buni amici.

Oare ce ne-am fi f cut f r acele bradului? Ce bine c suntem aici!

i ariciul, inându-l pe bot pe licurici, porni spre cântecul p durii. Cine cânt ? P i, ca-n poveste: „dou pitulici, cinci arici i-o tolb de ...licurici!”

3. Rodul soarelui

Se poveste te c odat , soarelui i se f cu sete. Tot c utând un strop de ap , întâlni în drumul lui pr fuit de var , o fat sfioas i frumoas .

-Care i-e numele, fat frumoas ? întreb soarele al turându-i-se la pas. Nu cuno ti unde oi putea g si un strop de ap ? Tare mi-e sete!

-Vino cu mine la mo Deal. El m-a teapt s -i duc rod nou, nemaiv zut i nemaiauzit. Gustându-l o s - i stâmpersi setea, iar miresma lui, n-ai s-o ui i repede. Hai, vino!

i pornir amândoi mai departe. Ajungând la mo ul Deal, soarele v zu cum fata-Livada, scoase din traista de drumeag, ro ul cel nou.

-Gust -l f cu mo ul Deal c tre soare. De i-o pl cea s -l ocrote ti, s -i dai lumin i-un strop zemos în loc de ap .

Soarele prinse a se oglindi în frumuse ea rodului. Se privea mirat. Era tocmai el, auriu i luminos.

Mo ul Deal îi opti:

-S -i spunem PAR i pomului P R. Livada s -l îngrijeasc ca rod pentru drume ii seto i ca tine, soare, iar eu, s -l port în spate pân a începe s vorbeasc -n roade.

De atunci, fata-Livada i mo ul Deal îngrijesc rodul nou ce stâmp r setea soarelui într-o zi c lduroas de var .

3.1.4.-Acceptarea

1. Frunza de nisip

Lucia e buna mea prieten . O tiu de când aduna castane toamna i-mi aducea frunze de nisip. De unde?

-Nu- i spun! i m prinse de mâini.

M uitam la ochii ei ca alb strelele i m -ntrebam de ce m pedepse te oare? i-am început:

-Dar dac ...

-Chiar vrei s tii? i Lucia m -nconjur s rind de trei ori într-un picior. Ei, bine, atunci ascult : ,, Într-o sear n-am vrut s adorm f r poveste. i-atunci, Buna-bun s-a a ezat pe marginea patului i-a început s -mi spun c , odat , tare demult, era un copac b trân. Atât de b trân, ce-ncepuse s se fac de piatr . Crengile-i sem nau cu drumurile, iar florile erau de stânc . Treceau peste ele i vânturile i ploile, dar nimic nu-l f cea s zâmbeasc . Oare pietrele nu râd niciodat ?

i-atunci, soarele se sf tui cu luna s -l lase mai mult pe cer. Poate a a, de atâta lumin , copacul va începe s se fac iar tânr . i nu tiu cum se întâmpl , dar o frunz prinse drag de ...soare. i începu s se fac tot mai mic i mai mic , s se împart i despart .

-Pân când? murmurai eu.

-A a, se pomeni iar Lucia privind-m , pân când începu s se fac din piatr ... nisip. Se desprinse u or i porni spre soare. Atunci, copacul se smulse din pietrele lui i vru s-o prind . Dar ea, se l s dus de lumin i se pref cu în boab aurie.

- i copacul?

-Copacul! De sup rare, se spune c începu s fie iar tân r i cu flori. Vezi, doar umbra frunzei de nisip mi-a mai r mas în palm . A a a f cut i Buna-bun . Mi-a ar tat palma ei. Numai eu tiam urma”.

i Lucia-mi l s urma frunzei de nisip în palm . Doar, numai noi tiam, adic noi i ...frunza de nisip.

2. M rgelele

De la târg vara- i cump rase m rgele ro ii. Era tare mândr de ele. i le prinse la gât. Soarele se oglindea-n ele, iar vântul, r sfirându-i p rul de holde, le mângâia.

Zi i noapte, m rgelele ro ii erau la gâtul verii. O rugaser surorile ei: toamna, iarna i prim vara s le împrumute, dar ea nici nu auzi. Dar...

Într-o zi c lduroas , vara poposi în gr din . Prinse a privi pomii i se bucur de rodul lor. D deau în pârg corcodu ele cele juc u e, frumoasele caise i coaptele vi ine erau pe aproape.

Trecea de la unul la altul, mângâindu-le cu obrazu-i rodul. Doar un singur pom roditor stătea mai la o parte, tăcut. Aproape că nu avea frunze de sus rare, iar florile-i albe, le ninsese vremea demult.

-De ce ești singur pom roditor? întrebă vara.

-N-am rod și tare-s mârșnit, răspunse pomul plecându-i crengile spre urechea verii. Ce cald și bun ești de stai în masca mea! și ce frumoasă!

Așa că vara nu se mai clintea toată ziua de lângă pom. Doar când văzu că soarele se pregătea de culcare, întrebă cu sfială:

-Da cum îți spunea grădinașii ce rod îți dai?

Pomul roditor îi mângâie cu urme de frunze obrazii și începu povestea:

-Îmi spunea CIRE. Eram cel mai frumos pom când înfloream. Apoi, rodul meu n-avea asemănare. Două boabe ca mărgelele tale se-animau de crengușe, ca cerceii la ureche. Erau roșii și vesele tot timpul. Dar, într-o noapte, înghețul mi-a furat rodul. Și de atunci, stau singur și nimeni nu-mi mai prinde cerceii de cireșe la urechi. Of! Of! și pomul s-adună de durere.

Atunci, vara îi desprinse cu grijă frumoasele-i mărgele roșii de la gât și le-ntinse pomului.

-și le dăruiesc, cireșule! De azi încolo vei avea rod. Prinde-le în ramă și vei fi cel mai frumos. Cu palmele mele am să te mângâi în fiecare zi.

i vara plec . În urma ei, cire ul î i prinse m rgelele verii uitate-n pom.

3. Povestea drumului

-Voi ti i de unde porne te drumul? Dar unde duce?

A a-l auzeam pe valul de mare întrebând i-apoi povestind:

-Într-o toamn , începu valul de mare, îmi f cusem împrejurul casei, un gard din crizanteme. Erau albastre ca i mine. i ce dac nu este gard albastru? i nici crizanteme albastre? La mine erau albastre. St team pe un scaun de piatr . Ce, vre i s v lega i acum i de scaun? i voiam s scriu vântului. Îi cump rasem:un copac, un fir de iarb i o piersic cu urechi. În gr din i la umbra gardului, pe scaun, scriam. Dar deodat , curioas , o crizantem îmi fur gândul de vânt i porni. Le-am f cut semn frunzelor s-o aduc -napoi. Dar ea, prinse a cro eta un cap t de cer l sând în urma ei, o poveste. i cine trecea pe acolo, c l torea f r odihn , era pe DRUM. A a se f cu de ap ru DRUMUL pe lume. C nu s-au mai întors frunzele, e adev rat. Fo nesc i-au r mas c l toare. C pasul m soar drumul i acum, e tot a a. Doar c , de atâ ia drume i, drumul se f cu albicios i albastru se întoarse-n gândul meu. Iar eu?

M uitam la pa ii mei. Se porneau peste o clip la drum. Unde ducea drumul meu? P i, dac a trece trei case, a num ra

apte pietricele i mi-a alege tovar de drum, un arici, a ajunge... da nu v spun. C uta i-m pe DRUM i o s ne întâlnim.

V-a tept acolo unde valul de mare scria”...

3.1.5.-Rezolv ri de probleme

1-Curcubeul

Odat , într-o var uitat sub un m r, a plouat tare. Cât de tare? Atât de tare c ploaia i-a pierdit creioanele colorate. i nu tia pe unde. Dup vreun nor c l tor? Ascunse de-o stea c z toare? R t cite la Polul Nord? Nu tia i pace. i era tare sup rat . i cum mai plângea! iroaie, iroaie. Î i udase i batista, iar umbrela n-avea spi e. Cum s -ncete f r ele? Dar... i r mase ag at de un nor.

Le g sise soarele i pentru c nu se tia, a-nceput s se joace cu ele. i-a luat ro ul din lalele i galbenul sf rămând o boab de grâu. Apoi, a desenat o portocal ce-a-nceput s plâng . O l saser f r coaj . Cerul s-a f cut albastru, verdele cobora din poverstea ierbii i-apoi, gata, floarea de melin le-a adunat pe toate-n pumn dup ce prinse-n petale coaja de nuc .

Cerul s-a deschis încet, ca o oapt . Atunci ploaia s-a oglindit în palm i pe cer au ap rut creioanele, mândru curcubeu. St tuse i ploaia. Bucuroas , a uitat c a r mas f r

creioane colorate. Dar, nu mai plânge. Acum, curcubeul o înveselește în fiecare vară. Care vară? Păi, una din cele uitate sub un măr, de vară, nu?

2-Împărțirile

Flavia și Andreea priveau aceeași foaie de caiet. Cum s-o împart? Cine scrie partea de sus? Dar cea de jos? S-o taie de-a lungul? S-o pună de-a latul? În jur se făcu liniște. Caietele și creioanele așteptau rânduite la marginea băncii, iar foaia albă rămase parcă singură. Să se supere oare pentru ea? Numai creioanele colorate începură să optească între ele. Cât ai clipi, sempră țiar pe bancă. Oare în mâna cui vor ajunge? Cine va câștiga?

-Ia privește-te, ochii Andreei, făcu Negru. Parcă m-au lăsat fără culoare!

-Căci pe mine, îi optă Maron uitându-se la Flavia.

-Zici că le-am colorat buzele, veni în vorbă Roșu de cirea.

-Numai de n-arlă crima, s-arlă îngrijorat, Albastru.

Și se strânseră toate în scobitura băncii. Așteptau. Oare cum va fi vremea la banca lor? Că, la cealaltă, era soare și bine!

Dintre toți ai clasei, doar Cristina avea ochi pentru banca fetelor. Se apropie și zise:

-Pace! privind ochii plini de lacrimi ai fetelor și apoi, lu cu grab albastru și apa începu s curg .

-P mântul acesta e al t u, Flavia. Sa aduni tot ce dore ti pe el, iar t rmul de jos al Andreei și plec lini tit .

Î i l sase soarele f r p larie și acum vor ap rea ciupercile cu noua mod .

Cele dou se privir din nou cu prietenie. În scobitura b ncii înfloreau curcubeul. Dar ce s va povestesc? Suratele începur a alerga dintr-o parte în alta. Ma inile din ara Andreei erau oprite la stop. Treceau cei din grupa mic . Verdele le f cu semn cu mâna:

-Haide i copii, topoganul din parc v a teapt .

Florile d deau bine e în gr dina Flaviei. Reta-Margareta se preg tea pentru spectacol, iar orchestra de clopo iei era în plin concert. Aerobusul Andreei ajunsese la linia m rii. Trecu peste gr dina Flaviei și poposi în sta ia „Raza de soare”. Fluturii prinser a trece strada. Așteptau acum cumin i la ...topogan. Doi arici jucau tenis. O pas și mingea nimeri între pisici.

- i linia Cristinei?

-A dus-o vântul, rostir cele dou prietene, gr bin-du-se s nu uite vreo ma in pe trei ro i, un iepure f r urechi, o vulpe f r coad și câte i mai câte. Oare mai r m sese ceva de desenat în cele dou împ r ii?

Bucuroase, ajunser la banca Cristinei:

-E a ta, fcur cele dou dându-i „împ r iile”. La banca noastră e acum vreme bună . tii cine a adus-o?

i râsul celor doua se auzi în toată împ r ia Flaviei i Andreei.

3-Yes!

-Cine-mi zice „spune A”?

-Domnul doctor.

-Cine-mi zice „spune DA”?

-Doamna u .

-Cine-mi zice...

- tiu. A mea m tu spune”Yes”, când cuminte bat la u , am s rit eu sup rat, cu r spusul fabricat.

M tu a mea, Istea a, m prive te zâmbindu-mi. E mândr de mine. A a nepot! Oho!

-Ce e Yes?

-Se poveste te...

-C e DA, pe române te.

Am tot stat s-o întreb odata dac Yes e os domnesc! i-am aflat c tot a a, „un mare neam de Z p cil ”, când s ias , el intr . i încet, pe nesin ite, toată lumea zicea YES, în loc de DA.

Ce s fac acum cu Da c nu mai încap de YES?

O! Îi a ez în cartea mea fa -n fa i-apoi trec i bat la
u s v d cine-mi va r spunde:

-Yes!

sau

-Da!

Încearc i tu. Yes? adic ...Da?

3.1.6.-Teama de a nu gre i

1-Dac

Necajit e Cristina pe „dac ”. Auzi! Ca-n povestea cu „îhî”.
L-a aluat de la gr dini i gata. Nu mai scap de „dac ”. Se
trateaz cu pastile sau patine cu rotile?

Toate au început pe când „nu tiu cine” întreba:

-Dac pe tii ar zbura?

„Toat apa ar seca,

Iar în cuibare am avea avioane!”

-Dac coala-ar fi din nuci?

„Luna ar purta papuci!”

-Dac pâinea-ar fi din soare?

„Muntele-ar umbla pe mare!”

-Dac iarna ar fi var ?

„Toamna fi-va prim var !”

Ei nu, c una, a mea, desigur, le-ar întrece pe toate.
Dac ... dac strada-ar s ri coarda? Cum s - i spun:

”A ie i pe horn din cas ,
a vedea ma ini la mas ,
geamurile ar zbura,
la dulapuri a cânta,
Iar pe cei ce sunt colari?
Ce s zici? s -i fac pescari?
Dac ...

-Ei, ascult . Gata, zise „dac ” sup rat. De la tine am plecat. Am umblat „pe nu tiu unde”, de-am v zut ce n-am v zut. Acum plec. Cu ce? Cic , undeva pe strad e parcat pe-o pancard , o ma in fix din piatr .

-Dac , îngâna Cristina.

Dar nu se mai auzi nimic, adic , doar ceva ce aducea a a, c-o piatr din vat , pornit spre ara lui „dac ”, plecat „parc ”. A ajuns i la voi?

Dac vine „dac ”? P i..

2- ters tura

erban este în clasa întâi. E foarte mândru de lucru acesta. Primul colar din blocul lui e tocmai el, erban. La coal îi place dar, azi e sup rat. P i, s vezi:

„Azi la ora de scriere, tefana, colega mea de banc , m-a lovit cu cotul i-am gre it o liter . Uf, ce necaz! Tocmai când scrisesem a a de frumos! Ce s fac? Am luat repede radiera i m-am apucat de ters. Vai! ters tura s-a întins i la literele urm toare. Parc era o p dure în fl c ri. Era a a de urât foaia cu ters tura, c -mi venea s plâng. Of! i ce p cat c tefana n-are codi e. Ar merita m car o dat s-o fi tras. Dar, ce s -i fac!

Scot din penar lama, poate reu esc ceva. Dau s rad, când:

-Ce faci? se auzi un glas. Acum, vrei s m tai? De ters nu m-ai putut i-acum? Dac rupi foaia? Se poate! i ters tura se sup r ducându-se în vecini.

i uite a a, din cuvânt în cuvânt, ters tura se întinse, iar în clas se auzi doar plânsul meu:

-Ce s-a întâmplat erban? întreab doamna înv toare.

Ochii mei plini de lacrimi, îi ar tar , ters tura. Doamna înv toare zâmbi. Afl vinova ii: cotul, radiera, lama, iar pe erban, dupa ce-l puse s - i întoarc foaia, i-l înv ca alt dat s închid gre eala într-o parantez , îl mai rug s scrie înc odat totul, cu grij i aten ie.

Acum, e pace, iar ochii lui erban au sclipiri juc u e. Ce p cat c , totu i, tefana n-are codi e?

3.1.7.-Trăsături temperamentale

1-Livada

E toamnă. Soarele îmi face loc cu greu printre brațele livezii. Pline de rod și Doamne ce mireasmă au degetele toamnei. Pomii stau la sfat de dimineață. Care e vestea? Păi, scările, corurile și vorbele copiilor le-au auzit așeară.

Spuneau doar atât „mâine culegem”.

-N-am să las, o nucă să se desprindă din coama mea de crengi și frunze, fărâșboinic, NUCUL.

-Mi-e indiferent. Tot gem de prune o să ajung! Acum, sau mai târziu mă voi acri ca o ...PRUNĂ.

-Ce bucurie pe copiii! Le voi spune povești cu merele de aur, Albă ca Zăpada și apoi copt, necopt nevoie mare, la cuptor sau în compot. Da, bun, proaspăt și la iarnă cine-o fi, MĂRUL-mări!

-Ce mă fac, încep să plângă para. Toți vor spune: „Pică-mă la gura lui Năutul”. Eu, să trag toate ponoasele pentru toți, tot eu. Of! Of! Of! Rău e să fi ...PARĂ.

Soarele se-ngrozi și se ascunde repede după un nor. Ce-i e și cu pomii tăia! Vorbesc de parcă ar fi oameni!

-Ia, spală-i norule și potole-te-i! mai adu-g soarele privind livada.

i, ultima ploaie sp l gândurile livezii, umplând co urile cu picuri de rod bogat.

3.2. Povestea terapeutic pentru copii

Scriind pentru copii dup toate re etele i canoanele clasice sau mai pu in clasice, povestea terapeutic „**abund**” în formule variate de prezentare i redactare.

Adresându-se direct, implicând subiectul, purtându-l în lumea fantastic sau l sându-l pe el s se identifice, i s - i explice anumite atitudini, abordând i reprezentarea grafic , consider c num rul mare de povestiri terapeutice existent în carte, va putea r spunde tuturor cerin elor celor implica i direct în aceast terapie.

G site în literatura de specialitate i prezentate sub acea form sau adaptate din cauza unor situa ii obiective, pove tile terapeutice prezente în acest context, au trecut deja **testul** atât de viabilitate cât i de eficien , din partea **subiectului**, reg sindu-se în programul terapeutic centrat pe client, fiind acceptat i dorit de acesta, potrivit-i-se.

3.2.1.-Dificultăți colare

- Povestea leului Bibi

a) indicații terapeutice:

-dificultăți colare;

b) efecte dorite:

-în alegerea importanței colii;

-prevenirea abandonului colar;

-responsabilizarea elevilor față de rezultatele colare;

Bibi era un pui de leu foarte drăgălaș. Pe el nu-l interesau sfaturile tatălui său, care voia să-l învețe tactica vânzătorii, pescuitului și a apărării de alte animale, pentru că jungla era periculoasă, fie și numai dacă te rătăceai în ea. În timp ce frații și învâneau aceste lecții de viață, Bibi stătea toată ziua la soare, se bronză sau înota, se strâmba cu maimuțele și se întrecea la înot cu broaștele.

Într-o zi, Bibi a fost atacat de un tigru și cum el lipsise în ziua când tatăl său îi învășase cum să facă față acestui pericol, nu a știut ce să facă. Speriat de moarte, și-a strigat din toată puterea frații și surorile care l-au salvat în ultima clipă. Bibi s-a hotărât atunci să-și viziteze tatăl și să-l roage să-l învețe tot ce considera că i-ar fi necesar. El a promis că va munci de două ori mai mult

pentru a recupera timpul pierdut. Tatăl a acceptat și Bibi a făcut progrese foarte rapid.

După mai mulți ani, i-a succedat tatălui său la tron. În calitate de rege al animalelor, le-a explicat copiilor importanța cunoașterii pentru învingerea greutăților vieții.

3.2.2.-Dezinteres față de lecții:

-Povestea vânătorii de comori

a) indicații terapeutice:

-dezinteres față de lecții;

b) efecte dorite:

-suscitarea unui interes crescut pentru lectură ;

-stimularea curiozității pentru cunoaștere;

Jojo era o veveriță foarte jucăușă și sprinteră. Într-o frumoasă zi de toamnă, veveriții săi, care locuiau în Pădurea Fermecat, au invitat-o să participe la o vânatoare de comori, cu ocazia Sărbătorii Frunzelor.

Foarte bucuroasă că-i va reîntâlni rudele dragi, Jojo se gândea că nu i-ar strica să cucerească marele premiu, adică să găsească prima comoară.

Ziua întrecerii a sosit. Conducătorul veverițelor dădu ultimile instrucțiuni, după ce aliniase toți concurenții la linia de

plecare, după startul. Din păcate, după nici o sută de metri, Jojo se retrase din curs pentru că nu era în stare să citească panourile îndacatoare, întrucât până acum nu îi se păruse important cititul. „Nu-i nimic, voi găsi comoara și fără să mă orientez după aceste panouri idioate” zise Jojo. Apoi, porni din nou la drum, dar într-o direcție greșită. Când ajunse în fața unei mlaștini de netrecut, o cuprinse disperarea și începu să plângă.

Deodată, îi apărură în fața ochilor un spiriduș îmbrăcat în haine multicolore. Spiridușul, care ția tot, înțelese disperarea amiceii noastre și-i zise: „Eu cunosc un secret care te va ajuta să găsești comoara, dar mai întâi va trebui să treci de câteva probe. Pentru început trebuie să înveți să recunoști literele fermecate pe care ți le voi arăta. Apoi, te vei reîntoarce la linia de plecare și dacă vei plasa corect câte una din literele mele magice sub fiecare panou, vei găsi indicații care te vor apropia de comoară.”

Jojo urmă instrucțiunile primite, astfel încât ajunse să știe alfabetul magic și în final să intre în posesia comorii. Jojo a fost tare mândră de ea, dar cea mai mare comoară pe care a descoperit-o, a fost să realizeze importanța cunoașterii cititului.

3.2.3.-Abandon în fa a unei greut i - Povestea b iei elului i a dragonului

a) indica ii terapeutice:

-abandon în fa a unei greut i;

b) efecte dorite

-stimularea încrederii în sine;

-ajutarea cuiva care se crede incapabil;

-con tinentizarea poten ialului propriu;

Ion era un b iei el care nu avea suficient încredere în el i care în fiecare sear obi nuia s se joace cu dragonul s u de plu , pe care-l botezase „Foc”.

Într-o sear , dup ce b iatul pronun o formul magic dintr-o carte, dragonul de plu prinse via . Foc îi povesti b iatului stupefiat c , dac vrea s r mân un dragon cu via , trebuie s treac prin mai multe încerc ri.

Imediat Ion spuse c el nu este capabil s rezolve situa ii dificile, dar dup multe discu ii din care în elese c nu exist alt posibilitate ca s - i salveze iubitul dragon, se hot râ s încerce.

Ion porni la drum al turi de dragon care-i d rui un arc cu s ge i fermecate. Dup o or de mers, nu întâmpin nici o dificultate, ceea ce-l f cu pe Ion s aib mai mult încredere în el.

Dar, ceea ce Ion nu observase, era o ceată de lupi și mîncîși ce-î urmăreau de ceva vreme.

Obosit, Ion hotărî să se oprească puțin și să tragă sufletul. Dintr-o singură săritură, ursul lupilor îl trînti pe bîrbat la pînă. Ion își puternic și după mai multe încercări reușea să dea lupul la o parte. Un urs care trecea pe acolo, văzu toată scena și puse haita pe fug. Biețelul îi mulțumi din suflet ursului care se oferise să-l însoțească în această misiune, dar Ion refuză, spunînd că se întoarce acasă pentru că nu mai este în stare să continue. „Poftim, în aceste ghiare din labele mele și ele te vor ajuta să-ți îndeplinești dorința, iar dacă vei fi în pericol ele te vor salva.”

Ion acceptă și porni repede mai departe pentru că odată cu săritura soarelui, magia dispăruse. Porni deci, tot mai decis să atingă scopul. Zgomotele nopții îl speriară teribil, dar strînse ghiarele ursului între degete și văzu de drum.

Un rău tumultuos îi blocă drumul. Curajos, Ion se aruncă în apă, dar un rechin se apropie furios de el. Fără să stea pe gânduri, Ion scoase arcul și trase în rechin. Șgeata magică îl nimeri și rechinul se transformă într-o estoasă uriașă care îl transportă pe malul celălalt.

După o bucată de vreme, bîrbatul se trezi la poalele unui munte uriaș. Se uită în jurul său și văzu că se afla în ara

dragonilor. În jurul său se aflau o mulțime de arbori viguroși, cu excepția unui pipernicit.

Instinctiv băiatul se simți atras de acest arbore. Deodată văzu în vârful său o frunză neobișnuit de strălucitoare. Se cîrși o rupse și instantaneu aceasta se transformă într-o pudră magică, iar dintr-un nor de fum coborî dragonul său. Imediat dragonul îl îmbrăși și-l felicită pentru curajul și tenacitatea sa, care i-au salvat viața.

Ion a învățat de la prietenul său că, dacă vrei cu adevărat un lucru, îl vei obține, deși uneori acest lucru nu este ușor. Din acel moment, Ion nu a mai spus niciodată că nu este capabil să rezolve ceva și a fost tare mândru de asta.

3.2.4.-Dificultăți în respectarea regulilor de grup

-Povestea stupului de albine

a) indicații terapeutice:

-dificultăți în respectarea regulilor de grup;

b) efecte dorite:

-ameliorarea relațiilor într-o familie, clasă sau grup;

-favorizarea disciplinei în interiorul unei colectivități;

-stimularea asumării responsabilităților;

Într-un stup trăia o regină foarte preocupată de calitatea mierii produse de supusele sale. Mult vreme, mierea a fost de calitate superioară, dar, de la un timp, lucrurile au început să se schimbe: albinele au devenit mai superficiale, leneveau la umbra unei frunze sau se hârjoneau între ele.

Situația a început să se agraveze de la o zi la alta, cu toate observațiile reginei. Într-o zi, când toate albinele se odihneau, s-a produs un eveniment inexplicabil: stupul s-a răsturnat și toate albinele au fost aruncate afară. Din fericire, atât albinele cât și regina au scăpat nevătămate. Speriate, albinele s-au grupat în jurul reginei lor.

În ajutorul albinelor, a venit și regele bondarilor. Acesta a început să analizeze situația pentru a stabili cauza catastrofei. La sfârșit, concluzia a fost următoarea: nenorocirea s-a produs chiar din vina albinelor, deoarece acestea au muncit fără să fie atente astfel încât au depozitat toată mierea într-o singură parte a stupului și l-au dezechilibrat.

Marele bondar a chemat toate albinele și le-a explicat cum au reușit să dezechilibreze stupul. Albinele și-au înțeles greșeala. Din acel moment, regina a devenit mai hotărâtă și toate deciziile ei, au fost respectate întocmai. Foarte repede albinele au refăcut stupul, iar la festivalul mierii au câștigat marele premiu.

3.2.5.-Nerespectarea regulilor în interiorul unui grup

- Povestea lui Lapinot

a) indica ii terapeutice:

-nerespectarea regulilor în interiorul unui grup;

b) efecte dorite:

-favorizarea unei mai bune discipline în clas sau
acas

Lapinot era un iepura tare distrat care întotdeauna îi deranja colegii în clas . La coal se ag a de coama leului, îi d dea uturi oricelului sau tr gea de coad maimu a.

În clasa sa, era un urs i o c mil care îl g seau comic i care f ceau ca el, dar, celelalte animale îl g seau nesuferit i nu se jucau cu el.

Într-o zi, Lapinot a vrut s se joace cu girafa, dar aceasta i-a zis: „Nu vreau s m joc cu tine pentru c tu m love ti tot timpul i m deranjezi când lucrez. M voi juca cu tine când vei merita.”

Lapinor i-a r spus girafei: „Pu in îmi pas c nu vrei s te joci cu mine”. În sinea sa, Lapinot s-a sin it trist i sup rat. Atunci i-a zis: „A vrea s am mul i prieteni cu care s m joc toat ziua. M-am s turat ca toata lumea s se plâng de mine”.

Ce crede că ar putea face Lapinot pentru a câștiga încrederea girafei și a deveni prietenul ei?

3.2.6.-Dificultăți în respectarea regulilor unui grup

- Povestea jucătorului de fotbal

a) indicații terapeutice:

-dificultăți în respectarea regulilor unui grup;

b) efecte dorite:

-dezvoltarea solidarității;

-încurajarea muncii în echipă ;

-încurajarea disciplinei;

-favorizează angajarea și responsabilizarea fiecăruia pentru sarcinile care presupun participarea mai multor persoane;

La începutul anului, echipa de fotbal a obținut mai multe succese, dar, în ultima vreme, situația a început să se deterioreze. Spiritul de echipă care la început era foarte puternic, a început treptat, treptat să se stingă. Dan, vedeta echipei, a început să se simtă tot mai mult preocupat de succes. El era tot mai des violent cu jucătorii din echipa adversă și uneori chiar cu propriii colegi. În timpul antrenamentelor, nu asculta indicațiile antrenorului și făcea după capul lui. Până la urmă, a ajuns să insulte și

spectatorii care îl huiduiau. La ultimul meci s-a certat cu arbitrul, ceea ce a înrăutățit și mai mult situația. Colegii săi nu mai aveau încredere în el.

Dan era disperat din cauza acestei situații, dar nu se mai putea controla. Într-o seară, în timp ce dormea, în fața ochilor i-a apărut idolul său, Pele. Nu-și putea crede ochilor, dar Pele se afla în fața sa, în carne și oase. Dan i-a explicat care este situația și i-a cerut sfatul.

După ce a reflectat un timp, Pele i-a răspuns: „Drag Dan, eu știu că tu ai un motiv de invidiat și că ești ambițios, dar într-o echipă trebuie să îi conștientizezi regulile. Este suficient greșeala unei persoane pentru ca toată lumea să sufere. Dacă tu dai un gol, înseamnă că toată echipa te-a ajutat, iar dacă ratezi, înseamnă că toată echipa a pierdut. Tu ești responsabil pentru toți colegii tăi”.

În seara următoare, care a urmat, Dan a învins cu ajutorul colegii săi în acest lucru și a câștigat. Anul următor a câștigat din nou trofeul celui mai bun jucător.

3.2.7.-Comportament certare, iritabilitate

-Povestea ariciului Pogonici

a) indicații terapeutice:

-comportament certare ;

-iritabilitate;

b) efecte dorite:

- reducerea agresivității interpersonale;

Într-o după-amiază, un arici care obișnuia să rupă florile și să le strivească. Într-o zi, o câprioară îl văzu rupând florile și-l întrebă de ce face acest lucru. Pogonici simți cum îl cuprinde supărarea:

-Vezi-ți de treaba ta, câmăsuperi, zise ariciul.

-Dar nu e bine să rupi florile degeaba, cânuși-au făcut nici un lucru, îți răspunse câprioara.

Ariciul plecă mai departe. La marginea lacului văzu un iepuraș care dormea. Ariciul începu să fluiera tare:

-Hei, nu vezi că dorm? strigă iepurașul supărat.

-Pu în îmi pas, zise ariciul și plecă mai departe.

Zilele care urmau trecură la fel. Cu fiecare zi, ariciul se simțea tot mai singur pentru că nimeni nu mai voia să se joace cu el.

Într-o seară, în timp ce se întorcea acasă, ariciul căzu într-o groapă. Zădărnice strigă după ajutor, pentru că nimeni nu veni.

3.2.8.-Lipsa motiva iei de a învăța sau munci

- Povestea furnicutei Maria

a) indica ii terapeutice:

-lipsa motiva iei de a învăța sau a munci;

b) efecte dorite:

-valorizarea sarcinilor cotidiene;

-prevenirea abandonului școlar;

-încurajarea efortului de dezvoltare personal ;

A fost odată o furnicuță care nu voia să muncească . Furnicuța Maria prefera să stea toată ziua lungită , să se joace sau să alerge. În toate momentele zilei, toate scuzele erau bune pentru a nu munci. Din această cauză , ea se juca mai mult singură , deoarece colegile sale erau ocupate să muncească .

Într-o zi, în timp ce Maria era plecată în pădure să se joace, o zână veni la furnicar. Ea explică tuturor furnicilor că lansează un concurs pentru desemnarea celei mai bune furnici din lume. Fiecare furnicuță va putea acumula puncte dacă muncește atunci când trebuie, se joacă în cel mai potrivit moment și, bineînțeles, are o mulțime de prieteni. Astfel, micuțele furnici se puseră pe treabă pentru că fiecare vroia să câștige. Când Maria se întoarse acasă , văzu că nimeni nu o bagă în seamă . Toate furnicile cântau,

zâmbeau și transportau provizii. Maria se simi puin dat la o parte. Până se culce, reuși totuși să afle care era pricina acestei schimbări și de ce toată lumea era atât de grăbită. Atunci, Maria îi zise că trebuie să câștige concursul, că este capabil să fie prima. Din dimineață, furnicu a noastră se alătură suratele sale. Lăburile sale erau foarte oboseite pentru că Maria, nu era obișnuită cu munca, dar ea nu se descuraja deoarece voia să câștige concursul și să devină cea mai bună furnică din lume. Ea se juca acum împreună cu celelalte furnicute și acest lucru era deosebit de plăcut.

La sfârșitul concursului a constatat că avea o mulțime de prieteni. În așteptarea rezultatului concursului, toate furnicutele erau anxioase. Zâna a anunțat în sfârșit marea câștigătoare: „Pentru că a făcut multe eforturi și ameliorat rezultatele, o declar pe furnicu a Maria, câștigătoare a concursului”.

Toată lumea a aplaudat, iar Maria era foarte mândră de ea. Zâna i-a dat și o diplomă, precum și următoarele sfaturi: „Rămâi întotdeauna o furnică muncitoare și conștiincioasă. Când îți vei simți lăburile oboseite sau când curajul te va părăsi, respiră adânc de trei ori și vei vedea cum o lumină albastră te va înconjura și îți va da forță și curajul de a continua. Această lumină va fi invizibilă pentru ceilalți, doar TU o vei putea vedea”.

3.2.9.-Rezolvarea de probleme în mod rațional

-Veveri ele Ma a, Da a i Sa a

(capacitatea de a ne rezolva problemele în mod rațional)

Veveri ele Ma a, Da a i Sa a, trăiau odinioară în Marile P duri, împărțind o locuință într-un copac bătrân și trainic. În fiecare toamnă, cozile lor deveneau tot mai stufoase și blânde lor tot mai dese:atunci tăiau că a sosit momentul să pornească o plimbare prin Marile P duri, în căutarea de alune pe care să le mănânce în timpul iernii celei grele. Cum nu era destul loc în casa lor ca să încapă toate proviziile pe care le adunau, ascundeau mare parte din alune într-o scorbură de copac de pe partea cealaltă a pajiții. Scorbura părăstie și nelocuită, a că era un depozit excelent pentru proviziile adunate.

Într-o zi friguroasă de iarnă, Ma a, Da a i Sa a se trezură flămânde, cu lumina soarelui palid că o lămâie p trunzând în camera lor. Se dezmeticiră bine, căscară și se strecurară din camera lor caldă în frigul necrutător al dimineții.

”Mi-e atât de foame, încât cred că a fi în stare să mănânc un copac întreg plin de alune”, spuse Ma a, plescind demonstrativ.

”Mie mi-e atât de foame, încât a mânca un cal” spuse i Da a, topind de aici colo.

”Nu vorbi prosti: Veveri ele nu au mâncat niciodată un cal, doar suntem vegetariene”, spuse imediat Sa a. „, i mai ales, nu vom mânca nimic dacă tot stăm aici gândindu-ne la ce am putea mânca”, continuă ea, „Hai să ne mișcăm!”

Acestea fiind spuse, Ma a, Da a și Sa a porniră de-a lungul pajiții înzpezite înspre copacul lor cu hrană. Ajungând ele cam la jumătatea drumului, se opriră îngrijorate de o priveliște teribilă: niciodată nu le mai fusese dat să vadă așa ceva—atât de uriaș, de groaznic, de amenințător... Îi dădură seama că drumul le era blocat de cel mai mare perete de zăpadă pe care l-au văzut vreodată: peretea ajunge până-n cer, fără început și cu siguranță fără de capăt. Problema cea mare era, firește, că partea cealaltă a zidului le părea de neatins.

Și ce credeți că au făcut ele atunci? Ce vă trece prin minte că ar fi putut face ele? O să vă dau un indiciu: au avut fiecare o reacție diferită și, prin urmare, fiecare a făcut altceva.

Ma a era deja furioasă. Se gândea: „Nu suport să văd zidul sta de zăpadă în fața ochilor! Nu ar trebui să se afle aici, nici n-a fost aici înainte. Nu suport să nu obțin ceea ce doresc. TREBUIE să ajung la alunele acelea! Le merit și ar trebui să le am. Oricine a pus zidul sta aici în calea mea ar trebui să fie distrus. La ce se

va mai ajunge aici pe paji tea noastr dac fiecare face dup cum îl taie capul? Nu e drept ca zidul sta s fi ap rut aici!” În timp ce Ma a gândea astfel, se tot învârtea în cerc pân ce ame i, apoi începu s loveasc peretele cu l bu ele i cu capul, provocându- i ditamai durerea de cap.

Da a se deprima gândind: „Este groaznic i oribil c peretele sta a ap rut aici. E cea mai groaznic treab care mi s- ar fi putut întâmpla! N-o s mai ajung niciodat la alunele acelea. Adic ... ce spun eu, probabil c nu voi mai ajunge vreodat s m nânc. Peretele va r mâne aici pentru totdeauna, eu voi muri de foame i totul e din vina mea. Ce prostie din partea mea s ascund alunele de partea cealalt a paju tii! Ar fi trebuit s -mi dau seama c a a ceva urma s se întâmple!” Da a era a a de sup rat pe ea îns i, încât se a ez în z pad în fa a peretelui, plângând i smiorc indu-se. „Nu-s bun de nimic! Chiar c nu-s bun de nimic!”

Sa a începu s - i spun : „Hmmm, un perete, cât de ciudat! Mi-ar pl cea s nu fie aici, pentru c mi-e foame i a vrea s m nânc ni te alune, dar la urma-urmei e deja aici i nu v d de ce nu ar trebui s fie aici doar pentru c mie nu-mi place. E un ghinon i nu-mi convine s am peretele sta între mine i alune, dar bosumflându-m din cauza asta nu îl voi face s dispar i cred c treburile ar putea sta i mai prost, de fapt.”

Astfel, Sa a decis să accepte că există peretele mai degrabă decât să se încercâze în dorința ei ca acesta să dispară, cum făcuse Ma a, sau să facă din prezența lui o catastrofă, după cum reacționase Da a. Ca urmare, ea nu s-a ales cu o durere de cap ca Ma a, de la lovitura dată în zid, nici cu degerături ca Da a, din cauza zăpezii în zăpadă. Era singură în stare să se gândească la ceea ce ar fi de făcut în situația dată. Câte soluții ai putea să găsești pentru această problemă?

1. Să ațepi până ce soarele va topi zăpada.
2. Să sapi o groapă pe sub perete.
3. Să sapi o gaură prin perete.
4. Să te cațeri de cealaltă parte a peretelui.
5. Să încerci să ocolești peretele.
6. Să cauți alune altundeva.
7. Să te întorci acasă să verifici dacă nu au mai rămas ceva resturi de mâncare pe acolo.
8. Să te muți în regiuni mai însorite, fără zăpadă.
9. Să faci un foc pentru a topi peretele de zăpadă.
10. Să începi să mănânci zăpadă.
11. Să adormi la loc, ca să vezi dacă nu cumva totul este doar un vis.
12. Să chemi alte veveri și ca să te ajute să sapi o gaură în perete.

Atunci Sa a le vorbi Ma ei i Da ei: „Continuând în felul asta, nu vom face decât să înrăutățim situația! Nu vedeți că furia sau supărarea vă împiedică să găsiți o soluție la problemă?! Terminați și ajutați-mă la săpat!”

A adar, Ma a nu a mai lovit peretele, Da a s-a oprit din plâns și cu toate au început să sape în zidul de zăpadă. În timp ce s-au pus la lucru, fiecare a început să cânte un cântec de lucru de-al veverițelor și aproape că începea să se facă plăcere munca aceasta. Ma a uitat de furia ei, Da a uitat de supărare și Sa a rămas cu mintea trează și gata de a găsi soluția cea mai potrivită. Nu peste mult timp erau deja de cealaltă parte a peretelui, împulzindu-se spre copacul unde ascunseseră alunele.

„Poate că totuși nu vom muri de foame astăzi” spuse Da a.

„Da, dar sper să învățăm o lecție din întâmplarea asta” zise la rândul ei Sa a. „Pentru veverițe furioase sau care se supără, nici alune nu se scutur! Așa că dacă vreți de mâncare, stați calme și fiți raționale!”

3.2.10.-Copil neînțelept, singur, introvertit

-Perla fermentată

a) indicații terapeutice:

-copilul introvertit;

-copilul neîn eles, singur;

b) efecte dorite:

-eliminarea negativismului din gândire;

-acceptarea celor din jur;

Cic , se poveste te c odat tr iau pe malul m rii, trei fra i, to i pescari. Fra i, fra i, dar nu prea sem nau între ei. Astfel, cel mare i mijlociul, erau lacomi i r i, dar cel mic avea inim bun i se dovedea cel mai în elept.

Într-o vreme, cei trei pescari-fra i au auzit c pe fundul m rii ar fi o scoică ce are într-însa, trei perle fermecate. S-au urcat cu to ii într-o barcă , i s-au dus s-o pescuiască . Nu peste mult vreme au gă sit-o i au adus-o la suprafa . Pe mal, se uitau cu to ii la ea i nu tiau cum s-o deschid . Au încercat fel de fel de unelte i vorbe, dar scoica r mânea tot a a, închisă precum o g siser pe fundul m rii.

Sup ra i, cei trei fra i au început s întrebe pe b trânii satului de pescari i-au aflat astfel c numai atunci când soarele va mângâia scoica, ea se va deschide. i a teptând momentul, cei trei fra i pescari au v zut cum scoica se deschide singur i c în ea aveau ad post trei perle. Precum erau diferi i cei trei fra i pescari, a a erau i perlele, dou erau colorate, stră lucitoare i mari, pe când doar una era tearsă i neînsemnat . Fra ii mai mari

s-au repezit alegându-le pe cele mari și frumoase, iar cea mică a rămas fratelui mic.

S-au grăbit să ajungă cu ele acasă, mai ales frații cei mari, cerând grabnic mari și multe bucurii. Dar, spre surpriza lor, perlele le-au înghițit toate bogățiile ce le aveau, lăsându-i săraci.

Ajungând și el acasă, fratele cel mic n-a cerut nimic perlei, ci a mângâiat-o cu iubirea și gândul lui bun. Și-atunci, spre uimirea sa, din perla mică și neînsemnată, a ieșit o fată frumoasă.

Îndrăgostindu-se de ea, fratele cel mic a luat-o de soție și-au trăit amândoi, ani mulți și buni în satul de pescari de la malul mării, rugându-o ca înainte de toate să-și schimbe pe frații lui, făcându-i buni și să le înapoieze bogățiile avute, aceștia spunând că n-o să mai fie răi și lacomi, niciodată.

3.2.11.-Cunoașterea și acceptarea bolii cronice (diabetul)

-Sora DIA

a) indicații terapeutice:

-copil bolnav cronic (diabet);

b) efecte dorite:

-cunoașterea etiologiei bolii;

-acceptarea bolii și „conviețuirea” împreună;

1. Eu sunt simplu,
Sora DIA
 i descind din ...DIABET
 Stai i-ascult un ...moment:
2. Cum ajung la u a ta
 Vrei acum s ti mata?
 Simplu, vin încet pe scar ,
 Poate-ai vrea s stau afar !
 Da, corect ar fi mai bine
 Nici s nu afli de mine.
3. Pentru c exist -un „dar”
 Doar o clip stai m car
 i m-ascult cu r bdare:
 Eu nu caut pete-n soare!
 Nici mâncare f r sare
 Sau zah r prin buzunare!
4. Nu- i pot spune, poate-i trist
 Când apar, dar eu exist.
 Vin încet cu analize.
 i- i mai fac chiar i surprize
 Dar, apoi, te iau de mân
 Ca s mergem împreun .
5. tii, când e mult mâncare

Faci concurs printre borcane,
i la fotbal ai uitare,
F r s dai ascultare,
Când stai tot „pierdut” pe-afar
De cu ziu , pân -n sear .

6. i v zându- i glicemia
Vine HIPO...nebunia,
Fiindc , simplu, ai uitat
C-ai putea fi vinovat
De tot ce s-a întâmplat
Când o clip am...plecat.

7. Dup care, stai cuminte
C te-nva DIA minte
S tii scurt, clar i precis
Ce s faci i ce-am prescris,
Când apari în grab mare
F r s - i dau ascultare.

8. Caut în raft, mai sus
Unde proteine-ai pus
Plus mormane de glucide
i-alte tinere lipide
Apoi, treci i calculeaz
Cât pe zi se ... îngereaz .

9. După care, în dozaj
INSULINA, ca marcaj,
Te ajută să reglezi,
Sigur, să nu galopezi,
Jocul tău cu mine, DIA
Peste noapte, chiar și ziua.
10. Țiu c - îți place să înveți,
Să joci mingea de pereți,
Nu te-opresc să faci ce vrei,
Doar cu grijă să mă iei,
Căci efortul tău prea mare
Pentru mine-încercare.
11. De aceea, vreau să-ți zic,
Nu pleca, mai stai un pic.
Hai să facem casă bună
Și-ți jur, chiar și pe lună,
O să fiu copil cuminte,
Nu uitați ia... aminte.
12. Că încet, încet de tot,
O să mă iei peste tot,
Pentru-o viață împreună
Chiar mai rea, sau foarte bună
E nevoie de talent

S învingi în ...DIABET!

13. Asta e povestea care

O s-o tie fiecare

Fiindc eu, DIA numit

Sora TA, nepre uit ,

Te înv s tii mai bine,

Cum s vie uie ti cu... mine.

14. Deci, te rog, nu m uita,

Eu sunt simplu, sora DIA

i descind din DIABET,

Mul umesc pentru ... moment!

A fi vrut s - i scriu în proz , dar te uit , m-am trezit
c - i spun o poveste-n versuri, m ier i?

3.2.12.-Copilul care nu vrea s se culce

-Nu vreau înc s m culc!

(în cazul în care copilul nu vrea s se culce)

-Andrei, e timpul s te culci!- îi spune b ie elului mama sa.
Andrei îns este ocupat cu ma inu ele sale i nici gând s lase
joaca.

-Las -m s m mai joc un pic!- o roag pe mama .

-Nici vorbă ! Chiar și așa ai stat mai mult ca de obicei. Hai, repede!

Copilul protestează , dar până la urmă mama reușește să-l culce. Un pupic grăbit de noapte-bună , stingerea, se-nchide ușa.

Abia trec câteva minute, Andrei își scoate capul:

-Mi-e sete!

-Bine, fugi și bea ceva, dar repede!- spune mama.

Andrei trece cu pas de melc prin sufragerie. Încearcă să prindă cât mai mult cu puțin din programul de seară a televizorului.

-Același circ în fiecare seară !-mormăie tata.

După multă tânguire Andrei trece fărâșit în camera sa.

În aceeași seară , undeva departe, departe de Andrei și prin îi și spiridușul Ene se pregătea din nou pentru a veni pe Pământ. După cum îi, spiridușul Ene presară pe genele copiilor un praf fermecat ca aceștia, vor, nu vor, să adoarmă .

Dar voi nu îi poate că Ene are o ceață de copii. Cei mai mari dintre copiii spiridușului îl pot ajuta deja în munca sa, iar cel mai mic, un năzdrăvan tare curios își bagă nasul peste tot! Tot timpul îl necăjește pe Ene să-l ducă și pe el pe Pământ. Dar degeaba! În seara aceasta s-a hotărât însă că în taină să-l însoască totuși pe tatăl său. După cum îi, Ene cără în spinare

un sac mare cu praf-de-somn. Spiridu ul cel mic vars pu in praf din sac i se vâr în el. Direc ia: P mânt!

Ehei! sta da, zbor! Spiridu ame e te, nu altceva. Ajun i pe P mânt el p r se te neobservat sacul. Înc amete te. Î i închide ochii i se sprijin de un perete. Când î i ridic ochii, o, vai!, Ene e deja departe, Spiridu nu-l mai vede! Dar el nu st sup rat mult timp.

Dau o rait pe Pamant, tot voi mai avea timp s -l caut pe tata, gânde te el mul umit.

-S vedem acum ce este în camera aceasta.

i ti i în care camer a nimerit Spiridu ? Da, da, în camera lui Andrei!

-Dar ce creatur mai e i asta?, strig surprins Andrei . Cine e ti tu? Nu te cunosc! Ce chip haios ai!

-Bineîn eles c nu m cuno ti!, spune Spiridu . Sunt pentru prima oar pe P mânt. Tat l meu este Ene, cel care aduce somnul.

-Atunci cu siguran e ti Spiridu , nu-i a a?, se mir Andrei.

-A a e. Am venit s -l ajut pe tata, se laud Spiridu

- tii ceva? Mi-ai putea face un mare serviciu. Atât de tare m plictisesc în patul meu! Dac-ar fi dup mine, n-a dormi niciodat . Dac n-ar fi prostia cu adormitul, m-a putea juca mult

mai mult. Tu mă poți ajuta cu siguranță că Eneș nu întreprinde niciodată în camera mea.

Spiridușu e foarte mândru că Andrei presupune că el poate face asta ceva.

-Bine, bine, spune el milostiv. Tătuș de la tatăl meu că după ce și-a terminat treaba într-o casă, presare un pumn de praf magic pe prispă pe care voi nu-l vedeți, doar noi. Dacă n-ar presara praful, atunci s-ar putea să presare încă o dată praf-de somn în ochii cuiva, iar acela ar dormi de două ori mai mult. În altă parte ar putea să uite și copilul acela ar sta trează până dimineața. Am în buzunar un pumn de praf magic. Ții ceva? Am să-l presar aici, în fața pragului tău.

-Super!, se bucură Andrei. Asta pot să-mi joc cât vreau! Multumesc frumos, dragă Spiridușu!

-Eu mă duc mai departe să văd lumea, îți spune spiridușul. Măine te voi vizita din nou! Distracție plăcută!

Andrei se joacă bucuros cu mașinutele. Ar avea chef să facă un circuit de concurs, dar îi este teamă să nu-l observe părinții. Căscă, îi lăcrimează ochii, dar el nu bagă în seamă.

A doua zi dimineața, Andrei este foarte palid, are cercuri sub ochi. Prietenii îl cheamă la joacă.

-Să organizăm un cros!, propune Miki. Andrei se bucură, pentru că-i place să alerge. Oricum vrea să-i arate nesuferitului

de Miki care-i batjocore te pe cei r ma i în urm ! E mânios când câ tig Andrei.

-Pe locuri –fi i gata –start!

Se avânt toat ceata. Dar ce se întâmpl ? Unul dintre b ie i se târâie la urm ! Distan a dintre el i ceilal i concuren i cre te din ce în ce mai mult! Cine este el? Ei, da, Andrei! Atât e de obosit, încât nici nu fuge, ci se târâie ca un melc. Miki e câ tig torul. Râde de Andrei. Andrei simte parc picioarele i-ar fi din burete. Se enerveaz . Nici nu se mai joac cu prietenii s i. Se duce acas nervos. Dar nici acas n-are chef de nimic. Dup -mas se poate uita la emisiunea pentru copii, dar nici m car interesantul film de aventuri nu-i poate capta aten ia. Il doare capul, abia î i poate ine deschi i ochii. A a c seara se culc mai devreme ca de obicei.

Dup stingere apare din nou Spiridu .

-Cum stai? Nici acum nu vrei s dormi?

Andrei ar vrea s spun c mai bine doarme, dar se r zgânde te.

-Bineîn eles c nu vreau s dorm! A a de bine a fost azi noapte! Te rog s presari din nou ni te praf de dormit în fa a u ii noastre!

i Andrei din nou îi petrece treaz noaptea . Dar acum, joaca cu ma inutele nu mai este o bucurie. Scotoce te printre juc rii, dar nimic nu-l interesează cu-adevarat.

M plictisesc! Nici nu m simt prea bine, m dor toate! Nici nu este un lucru atât de r u somnul! Gânde te în sinea lui.

La micul dejun mama îi serve te felul s u preferat de mâncare: musli cu cereale. Numai c Andrei este atât de sl bit de oboseal , încât nu poate ine lingura. Este nevoit s renun e la mâncarea sa preferat .

Dup micul dejun iese în parc cu copiii. Lumina îi deranjează ochii.

-Ne juc m cu mingea?, întreab copiii. Dar mâinile i picioarele lui Andrei sunt atât de grele, parc i-ar atârna ni te bile mari din fier.

-Azi n-am chef, spune cu voce stins . Juca i- f r mine.

-Ce plictisitor mai e ti!, spun ceilal i copii i îl p r sesc. Nimeni nu se mai uit la el toat înainte de mas .

Andrei dore te s doarm .

-Ce prostu am fost! Omul nu poate avea chef pentru toate, doar dac s-a odihnit bine. Doar atunci îl distrează joaca, televizorul. Doar atunci îi cade bine mâncarea. Doar atunci se poate juca cu prietenii.

Între timp, Ene a aflat că Spiridu l-a însoțit în tain pe P mânt. Îl caut peste tot, dar nu-l găsește nicieri.

-Sper că n-a făcut nici o isprav neastâmpatul! gânde-te având o presimire Ene.

In această seară Andrei îl roagă pe Spiridu :

-Azi să nu presari praf magic pe prag. Nu vreau să rămân trează în noaptea aceasta. Mă dor toate, iar copiii nu mai vor să se joace cu mine pentru că sunt prea obosit.

-Nu în eleg, spune Spiridu . Noi, spiriduii somnului nu dormim niciodată și totuși nu suntem obosiți. Ce interesanți sunteți voi, oamenii! Dar, de aceea voi rămâne încă un pic aici, la tine, a vrea să văd cum adormi. Dar lui Andrei i s-au închis deja ochii.

Deoarece Spiridu n-a mai presărat praf magic, după puțin timp sosește și Ene. E fericit când îl vede pe Spiridu . E adevărat că îl ceartă, dar nu prea tare. Dar când află că năzdrăvanul cel mic l-a ajutat două nopți la rând pe Andrei să rămână trează, atunci îl ia mai serios pe Spiridu :

-Noi ne descurcăm fără somn, dar la oameni lucrurile stau altfel. Dacă un om nu doarme destul, se poate îmbolnăvi. Tu ai vrut să-l ajut pe Andrei, dar puțin a mai fost să nu-i faci vreun rău. Așa că acum îl bucurăm. De azi încolo, dacă seara se culcă la prima atenționare, atunci dimineața va găsi sub pernă o surpriză

drept recompensă. Dar acum s-o luăm din loc. Mulți copii asteaptă somnul să năsoască!

Andrei doarme până târziu, aproape până la amiază.

-Ce bine am dormit! Ce foame mi-e! Nemaipomenit! E soare! Pot merge la trandafir cu prietenii!

Când vrea să-și facă patul, sub pernă găsește o bilă nemaipomenită din praf magic.

-Ce minunat strălucește! Sigur l-am primit de la Spiriduș! Se bucură Andrei.

De acum încolo ori de câte ori se culcă repede, fără a bombăni, dimineața găsește ceva surpriză sub pernă. Are deja o colecție frumoasă de bile din praf magic și cântăcior în totdeauna când se joacă bile cu prietenii.

3.2.13.-Copilul visează urât

-Un-doi trei și nu te temi!

(copilul visează urât)

-Mami! Mami!- strigă speriată Claudia. Vino! Mi-e frică! Am visat atât de urât!

Mama o liniștește, apoi Claudia începe să pună o grămadă de întrebări:

-De ce visez întotdeauna lucruri atât de urâte? Din ce cauză există gânduri urâte? Chiar, ce este un gând? De unde vin visele? De ce nu pot să visez întotdeauna lucruri frumoase? Și oamenii mari visează lucruri urâte, mamă? Tu și cu tata vă temeți uneori noaptea?

-Atâtea întrebări! Zâmbește mama. Deodată nici nu pot să spun de la toate. Bineînțeles, că și oamenii mari visează uneori. Asta îți se poate întâmpla oricui. Gândul este mai greu de explicat. Poate vei înțelege mai bine dacă îți povestesc ceva. Imaginează-ți că gândurile sunt niște omușci mici de tot. În realitate nu este așa, dar acum îți spun o poveste.

Ei bine, acești gând-omuleși mai demult trăiau în liniște și munceau cu sârg. Fiecare gând-omuleș avea o sarcină. De exemplu, un gând-omuleș poate să îți reproducă poveștile pe care îți le-am povestit. Celălalt îți arată frumoasele jucării cu care vă-ați jucat cu prietena ta. Alte gânduri te ajută să îți aduci aminte ce te-au învățat părinții sau ce și-au arătat, ce și-au exersat la grădiniță, la școală. Un gând calculează foarte bine, altul te ajută să înveți poezioara.

S-a întâmplat într-o zi că gând-omuleșii s-au certat. Nu mai ține nimeni cum s-a iscat cearta, dar un lucru e sigur: pacea s-a terminat. Dintr-o dată un gând-omuleș se credea mai important, decât celălalt.

—Eu sunt un gând foarte important. Copila ul nici n-ar putea s construiasc un castel, dac eu nu i-a opti cum s o continueie. Intr-un cuvânt: sunt mult mai important, decât tine!, a spus gând-omule ului care calcula. Ai mai v zut copil care s se bucure de calcule?

-Poate c nu se bucur , a ripostat nervos gândul-calculator, dar eu îl ajut pe copila s fie un elev eminent, s poat face singur cump r turile i s înve e s - i foloseasc banii de buzunar.

-Ah, de ce v certa i, a intervenit al treilea gând. Toat lumea tie c eu sunt cel mai important, mie îmi revine gloria. Din toate cele frumoase percepute de copil eu fac pentru el cele mai frumoase vise. Ori, este ceva mai pl cut decât s visezi frumos ?

V zând fala gândului-vis ceial i gând-omule i era s moar de ciud . Cu cât erau ei mai furio i cu-atat mai mult se bucura vis-omule ul. S-a umflat în pene, s-a ridicat în vârful picioarelor ca s arate celorlal i gând-omule i c într-adev r el este cel mai mare, cel mai important dintre gânduri. Din ce în ce mai mul i gând-omule i s-au adunat în jurul lui. Prima dat au încercat s -l conving s nu fie atât de încrezut, deoarece ei toi sunt importan i pentru copila , fiecare în modul s u. Dar vis-omule ul nu avea de gând s se compare cu niciunul dintre ei. Ehei! Atunci

a început gâlceava! Vorbeau toți deodată, zăbierau, gesticulau, dar nici unul dintre ei nu a reușit să-l întreacă pe vis-omule. Erau nevoiți să recunoască că nu ajung nicieri cu cuvinte. Așa că s-au sfătuit cum să-l învingă pe încrezutul vis-omule.

-Noi îi vom demonstra că un copilănu are deloc nevoie de vise! A teptănumai!

Furiș, ei n-au stat mult pe gânduri: s-au hotărât să-l pască pe încrezutul vis-omule. Nici nu le-a trecut prin cap că gluma poate săle iasăpe dos.

Ce credeți, ce idee le-a venit omuleilor? S-au hotărât să încurce bine visele frumoase ale vis-omuleului. Îi storceau mințile cu mare râvnăși găsește noi și noi glume și se bucurau atât de mult că-l vor înfuria pe vis-omule că între timp au uitat cu totul de șermanul copilănu, care va trebui săsuporte toate aceste vise urate. După mult timp s-au mai liniștit apele și s-a ridicat cel mai de tept gând-omule.

-Nu fi atât de încrezut, l-a sfătuit pe vis-omule. Toți suntem la fel de importanți. De fiecare dintre noi este nevoie, dar n-avem voie să credem că suntem cei mai importanți. Doar atunci putem să-l ajutăm pe copilănu, dacă suntem uniți și renunțăm la ceartă.

Vis-omuleul a ascultat sfatul gând-omuleului cel de tept. Ceilalți l-au iertat și nu s-au mai amestecat în munca sa. Astfel

vis-omule ul i-a d ruit din nou copila ului vise frumoase, pl cute.

Dar, deoarece dânsul era destul de fudul, uneori a cam uitat de inten iile sale bune. Se l uda, se d dea mare i dorea cu tot dinadinsul s -i întreac pe ceilal i. Îns gând-omule ii erau pe faz . Chiar în seara aceea au încurcat visele, pân ce vis-omule ul s-a îmblânzit din nou.

A a c i azi se mai întâmpl c gând-omule ii se mai ceart i tu visezi urât. Despre spirite rele, ho i, r uf c tori, dar asta se întâmpl doar multumit gând-omule ilor, care cu alte ocazii î i povestesc basmele frumoase ale mamei. Dac deja mergi la coal i visezi c trebuie s aduni o coloan lung -lung de cifre dar nicicum nu dai de cap t – pentru asta omule ul-calculator e de vin . Dac în vis juc riile tale se aliniaz într-un front amenin tor sau se iau i pleac toate, pentru asta e de vin gândul care alt dat te ajuta s construie ti castele.

Iar acum, î i voi dezv lui cum po i s faci ordine între gândurile acestea bucluca e, cum po i s -i convingi s - i fac fiecare treaba a a cum trebuie. Vei vedea c se poate, deoarece tu e ti c pitanul gândurilor tale!

Ai auzit vreodat de înv celul vesel al vr jitorului? i tu po i fi înv cel de vr jitor. Dar la început nici înv celului nu-i reu esc vr jile cu formule magice. Nici marelui i bunului

vr jitor nu i-au reu it pe vremea când era i el înv cel. i tu trebuie s exersezi pu in, ca s - i creasc puterea magic .

Care sunt cele trei lucruri de care are nevoie orice ucenic de vr jitor? Formula magic , bagheta magic i- R BDARE! Formula magic e u or de inut minte: „Un- doi- trei, nu te temi”. Urmeaz bagheta magic , mai important , poate, decât formula magic . Ea poate fi înlocuit cu juc ria ta preferat . Care poate fi? Ursule ul? Sau c elu ul? Ori iepura ul? Poate fi, binen eles i p pu a ta preferat . Prinde-o, strânge-o bine în bra e i spune formula magic . Acum urmeaz momentul cel mai important. Dup ce ai spus formula magic , gânde te-te la ceva foarte frumos sau foarte haios. Imagineaz - i, de exemplu ce chip dr gu are ursule ul t u i ce blan moale. Sau gânde te-te cât de frumos te vei juca mâine cu el. Strânge- i bine la piept juc ria preferat i gânde te-te la o mul ime de lucruri frumoase.

Dar dac nici a a nu te las în pace gândurile urâte, dac i acum te sperie, atunci încearc s-o iei de la cap t. Vei vedea c te vei sim i mai bine i mai în siguran . La asta te-ajut i juc ria preferat . Dac formula magic a avut succes, atunci a doua zi poveste te asta p rin ilor s se bucure i ei de faptul c micu ul lor ucenic de vr jitor ce îndemânatic este.

3.2.14.-Copilului îi este frică de câini

-Mircea îi cere lui Bunici

(dacă îi este teamă de câini)

Părinții lui Mircea lucrează toată ziua. Ei lipsesc de acasă de dimineața până seara. Din această cauză Mircea stă mult la bunica. O iubește foarte mult pe Bunici!

Mircea este un copil de tept și vioi. Bunici îi atrage atenția de multe ori și fie mai precaut. Deoarece Mircea este interesat de toate, el vrea să încerce tot. Nu se poate spune despre el că e lăcom, dar totuși se teme de un lucru: de câine. Poate fi câine mic sau mare, negru sau alb- dacă-l vede, o ia la sân toată vremea cât ai clipi.

De mult timp trăiește cu această frică. Nici el nu-și mai aduce aminte cum a început totul- pentru că a fost o vreme când Mircea mângâia orice câine pe care îl găsea în cale. Părinții i-au atras atenția:

-Nu pune mâna pe animale necunoscute. Nu te cunoaște, poate se sperie, vrea să se apere și te prinde.

Mircea însă nu a ascultat sfatul părinților. A ignorat și cuvintele lui Bunici, deși Bunici repeta într-una:

-Mircea nu pune mâna pe câine! Te mușcă imediat!

I-adevărat că și lui Bunici îi era întotdeauna frică de câini.

S-a întâmplat într-o zi când Mircea s-a plimbat cu Buni, c au v zut în fa a unui magazin ABC un câine care sta culcat a teptandu- i lini tit st pânul. Mircea a fugit în spatele lui i a vrut s -l mângâie. Câinele s-a speriat foarte tare. Sigur credea c vor s -i fac r u, a a c a dat dup mâna lui Mircea. De sperietur , Mircea a uitat i s plâng . Buni s-a speriat de moarte, a alergat la Mircea, l-a strâns în bra e i-l consola, alintându-l. Mircea a început s plâng în hohote, de i n-avea pe mân decât o mic zgârietur . Buni s-a am rât tot drumul c tre cas iar Mircea plângea, plângea, plângea. Buni cerceta tot mereu zgârietura urm rind dac nu cumva începe s sângereze. De atunci Buni are foarte mare grij de Mircea iar acestuia îi este din ce în ce mai fric de câini.

Mircea are un foarte bun prieten, pe Mihai. P rin ii lui Mircea l-ar l sa cu siguran s mearg cu Mihai pe terenul de joac , doar c Mircea nu vrea .Oare de ce? Explica ia este foarte simpl : Mihai are un câine mare pe care-l iube te foarte mult i care-l insote te peste tot. Mai mult de atât acest câine, adic doamna-câine va avea peste pu in timp pui. Mihai i-a oferit lui Mircea un pui de c el, dar acesta nici n-a vrut s-aud . N-a avut curajul s -i m rturiseasc prietenului s u c lui îi este team de câini deoarece se temea c acesta va râde de el.

-Ce a putea face ca Mihai să vina mai des cu mine pe terenul de joacă dar să nu-și aducă câinele? Ce bine ar fi dacă nu mi-ar fi frică de câini! Nicicum nu pot să scap de frica asta prostescă! - a gândit într-o seară Mircea. Încercându-se să se ridice un pic pe sine înainte să adoarmă.

În noaptea aceea a visat ceva ciudat: o navă spațială uria lăsa deasupra râurilor înspumate, deasupra piscurilor înalte ale munților și a vălurilor largi, apoi s-a îndepărtat din ce în ce mai repede de Pământ și zbura deja printre miliardele de stele ale cerului. Când e îngrozitor de cald, când e un frig pe trunchi, depinde de distanța la care trec de stele. În sfârșit Mircea coboară pe o planetă mică, în vârful unui munte. Muntele este pustiu, nu vezi nici un copac, nici măcar niște tufe. Mircea de-abia își poate mișca picioarele, de-abia se poate urni din loc. Se întoarce pentru ajutor spre nava spațială, dar, ce oroare, nava a dispărut!

Ce să faci fără navă în frigul acesta? se gândea disperat Mircea. Deodată observă în coasta muntelui intrarea unei peșteri. Cu ultimele puteri cu chiu, cu vai se târâse în grota întunecoasă.

De îndată ce a intrat în peșteră, se simțea mai rău. Dar nu chiar ca acasă... Dintr-o dată aude o muzică frumoasă și un fel de bâzâit. Parcă s-ar apropia un roi uriaș de anari. Înaintează curios și în curând ajunge la capătul celălalt al peșterii. Aici găsește lumina strălucitoare.

Ia ceva timp până și se obișnuiesc ochii cu lumina. Înaintea lui se arată copaci verzi și câmpuri bogate.

-Minunat! strig el încântat. Nici zăpadă, nici frig. Este cald și timp frumos. Dar de unde vine muzica asta? Ce semn înseamnă asta? deodată aude un zumzet și bâzâit din iarbă. Să fie oare gândaci? Ființele astea târâtoare amuzante seamănă mai mult cu oamenii, numai că sunt mici, mici de tot!

La auzul glasului băiatului, ființele târâtoare micuțe o ia la săritură.

-Nu vă temeți! Nu vă faceți nimic rău! strigă Mircea după ele. Cine sunteți? Eu voi fi prietenul vostru! Veniți și faceți cunoștință!

Oamenii ies încet și cu mare băgare de seamă. Unul dintre ei, cu siguranță cel mai curajos, spune cu glas fin și domol:

-Dacă nu vrei să ne faci nici un rău, atunci fii binevenit în cercul nostru. Noi suntem miniminuscule. Planeta aceasta nu are locuitori mai mici decât noi. Dar ieșiți-e foame, sigur! Te poftim la ospățul miniminusculelor!

Băiatul și sute și sute de miniminuscule se înghimțau la un rău. La capătul răului se bălăucea un măr frumos, roșu! E de netăgăduit că lui Mircea i s-a făcut foame și se bucură de mărul dulce și frumos. Numai că-i pare rău de miniminuscule pentru efortul lor.

-Dar ce sunt acestea? strig Mircea când se vede înconjurat se animale micu e, micu e de tot.

-Ace tîa sunt prietenii noștrii cei mai fideli i ap r torii noștrii. Vedem c te plac, a a c suntem siguri c e ti un copil cumsecade, r spund miniminuscule. Cîinii minusculi dau veseli din coada lor i mai mic i ling prietenos mîna lui Mircea cu l bu ele lor trandafirii. Mircea se împrietene te îndat cu c elu ii miniminuscule. Uit de tot c alt dat îi era fric de c ini.-Dar ace tîa sunt cu totul altfel! Sunt atît de mici!

Mircea se simte foarte bine la miniminuscule. Cu pl cere s ar juca mai departe cu c elu ii dr g la i, dar nu vrea s fie o povar pentru miniminuscule, a a c î i continu drumul.

Peste pu in timp ajunge la por ile unui ora . Numai c ora ul este atît de mic încât ar încape cu totul în camera sa! Pe str zile ora ului se plimb oameni minusculi.

De i ace tîa sunt mult mai mari decît miniminuscule, gînde te Mircea, tot sunt foarte mici. Atunci observ o t blit . „M run eni”-cite te de pe ea. Aici probabil locuiesc m un eii, gînde te Mircea.

Atunci salt c tre el un p m tuf de bumbac. Cînd se uit mai bine vede c nu e un p m tuf de bumbac, ci un c elu m runt. N sucule lui lucios i negru se ridic voini-ce te spre cer, ochii lui veseli privesc spre Mircea.

-Vai, cât e ti de dr g la ! strig Mircea. Tu nu m vei mu ca, sunt sigur! ridic c elu ul cu b gare de seam ca s nu-l sperie cu vreo mi care brusc i-l pune pe palm . Da, c elu ul este at t de mic, încât îi încape pe palm !

C elul m run el î i scoate limba micu i-l linge pe Mircea.

-Hihhi! Înceteaz ! râde Mircea. M gâdili! Nu m gâdila! E ti atât de dr g la , încât îmi doresc s te pot lua cu mine. Numai c acas toat lumea te-ar crede popând u. Din p cate, trebuie s te las aici. i îl pune jos cu grij . Dar, în jurul s u s-a adunat o ceat de câini m run ei. Adulmec cu grij , cu pu in team copilandrul. Mircea pare un adev rat uria pe lâng ei. Vorbe te încet, cu voce blând cu ei, s nu-i sperie. Îi mângâie cu grij apoi î i ia r mas bun.

Interesant, se gânde te plecând, *lor le era fric de mine* . Alt dat lucrurile au stat invers. Oare i câinii mari se sperie dac îi ating brusc? Câinii m run i erau mult mai mari, decât miniminusculli, dar mie nu mi –e fric deloc de ei.

Merge mai departe de pe-o colin pe alta. Deodat , aude un l trat. Se sperie i ar lua-o la s n toasa. Numai c alt drum nu exist numai cel care duce în direc ia l tratului. Dup câ iva pa i z re te un câine. Acesta este mult mai mare decât miniminusculli, chiar i decât m run eii, dar tot nu este de

m rimea celor care tr iesc cu oamenii. Cu cât se apropie mai tare de câinele l trând, cu atât mai mult pune st pânire pe el spaima. P e te din ce în ce mai încet, aproape c se opre te, dar î i aduce aminte de vizita la miniminusculi i la m run ei.

E caraghios! g nde te Mircea. Nu mi-a fost fric de câinii miniminusculi, pe cei m run ei i-am i mângâiat i acum mi-e team de un astfel de c elu ? Dar i el este ca i cei miniminusculi ori cei m run ei. Câinele e câine! i Mircea î i continu curajos drumul.

Z re te un omule , care este mult mai mare decât miniminusculi,, mai mare decât m run eii, dar mai mic, decât oamenii. Omule ul î i cheam câinele cu un semn.

-Taci, Cezar! Ai semnalat deja c se apropie un str in de ora ul nostru! Apoi se întoarce c tre Mircea: Ai trecut pe p mântul miniminusculelor, ai traversat ara m run eilor, e ti binevenit în ara piticilor! Acesta este câinele meu, Cezar. El este paznicul nostru cel mai vigilant. Suntem foarte mândri de el. Ne ajut foarte mult. E un câine de n dejde, nu-i face nim nui r u, dac este l sat în pace. Nu poate vorbi, a a c latr , dac are ceva de comunicat. L tratul de care te-ai speriat a a de mult nu e altceva decât graiul câinilor. Vii la mine s te omenesc?

Mircea prime te bucuros invita ia. Deja nu-i e fric de câine, iar Cezar se gudur vesel pe lâng el.

Casa piticului este foarte cochet . i tu tii, doar cuno ti casa piticilor din povestea cu Alb -ca-Z pada. Nevasta piticului g te te o cin nemaipomenit . Mircea prime te por ie dubl . Ia din farfurie o bucat de carne: ar vrea s -i dea lui Cezar, când î i ia r mas bun.

-Multumesc pentru ospitalitate! Din p cate, trebuie s plec, pentru c p rin ii mei sunt îngrijora i din cauza mea, spune dup cin Mircea.

-Nu uita prietenii t i din ara piticilor! î i ia r mas bun piticul i nevasta sa. Iar câinele pitic latr ca aprobare. Mircea aude din nou ceva zumz it, bâzâit de sub picioare- i auzi întâmplare! St din nou în naveta spa ial ! i zboar , zboar , zboar i Bum! cade din pat!

Ce frumos am visat! P cat c nu m-am putut juca de adev ratelea cu c elu ii aceia dr g la i, gânde te Mircea, apoi se-ntoarce c tre perete i doarme la loc.

A doua zi se întâlne te cu Mihai.

-Prive te aici! strig Mihai. Nu e dr g la ?

Mircea se apropie i vede c Mihai ine în bra e un c elu . Mircea se gânde te la visul s u frumos i nu-i e team deloc. Îl mângâie i îl roag pe Mihai s -l lase s -l in acum i el. Ce moale este blana lui! i cum î i încearc din i orii pe mâna lui Mircea! Un pic pi c , dar lui Mircea nu-i pas .

-Hai la noi! Îl invit Mihai. Îi arăt și ceilalți pui. Stau în co
cu mama lor.

Mircea ezită puțin.

Să mă duc lângă câinele cel mare? Gânde-te, dar de ce nu?
Câinele acela nu e altfel, decât minimeștii ori mărunții ori
câinii pitici...ori acest celuș. Numai că e mai mare.

- Bine, zice cu voce tare. Vin cu tine.

Îi până ajunge la Mihai aproape că nu-i mai este frică. Un
pic, un pic tot se teme de mama puilor-dar bine că Mihai nu
observă nimic din asta.

Peste puțin timp n-o să-mi fie frică deloc de câini- gânde-te
mulumit Mircea. Doar nu trebuie să pun mâna pe ei. Nici nu-i
voie să pun mâna pe un câine străin. Un lucru e sigur: acum pot
să vin la Mihai, nu mă tem atât de mult de câini!

Poate că îți ieși-e teamă un pic de câini? Atunci urmează
exemplul lui Mircea: cu siguranță tu ești tot atât de curajos.
Imaginează-ți cum arată câinii minimeștii și mărunții ei.
Dacă îți-ar fi frică din nou, încearcă să te gândești mult la ei- vei
vedea că teama se va face mai mică decât ei!

3.2.15.-Copilului c ruia îi este fric de dentist

-Mica siren

(dac îi este fric de medic)

A fost odat , ca niciodat o mic siren . Tr ia în adâncul m rii într-un palat superb de corali în mijlocul unei gr dini uria e. Toate animalele m rii o iubeau deoarece era tare dr gu , ajuta pe toat lumea i niciodat nu f cea r u nim nui.

Acum, sigur crede i c mica siren tr ia foarte fericit în mijlocul prietenilor ei în palatul minumat. Ei, dac crede i acest lucru, v în ela i. Mica siren era foarte nemul umit de soarta ei, deoarece nu-i pl cea s fie siren . Cea mai mare dorin a ei era s fie un copil obi nuit. Trist , ofta atât de adânc, încât marea r suna de oftatul ei. Animalele m rii o comp timeau, meduzele, delfinul de tept, ba chiar i rechinul h mesit – to i vroiau s o ajute.

S-a întâmplat într-o zi, când mica siren ofta mai amarnic decât de obicei, c dintr-odat a ap rut în fa a ei o zân fermec toare i i-a spus:

-Î i îndeplinesc trei dorin e. Gânde te-te bine ce- i dore ti, pentru c odat pronun at dorin a ta nu poate fi retras .

-Nu trebuie să mă gândesc mult, deoarece de ani buni îmi doresc să fiu un copil obișnuit! Ascultă deci prima mea dorință : să am picioare în loc de înotătoare și să fiu un copil adevărat. A doua dorință este să trăiesc departe-departe de mare și să nu-mi fie dor de casă . Ultima mea dorință este ca oamenii să mă iubească precum animalele mici.

-Toate dorințele îți se vor îndeplini. Pentru că doar că nu îți-ai dorit să năpădești. Să năpădești este comoara cea mai scumpă pe pământ. Dar, îmi doresc noroc. Să fii un copil la fel de bun, cât de bun ești ca sirena ! i-a spus zâna și a dispărut.

Dintr-o dată s-a auzit un zgomot și un vâjâit teribil. Apoi totul s-a întunecat. Mica sirena nici n-a apucat să - i ia rămas bun de la prietenii săi, animalele din mare, căci s-a văzut imediat într-o clipă de la marginea orașului.

-Ce frumos este aici!- strigă fericit . Ce repede mi s-a îndeplinit dorința! Ce bine e să fii om!

Deoarece era o creatură de teaptă , a învățat foarte repede obiceiurile oamenilor. Nu peste mult timp i s-a îndeplinit și ultima dorință : toată lumea a îndrăgostit această fetiță frumoasă venită de departe și peste puțin timp casa i s-a umplut de prieteni.

Într-o seară , mica sirena - care n-a mai simțit până atunci durere- a avut o durere îngrozitoare de dinți.

-O, mai bine r mâneam siren ! se plângea ea. Vai mie! Vai mie! E bine s fii copil, atunci dac e ti s n tos. Vai mie, vai mie! De-a tr i i acum în adâncul m rii! De ce n-am r mas siren ? i într-un târziu a adormit plângând.

A doua zi diminea îns durerea a disp rut. Mica siren i-a povestit Cristinei, prietenei ei cât de tare a durut-o m seaua seara trecut .

-Trebuie s mergi la dentist, a spus Cristina. Chiar dac acum nu te mai doare dintele. Dac nu, atunci durerea va reveni mult mai tare.

Mica siren a p lit.

-Cum? La dentist?! Cum a avea eu curaj s m duc acolo? De fapt nici nu tiu cum e dentistul!

De unde s fi tiut, deoarece pe timpul când era siren nu avea nevoie de nici un fel de medic.

- tii ce? a întrebat Cristina. S ne juc m de-a dentistul! Atunci î i vei putea închipui cum e la dentist. i nu î i va mai fi fric . Dac omul cunoa te ceva, acel ceva devine mai puțin înfrico tor. Hai s ne juc m cum ar putea s fie de-adev ratelea!

-Mi-e fric i de gândul de a porni la dentist. i s m a ez în scaunul dentistului! S -mi deschid gura! Nu, nu, nu! Vreau s m întorc în mare! De-a fi r mas siren !

-Cât ești de la! Nu te gâduiesc că și eu sunt puțin emoționat, când trebuie să mă duc la medicul stomatolog. Nu pot să spun că este un lucru plăcut, dar nici atât de groaznic ca să fii atât de speriat. Hai să ne jucăm de-a dentistul! Azi te comod în scaunul acesta cu siguranță îți gândește-te la ceva frumos. De exemplu la jocul tău de societate preferat, ori la cineva pe care-l iubești mult.

-Bine, imediat mă voi gândi la ceva frumos, se bucură mica sirenă.

-Acum imaginează-ți că ne ducem deja la dentist. Dacă te ia din nou frica, uită-te la mine și gândește-te la ceva vesel.

-Brrr! s-a scuturat mica sirenă. Nu-mi place să-mi imaginez astfel de lucruri.

-Te vei obișnui, arăstă Cristina. Hai să mai încercăm odată.

Acum mica sirenă s-a putut gândi mult mai ușor la drumul spre dentist. Iar la a treia încercare deja își separea floarea la ureche.

Următorii pași: a suna la ușă, a intra în salonul de așteptare, a intra în sala de tratament, a se așeza în scaunul dentistului, au urmat fără nici o problemă.

-Acum deschide-ți gura. Eu voi bâzâi ca ...

-Au! a strigat mica sirenă și și-a deschis speriat ochii.

-Gânde te-te c o musc bâzâie lâng tine ori o motociclet pe strad . Dintr-odata sunetul perforatorului nu va mai fi atât de nepl cut. Auzi cum zboar mu tele în jurul t u? Bravo! E ti foarte curajoas !

Nu putem nega c sirenei nu-i pl cea jocul de-a dentistul. Dar, dup ce au exersat de mai multe ori, râdea la gândul c o motociclet a intrat în gura ei i acolo bâzâia.

-Continu m jocul de-a dentistul.- a anun at Cristina. Ce-i adev rat, e-adev rat c tratamentul uneori doare un pic. Dar mult mai pu in decât te-a durut ieri m seaua. Acum iar intr motocicleta în gura ta. Zzzz-zzzz: a i plecat. Bravo, bravo! E ti forte,foarte curajoas ! tii ceva? Azi trebuie s m duc la dentist. Po i veni cu mine i po i privi tratamentul.

Cele doua prietene s-au i dus la dentist. Asistenta le-a întrebat numele i ele au ocupat loc în sala de a teptare. Mica siren s-a uitat atent în jur.

Interesant, nici nu e atât de îngrozitor aici! s-a gândit în sinea ei. Pot s r sfoiesc i reviste colorate! A i luat o revist i privea imaginile interesante. Între timp a uitat cu totul c este la dentist.

Atunci s-a deschis u a i doamna asistenta a chemat-o pe Cristina. Cristina a rugat-o ca în mod special s poat intra i prietena ei cu ea. Astfel mica siren a intrat în sala de tratament.

A văzut multe instrumente iar în mijlocul camerei se afla scaunul dentistului. Cristina s-a aezat și i-a deschis bine gura. Doamna doctor i-a verificat pe rând dinții.

-Am găsit vinovatul! a spus glumind și a apucat perforatorul. Asistenta a aezat în gura Cristinei o evucă îndoit. Prin conducta aceasta se scurge saliva i-a explicat sirenei. Sunetul perforatorului n-a fost deloc o muzică plăcută. Dar mica sirenă s-a gândit la jocul lor și a zâmbit.

În timpul tratamentului Cristina a înțeles ochii închiși dar pe când perforatorul ar fi pricinuit durere mai mare, a și încetat bâzâitul. Doamna dentist a pus o alifie argintie în gaura făcută.

-Clătește-te în gura și nu muca pe partea tratată timp de două ore. La revedere! a spus doamna doctor.

-Ce repede s-a terminat! a oftat uimită Cristina. Nu e o distracție, dar nici nu trebuie să ne fie teamă.

-Dar totuși a dori să ne mai jucăm odată acasă de-a dentistul înainte să vină și eu la tratament, a spus mica sirenă.

În timp ce se ducea și ea la dentist se gândea la jocurile la tot felul de lucruri plăcute. Astfel nu i-a fost greu să fie foarte curajoasă.

Și pentru că s-a terminat durerea, mica sirena se bucura din nou că este copil adevărat.

3.2.16.-Pentru copilul bâlbâit

-Florian și limba ciocnitoarelor

(dacă copilul se bâlbâie)

Florian are cinci ani. Mai exact: va face șase ani. La anul va merge la școală. La grădiniță este în grupa mare. Trăiește într-un oraș cu părinții și surioara lui. De la fereastra lui se vede pădurea. Florian ar putea fi un băiețel terapeutic cu adevărat fericit, care are mulți prieteni. Dar el este mai tot timpul trist și singuratic.

Totul a început la grădiniță. La început el umbla cu plăcere la grădiniță. Îi plăcea multimea de copii, educatoarea drăguță și jocurile interesante. Dar multe s-au schimbat de atunci. Florian abia dacă mai vorbește cu educatoarea și cu ceilalți copii și este mereu trist și supărat. Oare de ce?

Florian se bâlbâie. Încă nu avea patru ani, când într-o zi când dorea să povestească părinților ce s-a întâmplat în ziua aceea cu el. Fiind agitat dorea să-și spună toate gândurile cât mai repede, așa că se bâlbâia și nu putea să pronunțe corect unele cuvinte. El nu a observat acest lucru și nici nu-l deranja. Nu înțelegea ce vorbăreau părinții când îl atenționau mereu: vorbește mai rar, nu te grăbi. Părinții i-au pierdut răbdarea și l-au muștrat să

fiu mai atent cum vorbește. Din păcate nici părinții nu aveau prea mult timp: surioara era mică și pe-atunci nu putea să facă nimic singură, avea mereu nevoie de ajutorul părinților.

La patru ani Florian a fost înscris la grădiniță. Educatoarea i-a rugat pe copii să povestească fiecare o poveste. Când a venit rândul lui, ceilalți copii râdeau de el. Florian a observat batjocura celorlalți numai când doamna educatoare i-a muștrat pe copii, iar pe el l-a rugat să vorbească mai încet.

-Bâlbâitul! spuneau ceilalți copii. Nu te poți vorbi normal.

De atunci, Florian vorbește din ce în ce mai puțin. Nu vrea să râdă ceilalți de el. Acasă ocupația lui preferată este să privească prin geam, să contemple pe lumea din afară și să vorbească cu părinții săi. Nu poate și nici nu vrea să se joace cu surioara sa pentru că este prea mică și n-are ce să facă cu ea. Dacă vin musafiri, toți sunt încântați de dragălenia fetiței care cîștigă prietenos cu doamnele și domniile. Părerile lui Florian este că nu e deloc interesant când adulții te descopă, așa că nici nu prea răspunde la întrebări. În astfel de situații, părinții zâmbesc jenă și iar domniile și doamnele se întorc din nou spre surioara lui.

Florian privește pe lumea din afară prin fereaștră și observă deodată că aceasta s-a schimbat. Nu mai este atât de mare și enigmatică: brazișii uriași și îi sunt prieteni.

Prieten, gândește Florian, este ceea ce îmi lipse te! P durea este întotdeauna aici și niciodată nu m-a batjocorit. Da, p durea este prietena mea!

De-acum încolo zilnic îi vizitează prietena lui, p durea. Denumite brazii: acest brad durduliu este Paul, acela este nenea Rizea, acela mare este Florin și a a mai departe. Dacă voi crede ei, că în p dure este liniște, ei bine, vî în ele ei! Florian aude tot felul de zgomote: fo netul copacilor, zumzetul găzelor, ciripitul p s rilor, pocnetul crengilor, ba mai mult, cineva ciocnește! Nu e altcineva, decât ciocnitoarea care arată puilor cum se scot de sub scoarța copacilor larvele și moliile cele mai gustoase. Puii ciocnesc încet destul de sfios.

Lui Florian îi place ceea ce vede și imită puii de ciocnitoare: -tic-tic-tic, toc-toc-toc. Ii vine o idee.

-Voi inventa limba ciocnitoarelor.

și de-acum, salut brazii în limba ciocnitoarelor. Vorbe te ritmic, pe silabe:

-Bu-n di-mi-nea- a dra-g Pa-ul! Bu-n di-mi-nea- a, ne-nea Ri-zea! Bu-n di-mi-nea- a dra-gii mei pri-e-teni! V povestesc ce-va. Vre și să mă asculte ei?

Florian se amuza copios de invenția lui. Poveste te totul brazilor. P durea de brazi este un auditoriu rbd tor, întotdeauna are timp, nu râde de el, nu-l atenționează și vorbească mai rar.

Dealtfel nici nu este nevoie de asta, deoarece în limba cioc nitoarelor nu se poate vorbi repede.

Vreau să îți mai spun ceva. În limba cioc nitoarelor, inventat de Florian pur și simplu nu te poți bâlbâi, dar trebuie să exersezi mult, așa cum face și Florian, care povestește în fiecare zi brazilor. Limba cioc nitoarelor este destul de grea, deoarece trebuie să vorbești întotdeauna rar și ritmic. Dar sigur că vei reuși, dacă și Florian a putut.

La început Florian avea probleme cu pronunția unor sunete. Dar, după cum am mai spus, pădurea de brazil este foarte răbdătoare, nu-l corectează pe Florian, nu-l repezește, astfel că și venea din ce în ce mai ușor să vorbească. Acasă nu spune nimănui că vorbește cu brazilii. Întotdeauna ține secretul lui. Din când în când, atunci când îi vine greu să vorbească, rostește câte-o propoziție în limba secretă. Foarte rar și ritmic. Întotdeauna dă rezultate.

Parinții nici nu observă trucul lui. Li se pare doar că băiatul lor vorbește mai mult și se bâlbâie mai puțin. Se bucură și sunt mândri de fiul lor cel mare. Pentru Florian lauda părinților înseamnă mult. Îți face curaj cu ea și acum începe să converseze și cu cunoscuții. Dacă în caz de nevoie îl poate ajuta limba cioc nitoarelor.

Într-o bună zi, sună telefonul și Florian ridică receptorul. Un vecin lasă un mesaj important tatălui său. Îl roagă repetat să-i transmită exact mesajul. Florian reușește să transmită întocmai mesajul. Tatălui este foarte mulțumit.

-Ce bine că avem un băiat atât de deștept! spune. Ne ești de mare ajutor!

-Sora mea n-ar fi putut transmite așa de bine mesajul, se gândește mulțumit Florian.

Pentru că este un prieten de nădejde, Florian nu uită nici de brazi și i. Îi vizitează des și le spune povești. Însă nu mai are nevoie de limba ciocnitoarelor decât, doar atunci, când trebuie să pronunțe un cuvânt foarte complicat.

3.2.17.-Pentru copilul care refuză mâncarea (refuză să mănânce)

- oricelul mănâncă cios

(dacă copilul nu vrea să mănânce)

Bettina se joacă plectisit cu mâncarea. Își învârtă în gură îmbucătura.

-Mănâncă odată! o încurajează mama.

-Nu mai vreau, spune Bettina.

-Trebuie să mănânci tot din farfurie! spune mama.

-Nu mai încape în mine, se smiorcăie Bettina.

-Să-i dau și mâncăci ca un bebeluș? Haide...Încerc-o
îmbucătură de dragul mamei... Înghite odată!

-Nu mai pot! Nu mai pot! plânge Bettina și fugă în camera
ei. Deodată aude un foșnet:

Chi -chi -chi , chi -chi

Sunt prietenul tău, oricelul.

Doresc să fi mai vesel

Să nu plângi de necaz.

Bettina este încântată de oricelul dragăla.

-Dar tu de unde ai apărut?

Noi stăm de mult cu voi,

Toată familia de oareci.

Știm că nu-ți place să mâncăci

Ceea ce-ți supără pe prietenii.

Când nu-ți place mâncarea

Îți stau la dispoziție.

Am să te-ajut, crede-mă

O să apară într-o secundă.

Chi -chi -chi , chi -chi

Sunt prietenul tău, oricelul.

Dragăla ul oricelă dispărut în gaură tot atât de repede cum
a apărut. Bettina este foarte curioasă cum o poate ajuta oricelul.

De-abia asteapt ca mama ei s-o cheme la mas . Nu trebuie sa teptea mult. Pe mas deja e a ezat cina.

-Pfui, se strâmb Bettina. Pâine cu ca caval! Nu-mi place ca cavalul! i începe obi nuita reprezenta ie.

Atunci Bettina aude din nou vocea sub ire:

Chi -chi -chi , chi -chi

Sunt prietenul t u, oricelul.

Tu te strâmbi la ca caval

Noi îl mânc m cu poft .

De ce te miri a a?

oarecii ador ca ul.

Arunc -ne repejor!

Ce miros îmbietor.

Strecoar -l sub scaun.

Ce bun tate! Mersi!

Chi -chi -chi , chi -chi

Sunt prietenul t u, oricelul.

A doua zi este pe te la prânz.

-Pfui!, se strâmb Bettina. Nu-mi place pe tele!

-Pe tele e foarte s n tos, spune mama. M nânc numai i-ai s te faci mare i puternic .

-Dar dac mi-e scârb !

Chi -chi -chi , chi -chi

Sunt prietenul tău, oricelul.

Strecoară-l sub scaun.

Ce bun tate! Mersi!

Chi -chi -chi , chi -chi

Sunt prietenul tău, oricelul.

Îi a a a continuat în fiecare zi. Bettina sare în sus de bucurie pentru că prietenul ei, oricelul o ajută. Numai că acum din când în când îi e foame și ei! Ca noroc, că întotdeauna se găsește vreun ciocolat, vreun prăjitur. Dacă îi chiorăie burta, tipăie într-un bucătărie și fură din prăjiturile. Dar ce s-a întâmplat?! S-a terminat prăjitura. Cu siguranță, cineva a furat din ea.

-Nu-i o problemă, gândește Bettina, mai am ciocolată. Dar... mami, sîi fie! Și asta a dispărut!

Bettina se culcă dezamăgită și foarte flămândă. Nu poate să doarmă pentru că se trezește de foame.

A doua zi dimineața Bettina mănâncă mai mult, dar bucuriele care nu-i plac le dă totuși oricelului.

Bettina e din ce în ce mai flămândă.

-Ce bine! Mama azi a cumpărat biscuiți. Voi lua câteva bucăți din cutie. O, vai! Cutia este goală! Pe pardoseala vede câteva firimituri. Bettina urmărește urmele de firimituri. Și vede și, că urmele duceau la gaura oricelului!

-S - i fie ru ine! strig nervoas Bettina. Frumos ajutor! Eu care am crezut c e ti un oricel dr g la ! Mi-e foame, foame, foame!

Chi -chi -chi , chi -chi

Sunt prietenul t u, oricelul.

i-e cam foame? Ei, s vezi!

Pentru oareci e de-n eles.

Burta noastr mereu e goal

Totu i sunt un bun prieten.

S tii ca i-am pus deoparte

O-mbuc tur din de toate.

Mi-a r mas i mie un pic.

De dore ti, m nânci biscui i,

Dar mai bine ai mânca

Ca , pe te, spanac i varz ,

i lumea i se va p rea

Mai vesel , mai frumoas .

Î i spune un specialist!

S m nânci buc i micu e

i dac te-ai s turat

Po i s termini de mâncat!

Nu e în elept a adar

S - i strici foamea cu dulciuri

C i-o fur oarecii.

Vei r mâne nemâncat .

Foamea i-aduce multe rele

Te sl be te, te slue te!

Nu vei mai mânca cu chin

Dac te gânde ti a a:

„Dac burta-i mul umit

pot u or s-o rog pe mama:

Pot s m duc la joac ?

i îndat po i s ie i

Puternic i s tul

S te joci cu oriceii

Ori s faci orice pofta ti.

Chi -chi -chi , chi -chi

Sunt prietenul t u, oricelul.

Bettina poveste te p rin ilor s i treaba cu oricelul.

-Stii ceva? spun p rintii ei. Te-ajut m i pe tine i pe prietenul t u. Ori de câte ori m nânci o îmbuc tur te vom l uda i vom pune o nuc lâng farfuria ta pentru oricel. Cu cât m nânci mai mult, cu-atât mai multe nuci vei putea s duci prietenului t u. Dac nu vei putea mânca tot, n-o s te cert m. Dar s te înfrup i din dulciuri nu vei avea voie, decât, a a cum i-a spus i oricelul, numai dup ce ai mâncat destul la mas .

Ei, ce crezi? Putea s duc Bettina nuci pentru prietenul ei? Desigur i înc multe! Bettina nu se mai joac cu mâncarea. M nânc repejor pentru c o a teapt prietenul ei, oricelul.

3.2.18.-Copilul care deranjeaz clasa în timpul orelor

-Clovnul

(dac copilul deranjeaz orele)

La început lui Robert nu-i pl cea s merg la coal deoarece nici unul dintre prietenii s i din gr dini nu au ajuns în clasa lui. Copiii necunoscu i n-au prea stat de vorb cu el, a a c a devenit singuratic i nu s-a sim it în siguran .

De câteva s pt mâni îns colegii lui îl privesc cu totul altfel. Întâmplarea a f cut ca într-o zi doamna înv toare s întrebe ceva la care Robert n-a putut r spunde. Ceilal i se uitau la el. De jen a început s se schimono-seasc ca s nu stea în fa a clasei ca o stan de piatr i i-a ie it pe gur ceva hazliu. Desigur, c acum râdea toat clasa. Doamna înv toare era cam sup rat , dar lui Robert nu-i prea pas . Important c ceilal i au râs i cu asta în sfâr it, cel pu in a a î i imagina el, l-au acceptat.

Robert nu se mai simte singuratic. Dup prima reu it a inventat i alte maimu reli ca s -i fac pe colegi s râd . Dar acum doar câ iva copii mai chicvotesc, ceilal i s-au plictisit

demult de glumele lui. Numai că el nu observă asta. El crede în continuare că este cel mai spiritual copil din clasă. Deși nu e altceva decât clovn care tulbură ordinea.

Într-o zi, doamna învățătoare îi anunță pe copii că vor merge la circ. Copiii abia așteaptă marele eveniment.

În sfârșit, pornesc. Doamna învățătoare a cumpărat din timp biletele, așa că au locurile chiar în primul rând. Orchestra dă tonul și începe parada. Acrobații intră în arenă umblând pe mâini, iar alții saltând, cași împodobiți aleargă de jur împrejur, câini îmbrăcați într-o pereche de labe, se apropie unul lângă altul iar după el, clovnii. Clovnul Bobo cade peste toată lumea cu pantofii lui mari căștile bătăiești.

Elegantul director anunță spectatorilor primul număr. Urmează înblânzitorul de lei. Robert privește nemical cum sar leii prin cercuri. Animalele acestea mari îi trezesc respectul. Când se termină reprezentația răsună urât pentru că leii au ascultat avertismentul de înblânzitorul lor.

După reprezentația interesantă urmează clovnii spre marea bucurie a copiilor. În Robert se trezește din nou și începe să imite clovnii. Copiii nu-l bagă în seamă, ei urmăresc ceea ce văd în arenă.

Dar este un clovn extraordinar de haios, cu p r verde si o p l rioar , cu nasul imens i ro u care sun teribil ori de câte ori î i sufl nasul. Acesta observ clovneriile lui Robert.

Deodat strig :

-Ehei, iat un coleg! Domnule, pot s v invit în aren ? Al tura i-v nou s v putem admira talentul!

Robert se sperie pu in. Se jeneaz , dar e mândru ca a fost observat. Se ca r în aren .

-Tu e ti desigur un maestru al buneii dispozi ii. Arat -ne ce tii! îl încurajeaz prietenos clovnul. Îns lui nu-i vine în minte nimic cu-adev rat haios, a a c repet maimu relile i figurile cu care î i trateaz colegii la coal . Spune i câteva prostioare, dar nu reu e te s fac pe nimeni s râd .

-Clovnule, continu ! strig o feti . Acest baie el nu e deloc haios. Nici m car cât Bobo! Mai mult, ni te copiii îl i fluier . Al ii strig la el:- Du-te la loc, nu deranja reprezenta ia!

Robert este ro u ca racul, abia-abia î i poate st pâinii lacrimile. St , st în aren ca o stan de piatr . Clovnul se îndur de el. Vrea s distrag aten ia publicului.

-Doamnelor i domnilor! strig . Pu in aten ie, v rog. Eu, cel mai mare trompetist al tuturor timpurilor vreau s v cânt ceva. V rog s cânta i cu mine!

Apoi, face o reverență adânc încât nasul îi ajunge până la pământ și începe să sune frumos se poate opri.

-Ajutor! Încetează, nasule să mai claxonezi. Dacă tu claxonezi, eu cum mai cânt la trompet ?

Însă nasul suna mai departe. Degeaba trage covorul de el, degeaba îl ciupește, nu reușește să-l convingă să înceteze, ci claxonează și mai vioi.

Scena este atât de haioasă, încât Robert uită de rușinea pe care a suportat-o adineaori și râde cu ceilalți copii. Când clovnul observă că Robert i-a revenit, îl roagă să bată de două ori din palme, poate nasul acesta îngrozitor ascultă de el. Robert bate tare din palme și iată, nasul amu este.

-Mii de mulțumiri, colega! În sfârșit putem începe concertul de trompet. Clovnul pune în mână lui Robert o trompetă mică. Fii drăguț, dă tonul.

Robert suflă din toată puterea, dar în loc de sunete, din trompet iese o plaiă de confetti și-l acoperă din cap până în picioare pe bătăie el. Publicul râde, dar de data asta nimeni nu se ia de Robert.

-Vezi, acum ești clovn adevărat și îți poți zâmbi clovnul. Joci cu noi vesel, dar nu vrei cu tot dinadinsul să ieși în evidență. Iar acum – spune întorcându-se spre public – să cântăm cântecelul promis, iar eu vă acompaniez.

Clovnul m r luie te în aren , Robert dup el. Cu asta se sfâr e te num rul i toat lumea este mul umit de reprezenta ie.

A doua zi la coal doamna înv toare îl cheam pe Robert la dânsa i îi spune:

-În timp ce clovnul te-a sc pat din situa ia nepl cut i te-ai pres rat de confetti, mi-a venit o idee. Dup fiecare ora în care nu faci pe covnul, drept r splat î i voi lipi în caiet un confetti, adic un punctule colorat. Dac aduni zece confetti, po i s - i alegi o responsabilitate în clas . Binen eles, c i clasa poate participa la acest concurs. Dac nu mai râd de clovneriile tale i te vor stima pentru c ai devenit un foarte bun coleg, i pentru c e ti atent la ore ca i ei, atunci clasa va putea alege unde s mergem la urm toarea excursi. Cred c nici tu nu vrei s te mai ru inezi, ca ieri la circ.Vei vedea cât de bine e dac ceilal i te iubesc cu-adevarat i nu râd de tine.

Robert a fost de-acord.

Ce crezi, câte puncte colorate a câ tîgat Robert? Î i spun eu. Pentru c nu mai face glume nes rate, caietul lui arat ca o ploaie de confetti.

3.2.19.-Neîn alegerea și cearta între frații

-Duma, Dora și ursuleții

(dacă frații se ceartă)

Ai observat vreodată ursuleții din grădina zoologică? Ai văzut cât de vesel se joacă? Dar dacă joaca devine mai dură, ursoiaca prinde blana micușilor, o scutur bine și îi duce cât colo.

Duma și Dora sunt doi ursuleți dragi, dar nu poți să-i vizitezi în grădina zoologică, deoarece trăiesc departe, într-o frumoasă pădure. Duma e mai în vârstă, dar e și mare și mai puternic decât Dora. El poate ieși deja singur din bârlog, dar desigur nu poate pleca prea departe. Așa se joacă voios, trece peste bușteni doborâți ori se scaldă în pârâu. Uneori urmărește muștele, fluturi ori aleargă după frunze. Adeseori se târâie doar prin iarbă mormind vesel. Are atâta minte deja să nu se îndepărteze de bârlog.

Uneori îi pare bine dacă vine și Dora cu el. Joacă uneori și mai frumoasă în doi. Însă de cele mai multe ori îl deranjează surioara. El joacă jocuri pentru care surioara e prea mică ori care sunt mai interesante de unul singur. În astfel de cazuri, Dora este nervoasă pentru că ar vrea să se joace cu fratele ei. Ea vrea să facă totul exact ca fratele ei, să primească ceea ce primește și

fratele ei. Dacă nu se joacă cu mama ei, toată ziua stă pe capul lui Duma. Îl ciupe în spate, îi ia fructele dulci sau strică castelul făcut din pietricele de Duma. Ursulețul este foarte mânios în astfel de situații și o „mângaie” cu botul puternic pe Dora. Dora plânge și fugă la ursoaică în bârlog. Aceasta o liniștește pe micuță. Dora se lipește strâns de ea. Dar peste puțin timp iar are chef de joacă. Se urcă pe spatele mamei, o trage de blană și îi ronțăie urechile, apoi se dă pe spatele ei ca pe-un tobogan. Ursoaica suportă cu mult calm.

Bun joc, și eu vreau să mă joc așa, se gândește Duma și se apropie. Sare pe spatele mamei cu un elan atât de mare încât o dă jos pe Dora. Acum Dora este supărată și îl mușcă pe Duma. Duma strigă de durere și cade de pe spatele mamei. Dar imediat se scoală în picioare și-i administrează o palmă zdravănă. Dorei, deoarece acum și el este deja furios. Dora îi scoate ghearele și îl zgârie pe bot. Apoi... Apoi nimic, deoarece ursoaica pune capăt confruntărilor cu un mârâit amenințător.

Dacă puii se ciondănesc, mama nu se bagă, dar când amândoi se înfierbântă prea tare, atunci e nevoie să intervină. Ce să facă ursoaica cu puii ei supărații? Îi iubește la fel și o doare dacă aceștia îi fac rău.

Până la urmă îi cere sfatul acvilei. Acvila are cuib în apropiere, pe un munte înalt. Ea ține multe deoarece este regina

aerului și de sus vede tot ce se întâmplă pe pământ. Ursoaica îi povestește necazul.

-Îți dau un cristal din munte, spune acvila. Du-te înapoi în pe tera ta. Vei vedea că te va ajuta cristalul.

Cu asta acvila și-a luat zborul fără să tept vreun răspuns.

Mare bucurie la întoarcerea ei în bârlog!

-Ce ne-ai adus? Unde ai fost? Povestește-mi! Nu, întâi mieș-mi povestește-ti! Mie, eu am întrebat prima! Nu-i adevărat, că eu! Ești prost! Mamă, mi-a spus că-s prost! Ești, ești! Nu-i adevărat, tu ești prost! Începe bătălia.

Ursoaica se întristează și vrea să intervină. Însă cristalul din munte strălucește puternic, deși ia ochii. Închide pleoapele și adoarme pe loc.

-Mamă, treze-te-te! Duma e rău cu mine!

-Nu-i adevărat! Ea este de vină! Minte întotdeauna, mamă!

Dar ursoaica n-aude nimic din toate acestea. Doarme adânc.

-Mi-e foame, mamă, se smiorcăie Dora. Cine-mi dă de mâncare? Treze-te-te, mamă!

-De ce plângi imediat? Caută-i afine. Poate găsim un stup. Atunci ne înfructăm din miere. Stai, vin imediat! Îți consolează sora Duma. Apoi se linge pe bot după bunătățile mâncate.

-Mă plictisesc. Vreau să mă joc. Mama doarme încă. Joacă-te tu cu mine, Duma!

-N-am timp. Mă duc să rostogolesc pietre în râu. Tu încă n-ai voie, poate cazi în apă.

-Atunci rămâi, se smiorcăie din nou Dora.

-Hai, nu fii ca un bebelu! Ții și tu să te joci singur. Inventează ceva. Eu inventez tot felul de jocuri. Vei vedea cât de amuzant este. Mai târziu ne vom juca împreună.

Dora desigur nu vrea ca fratele ei să gândească despre ea ca și bebelu, de aceea inventează și ea un joc, ca și Duma.

Când se-ntoarce de la râu, Duma se bucură că Dora poate să se joace și singur.

-Chiar că nu mai ești bebelu, o laudă pe sora lui. Acum se iau un pic la trântă, așa cum obișnuiesc să facă ursuleții. Doar așa, pentru distracție. Duma are grija ca să nu fie dur, dar nici Dora nu mai este chiar așa de sensibil. Se tâvălesc, râd și când obosec, se lipesc de mama lor, care doarme încă.

A doua zi dimineața se trezesc odihniți cu toții. Puii sunt foarte fericiți că mama lor se poate juca, poate vorbi din nou cu ei. Ce bine e când se ocupă de ei și nu doarme toată ziua.

-Să vezi minune! Ce ajutor ciudat am primit de la cristal. Ce ai mai făcut? Vă-ați certat rău?

-Duma a fost tare drăguț. A căutat de mâncare.

-Mamă, imaginează-ți că Dora s-a jucat singur ca un pui mare! Nu ne-am certat deloc.

-Înseamnă că ne-a ajutat cristalul. Dar nu vreau să adorm întotdeauna când voi vorbind ni-i. Cred că și voi vă-ari pline să fiu trează. De aceea, veți putea să vă comportați ca ieri. Dacă iar începeți să vă certați, ceea ce între frați se întâmplă des, cristalul va lumina și vă atenționeze. Atunci nu va degenera ceartă și eu nu voi adormi. E bine?

-Foarte bine! au răspuns imediat ursuleții.

Într-adevăr ursoaica n-a mai trebuit să doarmă o zi întreagă. Din când în când mai luminează cristalul, dar gata cu certurile urâte!

3.2.20.-Momentul în care copilul se întâlnește cu moartea

-Bunica a murit

(dacă copilul se-ntâlnește cu moartea)

Bunica a murit. Ana nici nu-și poate imagina că bunici nu mai e. Ea o iubea foarte mult și acum n-o va mai revedea niciodată ?

Acasă atmosfera este apăsătoare, totul este liniștit, părinții vorbesc încet. Mama își terge uneori câte o lacrimă, tata își drege vocea încurcat. Părinții i-au spus foarte serios fetiței :

-Bunica este în ceruri. Acolo se simte foarte bine, n-o mai doare nimic.

-Dar eu o iubesc atât de mult! De ce nu este încă aici? Cum a a că se simte mai bine? De ce a murit? Întrebă deznădăjduit Ana.

-Dar tii că a fost tare bolnav . A fost în bătănie . Atunci inima e foarte obosită și într-o zi nu mai bate, răspund cu tristețe prinții și întorc privirile.

-Doar bătănie și bolnavii mor? și inima voastră va obosi? Cred că uneori și copiii mor. Doare moartea? Ce înseamnă că e în ceruri? și hamsterul meu, care a murit anul trecut este în ceruri? Buni acum se joacă cu hamsterul meu? Mă vede acum?

Aceste întrebări nu-i dădeau pace, dar n-avură să-i deranjeze pe prinți cu ele.

Ana se zvârcolea nelinițită în pat. Deodată vede fața binecunoscută și dragă a bunicii. Își amintea de poveștile și poeziile pe care bunica i le spunea ei. Între poezii prefera cea despre un băiețel care a murit și din cer trimite o felicitare ca să-o mângâie pe mama sa și ca ea să se gândească cu bucurie la copilul ei:

Seara, ceata de ingeri stă la masă

Cu aripile pieptărate imaculate.

Sculptează fiecare câte-o stea crenelată

și-o vopsește cu vopsea aurie, cerească .

Se plimbă de colo-colo Sfântul Petru

Neobosit, supraveghind totul.

Se uit deasupra capetelor

Corectând mânu ele nepricepute

Ludând cele cuminici.

La colul mesei, într-un ungher

Voios lucrează un ânc de inger.

Steaua lui, aproape cât el,

Pensula umblă cu mare zel.

În lini tea cerească sună ca un tunet

„Ce faci tu acolo, tâncule?!”

El răspunde fără frică: Va fi a mamei!

Îi mult îi place azuriul,

De-aceea îi face steaua albastră și nu de aur.

Dacă va străluci steaua mea albastră tu că spune:

„Micu ul meu mi l-a vopsit în ceruri.

Ingera îi vopsesc stelele-n albastru doar în poveste, dar Ana-tia că Bunii îi va trimite și ei câteodată astfel de mesaje. Și pentru că ea o iubește nespus de mult, se va gândi întotdeauna cu inima plină de bucurie la bunica. Va simți pentru câteva clipe prezența ei dragă.

Îi vine în minte că are undeva un desen pe care l-a primit de la bunica. Începe imediat să-l caute în sertar și-l găsește. Îndată schimbă posterul Snoopy cu desenul bunicii. Chiar atunci intră

prin ii i la vederea desenului le pornesc lacrimile. E bine dac omul poate plânge câteodat . Cu to ii î i u ureaz inimile i povestesc multe întâmpl ri dr gu e despre bunica. Acum, în sfâr it, Ana poate pune toate întreb rile ei.

3.2.21.-Agresivitatea copilului

-Luri, copilul vi nopinto

(agresivitate)

Luri este un mic vi nopinto. Poate vrei s afl i cine este Luri. Luri e un, e un colorat... Cum l-a putea numi? Ei, el este un vi nopinto. E greu de spus cum este. De fapt nici nu se poate descrie, pentru c cei din neamul vi nopinto î i schimb mereu forma i culoarea. Când sunt mici, când sunt mari, când sunt ro ii, când sunt galbeni, gri, ori verzi.

Un vi nopinto arat întotdeauna a a, cum se simte. Dac e vesel, atunci e verde i bine cl dit. Dac e trist, atunci e gri i parc a intra pu in la ap . Dac e nervos, atunci e ro u, diform i mare. Dac se sperie, atunci devine palid, galben i corpul i se mic oreaz .

Acum tii deci cum ar ta un vi nopinto. Sau înc nu i-l po i imagina? Bine, încerc s -l descriu mai am nun- it. Cei din neamul lor au ochi nemaipomeni i. Ace tia str lucesc în capul lor

rotund când cu bun tate, deschis, vesel, haios, când trist ori cu dor. Ei au urechi mari de iepure ca de catifea. Trebuie să vă mai spun un lucru important: coada lor ca de cangur îi ajută în salturile uriașe. Dar nu sunt câtuși de pușin rude cu cangurii. Poate cu dinozaurii? Se poate. Dar dacă-i așa, atunci sunt rude foarte îndepărtate.

Nu sunt furturi artoase, dar sunt dragă la ei de-o bună tate și răbdare infinită. Chiar din această cauză s-au ivit problemele cu Luri—dar asta vă voi povesti mai târziu. Dacă nici acum nu știți cum este un vinopinto, atunci nu pot să vă ajut, făcând un efort să imaginez—și! dar să nu uitați că și schimb forma și culoarea după cum se simte.

Luri este deci un copil vinopinto—totuși nu seamănă cu cei de neamul lui. El nu și schimbă forma și culoarea și nu este deloc răbdător. Luri are întotdeauna culoarea gri-glbui-verzui-roșatic, are întotdeauna mărime mijlocie și este întotdeauna nerăbdător. Numai privirea lui este bună și deschisă, veselă și hazlie, tristă ori încercat de dor, ca de altfel privirea tuturor vinopinto.

Din faptul că Luri este întotdeauna colorat știți deja că sentimentele se rotesc în el toate deodată. Bineînțeles, uneori tristețea este mai puternică, apoi bucuria, dar nu este în stare să simtă doar într-un singur fel. Dar asta nu este chiar așa. Un sentiment este mereu prezent în el. Pentru că Luri este întotdeauna

ner bd tor, imediat se înfurie dac ceva nu iese cum vrea el. Se enerveaz pentru orice fleac, e usor de iritat. Luri crede c cei din neamul lui îl iubesc mai pu in pe el decât pe ceilal i copii vi nopinto, c au mai pu in grij de el...c pe el nu-l în elege nimeni. (In asta este un sâmbure de adev r, deoarece cine poate s ghiceasc dup un aspect atât de colorat ce sim minte are în minutul respectiv?)

Ceilal i vi nopinto nu b nuiesc problemele lui Luri i privesc cu mirare copilul ve nic ner bd tor, ve nic colorat care e altfel decât ceilal i. Adev rul este c nici p rin ii lui Luri nu sunt chiar atât de r bd tori i cu sentimente bine definite ca ceilal i vi nopinto. Sada, mama e de multe ori sup rat iar Fram, tat l nu de pu ine ori e gri-galbui-verzui-ro iatic.

Dac Luri este furios, atunci puf ie pe n ri, zgârie, î i m re te ochii i bate din coad , de sun p mântul. Câteodat se încovoiaie, se retrage i e sup rat pe toat lumea. Ceilal i copii vi nopinto îi admir presupusa putere dar nimeni nu vrea cu-adev rat s se împrieteneasc cu el, deoarece le este fric de ie irile sale vulcanice. Cine ar vrea ca ghearele puternice ale lui Luri s -l zg rie ori s fie lovit de coada sa musculoas ?

Luri totu i nu este un copil vi nopinto r u. Nici nu exist copii vi nopinto r i. Luri e pur i simplu nesigur, sup r cios i încearc întotdeauna s - i ascund presupu-sele defecte. E plin

de sentimente și harababur din în untrul și se vede și pe dinafară.

E ușor pentru ceilalți copii să vină! Bineînțeles că și ei se enervează uneori, dar atunci au un motiv plauzibil. Și atunci cresc, culoarea lor devine roșie astfel încât toată lumea să știe ce simt și ceilalți să vină să se comporte în eleganță cu ei. Dar cu acest Luri colorat nimeni nu se descurcă, nici chiar Luri. Și astfel nimeni nu-l poate ajuta. Sau da?

Karko, cel mai vârstnic să vină să dea un sfat:

-Ar trebui să colorăm mai viu la el verdele, culoarea bucuriei. Ar trebui să-l învățăm să-și recunoască din timp propriile sentimente. Astfel și-ar arăta culorile potrivite și noi îl vom înțelege mai bine.

-Aa, aa, ceilalți dădeau încet din cap aprobatori. Iar pe capul lor rotund fluturau urechile lungi. Aa, aa. Ar putea fi o soluție.

-Dar cum să facem asta? întrebă nervoasă Sada, mama lui Luri.

-Întrebarea este dacă putem să-l ajutăm pe acest butoiu cu praful de pulbere, mormoniat, Franki devine dintr-o dată colorat și el. Ar trebui să fim mai severi cu el.

-Cum v v d aici pe voi, îmi dau seama c a chia nici nu a s rit a a departe de trunchi, dup cum crede i voi, spune Karko p rin ilor. A a c numai voi îl pute i ajuta. Haide i s ne sf tuim.

Dup cum ti i, vi nopinto sunt foarte calcula i, nu se pripesc la luarea deciziilor. Astfel consf tuirea pare a fi interminabil .

Intre timp Luri, care î i a teapt p rin ii î i pierde r bdarea. D din coad ridicând nori de praf, scormone te p mântul, puf ie din nas cu n rile larg deschise, urechile îi flutur aiurea, apoi deodat face un salt, apoi înc unul atât de mare, cât un cangur, mai mare decât poate s sar vreun vi nopinto, apoi dispare.

Saltul lui Luri l-a dus dincolo de grani a fermecat i deodat se treze te pe P mântul Interzis. Grani a fermecat este un spa iu invizibil dar înc rcat cu puternic energie electric . Micu ii vi nopinto au înv at din timp cât e de periculos s te apropii de grani a fermecat , dar mite s i treci peste ea. Orice vi nopinto se teme de aceast grani i respect legea. Circulau pove ti înfior toare despre P mântul Interzis pe care îns n-a p it înc nimeni. Se spune c mai de mult acolo ar fi stat str mo ii lor pân când uria ii groaznici, mai mari decât orice vi nopinto ro u i-au gonit cu bâte de foc.

Saltul de cangur l-a trecut pe Luri dincolo de grani f r s fie oprit de spa iul energetic. Îns desc rcarea energetic i-a ars

coada și piciorul din spate. Nu mai poate fi vorba de întoarcere. Luri suferă. Își linge rănile, durerile sunt din ce în ce mai mari. Îi vin în minte întâmplările povestite despre Pământul Interzis și tremur de frică. Dar ce se întâmplă? Luri începe să se micșoreze. Tot colorat e, dar forma lui s-a schimbat pentru prima dată. Îi este atât de frică, încât nici nu se poate bucura de asta.

Dintr-odată simte că pe Pământul Interzis începe să se cutremure sub el, mai tare ca atunci când el dă din coadă.

Ar dori să fugă, dar nu poate din cauza rănilor dureroase. Bine că a reușit să se micșoreze, astfel se poate ascunde după o creangă putrezită. Privește cu băgare de seamă și vede cu groază uriașii despre care și-au povestit. „A adăru sunt adevărate poveștile, gândete speriat. Într-adevăr trăsesc uriașii pe Pământul Interzis! Cu siguranță nu-s mai mari decât cel mai mare vișopinto roșu.” Fără când această constatare se liniștește un pic.

Nu degeaba este Luri un vișopinto neastâmpărat, nu poate sta liniștit locului.

-Priviți, un oricel! strigă cineva.

-Cum să fie oricel? E o veșerie! spune o altă voce. E broască! Poate râioasă. Haideți mai aproape să-l vedem! Dar acesta are urechi lungi de iepure! Ce fel de animal să fie? E animal, oare? Atenție, poate că mușcă!

Luri este îngrozit de vacarm. Dar atunci când uria îi începe să-l ațâce cu bâte, devine foarte furios, atât de furios, încât uit de frică. Și dintr-odată începe să crească, devine din ce în ce mai mare, până ce e mai mare cu câțiva centimetri decât uria îi. Uria îi! Ce fel de uria îi? Abia acum îi dă seama că aceștia nu pot fi uria îi temuți. În primul rând nu sunt foarte mari, apoi stau tremurând în fața lui Luri, pe care-l cred un monstru.

Luri râde vesel. Uită-și de durere. Râde cu lacrimi, iar când vrea să-și țeargă ochii, descoperă că pumnul lui este cu totul verde. Își examinează mirat și cel lalt pumn, care este tot atât de verde.

Ființele necunoscute fugișipând când Luri îi ridică pumnul. Au crezut că-i va ataca.

-Nu fugiți, nu vă faceți nini un rău! strigă după ei, dar degeaba, deja s-au retras. Luri devine trist, rănităle îl dor din nou și corpul îi se micșorează. Începe să plângă.

Atunci una din creaturi se apropie precaut și înainte ca Luri să se miște îl ia jos din copac.

-Ce ochi frumoși și buni ai tu! Nu poți fi periculos. Copiii sunt prostuși și lași, se tem de tine. Te ajut imediat. Mă numesc Marta. Tu cum te numești:

-Ma cheamă Luri. Tu nu ești uria?

-Uria? Cum să fiu uria? Sunt om. Dar tu?

Luri se miră. N-a mai auzit până acum de creatura numită om. În al doilea rând se miră pentru că există cineva care nu cunoaște neamul vișnopinto.

-Sunt vișnopinto, nu vezi?

-Din păcate, nu. Dacă n-ai avea capul rotund, te-ai fi considerat un soi de dinozaur. Dar orice ai fi, vișnopinto sau altceva, important este ce îți drăguș.

Vișnopinto. Vai, m-ai încurcat cu totul! Numele nostru este vișnopinto.

Nerăbdătorul Luri începe să se enerveze în creșterea.

-Hei, nu mai făpeșvritorul, că până la urmă îmi va fi frică de tine!

-Nu, nu trebuie să-ți fie frică, mai cu seamă trebuie să te bucuri. În Luri povestește Martei problemele sale din trecut.

Marta este în eleganță.

-Îmi placeai mult, când erai un vișnopinto mic și colorat, dar ...

-Vișnopinto! o corectează Luri.

-Mie îmi placeai mai mult așa, dar dacă vrei cu tot dinadinsul să-ți schimbi culoarea ca în camaleonul sau să fii când mic, când mare, te pot ajuta. Însă acum să-ți vâdrănilă!, adăugând râzând.

Ce bine că ai un alt nume, nu numai acesta de vișnopinto.

-Vi noooopintoooo, ofteaz Luri i suport f r s crâcneasc tratamentul lui Marta.

-Asta cred c te doare tare, spune Marta i pune plante lecuitoare pe r ni.

În ciuda durerii Luri se simte bine deoarece Marta este atent la el i nu trebuie s fac pe eroul.

-Un timp nu vei putea umbla, nici s lta. Ce s facem cu tine. Nu te po i întoarce în starea aceasta în ara ta, iar în ara noastr via a este cam periculoas pentru un....cun se spune..unul ca tine.

Periculoas ? Cum a a? Dar voi nici nu sunte i uria i! Dac to i oamenii sunt ca tine, atunci desigur sunt foarte dr gu i.

Marta î i scutur capul.

-Tu e ti prea ciudat. Noi nu am mai v zut nici un vi ...vi -no-pin-to. Poate c te vor închide într-o colivie i te vor ar ta ca pe-o ciud enie. Sau fac cu tine reprezenta ii de circ. Sau te împ iaz pentru un muzeu. Marta se înfioar la gandul ce-l poate a tepta pe noul ei prieten. Frica ei i se transmite lui Luri care se mic oreaz deîndat .

-N-ar fî r u s r mâi atât de mic. A a te-a putea ascunde acas pân ce te vei vindeca. Nu mai cre te, c te vor descoperi! Aten ie cu culoarea ro ie, pentru c -i sperie i te vor h itui.

Luri r spunde dezn d jduit:

-Asta va fi posibil doar dacă nu mă voi enerva deloc. Nu cred că -mi va reuși.

-Toată lumea se mai enervează câteodată, nu trebuie să renunți de tot la asta. E important să recunoști din ce cauză și de ce ai devenit furios ca să poți fi cârmaciul propriilor sentimente.

-Asta nu mai în aleg.

-Până acum toanele tale te-au condus, ele și-au influențat comportamentul. Ele și-au dat ordine. Dacă ești nervos, nu ești așa numai pentru că nu ești de acord cu ceva. Între timp ești trist pentru că ai senzația că ceilalți te-au prăsit, te-au respins, te-au jignit. Ai senzația că ești singur și că și-a făcut o nedreptate, ori ești nesigur, dezamăgit, speriat. Nu este de mirare că ești atât de colorat și că ceilalți vine nepotrivit în eleag. Sentimentele tale se ascund în tine ca a ele de diferite culori într-un ghem mare. Te voi învăța eu cum să descurci și ele și cum să scuipi unul câte unul a ele nepotrivite.

-Va fi un scuipat de pomin ! r de Luri.

-Nu contează, numai să te ajute. Îmi plăci foarte mult, pentru că ești atât de inteligent, îți sâscul și ești vesel. Am convingerea că poți fi un bun prieten, spune Marta cu voce blând.

-A a frumos n-a vorbit nimeni cu mine pân acum! spune Luri încurcat i i s-a înverzit fa a. Culoarea i s-a extins pe tot corpul pân a devenit verde din cap pân -n picioare.

-În sfâr it, în sfâr it! Sunt verde de-a binelea! Nu mai sunt un amalgam de culori! Sunt un vi nopinto adev rat! Un vi nopinto fericit! se bucur Luri. Marta se bucur împreun cu el.

-Acum e timpul s c ut m o ascunz toare. Unde te-a putea piti? se întreab Marta.

-Nu m l sa singur! Mi-e team ! se jeluie Luri i devine galban i mic de tot.

-Nici gând s te las singur. E un sentiment îngrozi-tor s fii singur printre str ini i s mai fii i r nit. Te admir, e ti foarte curajos!

Luri ofteaz mai lini tit i redevine verde i fromos.

-Vezi, nici nu mai trebuie s - i explic cum s - i define ti sentimentele. Tu însu i le recuno ti i le exprimi. Bravo! Înve i foarte repede. Acum î i voi schimba pansamentul.

-Auuuu! Aten ie! fa a lui Luri se schimonose te i începe s se ridice în el furia. Apoi î i d seama c Marta nu-i provoac inten ionat durerea, ci vrea s -l ajute. Furia i s-a trezit de durere i nu împotriva lui Marta. Pu in lipsea i ar fi devenit nedrept. Ii pare r u deja c a puf it nervos din n ri. Noroc c n-a devenit i

mai nervos și n-a zgâriat-o pe Marta. „Mai era pu în i-mi pierdeam un prieten din cauza firii mele de sup r cios”, g nde te în sinea lui i-i cere iertare Martei.

- i de-aici reiese cât de tare i curajos e ti, pentru c e ti în stare s recuno ti c-ai gre it. E o performan serioa-s ca n-ai devenit nedrept. Sigur c neamul vi nopinto va fi tot atât de mândru de tine ca i mine, spune Marta. tiu deja unde te voi ascunde! R mâi la noi în podul casei. Camera mea este aproape, putem s vorbim în soapt prin u a.

Luri se mut în mansard . Nu scoate un sunet, pân Marta e la coal . Este mic i galben de fric s nu-i desco-pere cineva ascunz toarea, iar această form îl avantajeaz în situa ia periculoas . Când sose te Marta îi laud r bdarea i-i arat cât de mult ine la el.

Feti a îl vede aproape tot timpul fiind verde, deoarece e foarte fericit când poate fi cu ea.

R nile i se vindec repede. Luri nici nu se poate bucura de vindecarea rapid , deoarece ar mai sta bucuros la Marta. Dar un vi nopinto nu poate tr i printre oameni. Trebuie s - i ia r mas bun. Marta îl înso e te pân la grani- a fermecat .

-Nu po i trece, decât dac cre ti din nou, se îngrijoreaz Marta.

-Nu pot să cresc, sunt foarte trist pentru că trebuie să ne despărțim. Nici nu sunt în stare să fac un salt atât de înalt. Ce să fac? Îmi plânge.

Dintr-odată se aude strigăte de peste granițe. Tatăl și mama lui Luri îl cheamă. Dar nu numai ei, ci și alții vinopinto au încălcat legea de dragul lui Luri și s-au apropiat de granița fermecată.

Luri se miră. „Atât de mult contez pentru ei? Nu mă aș fi gândit niciodată.” Se bucură și devine dintr-odată verde și mare, simte cum îi crește forța și se pregătește de salt. Marta stă cu respirația tăiată. În cealaltă parte a graniței, cei din neamul vinopinto, alți dați atât de liniștiți acum se înghesuie agitați în zona periculoasă. Luri se înalță și sare frumos peste granițe.

Luri este fericit și verde. Ca să rămână a Karko, vinopinto cel bătrân le dă un sfat părinților: în fiecare seară să scrijelească un semn în scoarța unui copac, ca să știe că în ziua aceea părinții lui de ce erau mândri de fiul lor, pentru că l-au iubit și ce le-a plăcut cel mai mult la el. Bineînțeles, să-i spună și cu vorbe, dar este important ca lauda să apară și ca un semn. Dacă vreodată Luri va fi trist, nervos, ori se va simți singur de-ajuns să privească semnele scrijelite în copaci și va deveni verde, verde de tot.

Desenează -l pe Luri când este nervos, trist, când i-e teamă ori când este fericit!

3.2.22.-Frica de internare în spital și despărțirea de părinți

-Salonul vesel

(spitalizare, despărțirea de părinți)

Petru e bolnav, foarte bolnav. Medicul a afirmat că peste câteva zile va trebui internat pentru a fi operat. Petru nu este un fricos și suport bine durerea. Acum totuși se teme, se teme tare. E de-nelens că se teme, habar n-are ce se întâmplă într-un spital. Mai mult de-atât nu e deloc încântat să ajungi printre străini fără părinți, să zăci bolnav într-un pat străin.

Noaptea face febră. Cu cât febra îi se urcă mai mult, el se simte mai liber. Vede că s-a speriat de părinții săi, apoi se scufundă într-un somn adânc. Acesta este somnul febrei. Vine un nor alb, îl învluie și îl ridică din pat. Nici nu se miră când vede de sus propriul trup transpirat și pe părinții deznădăjduți care încearcă din răsuferință să răcească corpul.

Petru se simte imponderal, ușor. Se lasă în seama norului și îl ducă unde vrea și unde ție. Norul se apropie de oclădire mare: spitalul de copii. Trec cu ușurință peste ziduri și intră într-un salon. Acolo se află asepaturi, unul e gol, în celelalte stau câte-un copil mic ori mai mare. O fetiță ține în brațe un copil din

pluși-i dă de burtă dintr-o cană specială din care bolnavii beau mai ușor. Un băiat mai mare citește benzi desenate și râde vesel. Doi copii joacă mima. Cine-i vede jucându-se așa senini și veseli ar crede că a nimerit într-o stațiune pentru copii.

O singură fetiță zace speriată și nemișcată în pătucul ei. Ea e nouă. A doua zi dimineața va fi operată. I se vor scoate amigdalele, iar fetița este îngrozită de gândul operației și de ustensilele medicale.

Petru ar ajuta cu plăcere, dar el este învățat în nori, nu poate face nimic, doar stă cu atenție.

Într-o asistentă îmbrăcată în alb, se duce la fetiță și o linițește. Ii explică amănunțit cum va fi sedată, cum va decurge operația. Nici nu termină bine, intră brancardierul cu un pat cu roți.

-Nemaipomenit, spune asistenta. Beni s-a întors deja după operația de apendice.

Brancardierul îl mută pe copil cu grijă din patul mobil în pătucul gol.

-Acu societatea voastră e din nou completă. Peste câteva ore și Beni vă va putea povesti operația. Acum însă trebuie să doarmă, spune și iese cu patul mobil.

Asistenta aduce o sticlă plină cu o soluție colorată și o agă pe un suport deasupra capului lui Beni. Din sticlă atâră un furtun sub ire. Pune un ac la capătul furtunului și...

Fetea îi ascunde speriat fața în pernă.

Cu siguranță, și Petru ar fi tot atât de speriat, dar în brațele nărilor nu se teme de nimic.

Asistenta vede frica fetei ei, se oprește din muncă și se întoarce spre ea.

-Fiecare copil se teme la început de ac, ba chiar și unii adulți. Cu toate acestea împunsătura este cu totul neînsemnată, nici nu doare cu adevărat. N-ai timp să spui, decât „vai”, până ajunge la „ce mă doare” și s-a încheiat. Imediat uita de episod.

-Așa e, spune bătăutul mai mare și pune deoparte benzile desenate. Eu nici nu iau în seamă episodul. În fiecare zi primesc o perfuzie. (Așa se numește lichidul ce se scurge din sticlă prin furtun) În spital ne dau ajutor pentru orice problemă, nimic nu este într-adevăr dureros. Îți imaginezi că tratamentul e dureros pentru că-i e frică. Bătăutul cel mare se simte foarte curajos.

Invăluit în nărilor, Petru înțelege ce gândesc bătăutul. Așa, de sus nu vede nimic amenințător la spital. Vede numai că bine este tratată toată lumea.

Beni încet se treze te. P rin ii lui intr i se a az lâng patul lui.

-Cum te sim i? îl întreab .

Beni acum dup sedare vede lumea în cea . R spunde încet:

-Bine, foarte bine. Sunt deja operat?

-Pip ie- i burta, râde asistenta.

Beni simte c are pansament.

-Nu m doare deloc. i nu am sim it nimic la opera ie.

-Binen eles, c nu, spune medicul. De aceea te-am sedat ca s dormi adânc i pân ce te treze ti s se sfâr easc totul. Când te ridici, te va durea pu in t ietura, dar cu zi ce trece i se va vindeca i peste dou s pt mâni vei putea s ri în voie acas . Verific perfuzia.

Beni doar acum î i d seama c are o perfuzie în mân . Nici n-a observat pân acum c are un ac în mân . Î i d seama surprins c s-a temut degeaba de spital.

-Nu v-am spus eu, c nici nu se simte acul? spune mândru b iatul cel mare.

Medicul acum merge la feti a cu c elul de juc rie.

-Cum îl cheam pe câinele t u? o întreab .

-Il cheam Mi i, r spunde cu bucurie, îns vocea ei este cam r gu it .

-Mă ajută, Mișo, să-o consult pe prietena ta? Da? Bine, Mișo, acum tu ești Doctor Mișo.

Fetișca chicotește, ceilalți copii de asemenea.

Petru vede că medicul îl pune pe căleșă să-i asculte spatele

-Aoleo, ce măgădil! râde fetișca.

După asta medicul ascultă singur, apoi joaca începe din nou.

-Acum îți voi lua pulsul. Doctor Mișo, ajută-mă să număr și nu greșesc cumva, glumește. Felicitări, domnișoare, totul e în ordine. Acum lasă-ne să ne uităm în gâtul tău, să vedem până când vei avea vocea asta ciudată după operația de amigdale. Deschide-ți gura, cât o casă. Doctor Mișo, dă-mi te rog spatula. Multumesc, ești un bun asistent. Așa, e gata.

Medicul se străduiește să facă o față serioasă, dar între timp trage cu ochiul:

-Copii, am o veste proastă. Vocea această ciudată ne va părăsi în curând. Este cam infidel, nu? Copiii râd. Nu râdeți, glumește mai departe medicul. Doctor Mișo, ce zici de adunătură asta neserioasă? În loc să plângă, râd!

Fetișca sosită azi strigă voioasă:

-De mâine va fi în salon o altă voce ciudată, a mea!

-Ai dreptate. Sunt curios, dacă va fi tot atât de ciudată, ca și a ei. Medicul îți ia rămas bun de la copii, este chemat acasă la un copil foarte bolnav.

Copiii se veselesc, râd neconținut. Feti a cu câinele se joacă de-a asistentă. Imprumută epură a cea verde a asistentei, dar e prea mare pentru ea, nu vede nimic și se împiedică de pat. Biatul cel mare face maimuțeli și vrea cu tot dinadinsul ca Doctor Mișu să-i dea o injecție. Numai Beni scoate câteodată un vaiet înându-se de burtă. El doare puțin în operaie, când râde. Dar nu vrea să stea serios.

Petru ar rămâne cu plăcere cu ei în norii albi. Ii pare rău că trupul său zace bolnav acasă și el nu e aici decât un vizitator invizibil. Cunoaște bine camera, nu-i pare rău dacă peste câteva zile va petrece și el puțin timp aici.

Sosesc vizitatorii, prietenii celorlalți copii și se bucură că toată lumea este veselă.

Cei mai surprinși sunt prietenii fetiței nou-venite, deoarece văd că ea nu se mai teme.

- i-am adus ceva, ca să nu fiți chiar atât de tristi. Dar vedem că nu prea ai nevoie de consolare.

-Azi totuși îmi este puțin frică. N-am mai stat niciodată fără voi, spune fetița.

-Desigur, nu e ușor. Ne gândim tot timpul la tine. i-am adus acest dar ca să nu te simți atât de singură și știi cât de mult te iubim.

Mama scoate dintr-o pungă o broască verde.

-Dar acesta este exact ca pe posterul meu de acasă ! Ce bine, îmi va aminti de acasă !

-Să-și amintească și de noi. Noi ne gândim cu mare dragoste la tine și suntem alături. Cu asta mama duce broscuța la inimă, apoi o sărut. Tata face la fel, apoi împreună auzim jucăria pe pieptul fetei și o sărutăm și pe ea. Așa, acum broscuța este trimisul nostru, și în veste te că suntem aproape de tine. Și noi vrem să primim un trimis de la tine.

-Dar eu nu am nimic deosebit, spune fetei, a îngândurat.

-Nici nu trebuie să fie deosebit. Vrem ceva care să fie de la tine. Hai să vedem în sertan.

Caută și găsește un acibild care n-a fost lipit încă în album. Fetei a repetat ceremonialul prin ilorile dă solemn acibildul.

Lui Petru îi place ideea și se hotărăște să o facă și el. În timpul își simte trupul din ce în ce mai greu. Norul îl acoperă încă, dar nu reușește să-l înălțeze atât de ușor în aer. Il scoate din spital, dar nu mai zboară atât de înalt, ca la venire. Abia ajung acasă. Noroc că fereastra este deschisă, deoarece norul n-ar mai putea prinde cu el prin perete. Petru vede că trupul său este acoperit de prosoape umede. Norul îl acoperă și Petru se trezește.

Aude, când mama întreabă disperat când vine odată medicul și că n-ar trebui să cheme mai bine o ambulanță să ajungă cât mai repede la spital cu copilul.

-N-ai grija, mam ! spune Petru cu voce stins . M simt mult mai bine.

P rin ii sar în picioare.

-Intr-adev r, nu mai e chiar a a de fierbinte, spune u urat tata.

Sun soneria, a sosit medicul. Petru nu poate s cread ochilor. E acela i medic pe care l-a v zut în salonul de la spital. Medicul îl consult :

-Nu mai este o problem foarte serioas . Peste trei zile se elibereaz un pat în sec ia mea, pentru c un copil operat la apendice va putea pleca acas . Pân atunci putem a tepta lini tit cu internarea.

Lui Petru nu-i vine s cread c va fi tratat de acela i medic, în acela i salon de spital unde el a v zut copiii veseli.

Medicul observ mirarea copila ului i îl întreab :

- i-e team de spital? Te asigur c via a poate fi foarte vesel într-un asemenea spital de copii.

- tiu, se scap Petru. Mai ales cu Doctorul Mi i.

-Cum? De unde tii? Cum se poate?

Petru se încurc i roste te.

-Mai înainte am visat asta.

-M i, s vezi! Medicul î i scutur capul nedumerit. E ti un tip extraordinar. M bucur de pe-acum c te pot prezenta copiilor.

- i eu ma bucur, spune Petru. E pu in stânjenit înc . „Sunt curios, gânde te în sinea lui, oare feti a nou-venit are o voce tot atât de ciudat ca i cea cu câinele. Din p cate nu va mai fi acolo pe când m interneaz . i nici b iatul cu opera ia la apendice. Oare cine va sta în patul feti ei? Altcineva, cu vocea ciudat ? tiu deja care va fi patul meu. Lâng mine va sta b iatul cel mare care suport curajos injec iile zilnice. A vrea s m împrietenesc cu el.”

Petru adoarme zâmbind i se odihne te cu un somn f r vise.

Deseneaz cum î i imaginezi un salon de spital i ce se va întâmpla acolo cu tine.

3.2.23.-Pentru copilul ce nu tie s piard sau s renun e la ceva

-Huh, stafia alb !

(dac nu tie s piard sau s renun e la ceva)

ie i-e fric de stafii? Sunt copiii care se tem de ele pentru c se gândesc la ni te fiin e însp imânt toare i periculoase. Po i s m crezi c nu exist stafii însp imânt toare i periculoase. Mai mult, stafii nici nu exist , mai ales stafii de care trebuie s - i fie fric . Stafiiile ori sunt personaje de basm ori sunt crea iile

mai mult, corpul lui devenea cu-atât mai greu. Dorea să alunece în aer și să se ascundă, dar greutatea nu l-a lăsat să se ridice de pe pământ.

Celelalte stafii îi urlau în cor:

-O stafie care e vizibilă pentru oameni și nici nu poate pluti în aer nu va fi în stare niciodată să bântuie ca lumea. Nu poți participa la edinele noastre! Poți strica bântuirile noastre!

Huh s-a retras nenorocit. A crezut că nu mai are nici o speranță și punând un „u” la sfârșitul numelui său. Nici nu ținea să se înfurie sau să plângă. S-a retras supărat după un pat din salonul castelului în care avea de gând să bântuie în noaptea aceea.

-Huhuuuuuu, huhuuuuuuuuuuuu, îi strigau ceilalți numele. Huh vedea cum încearcă, mai ales cei mai tineri, să urle și să ipe mai fioros. Se vede pe ei că le făcea plăcere. Așa că ei rămăneau transparenți în uori. Și-a închis ochii și nu mai văd reușita lor. A adormit pe loc.

L-au trezit niște bătăi.

„...optzeci.....nouzeci....o sut ! Cine s-a ascuns, s-a ascuns, cine nu –nu, eu pornesc! a strigat o voce. Ușa grea a castelului s-a deschis scârâind iar în lumina soarelui venit din cealaltă încăperă a văzut o fetiță zâmbitoare.

-Unde v-a i ascuns? Nu v bucura i, v g sesc eu îndat !
Unde sunte i? Dup perdea? Nu. În dulap? Nu. Sub pre ? Nimic.
Ei, te-am g sit! Ce loc r u i-ai g sit! Ce idee s te îmbraci în
cear af alb i s te ascunzi dup pat. Ai pierdut, te-am g sit!

Feti a a alergat spre Huh i a încercat s -i smulg ceea ce
creadea c este un cear af.

-Vai! Nu m ciupi! M doare! urla Huh.

-Nu te mai prosti, Mihai, tiu c tu e ti, râdea feti a i l-a
mai ciupit o dat pe Huh.

Huh a strigat furios:

-Inc nu i-ai dat seama c nu sunt un om îmbr cat într-un
cear af, ci sunt o stafie?!

Fetita î i clatin capul neîncrez toare.

-Stafie? Dar pot s te v d cu u urin i te pot atinge. Dac-ai
fi o stafie adev rat nu te-a putea atinge.

Huh s-a înfuriat.

-Ba da, sunt o stafie, da, stafie i ar trebui s -i fie fric de
mine.

-Fric ? De ce? Nu exist stafii rele. Exist doar ingeri
p zitori ori spirite care vor s te sperie ori s fac o glum cu
tine. Dealtfel o stafie plutitoare i transparent nu- i pote face nici
un r u.

-Da, numai că eu nu sunt nici transparent, nici plutitor ci sunt alb și greu. Ar fi bine să te temi de mine, măcar să te sperii puțin, așa spus Huh cu o fărâșă de speranță. Numai acum și-a dat seama de noile posibilități care și s-au deschis în această formă nouă.

-Cu mine nu-ți merge, pentru că nu mi-e frică de nici o stafie. Bucură-te, așa am putea fi prieteni. Să fiu sincer, cred că e o prostie să sperii oamenii și nu văd care-i distracția. Tiu jocuri mai interesante decât acesta. Norocul tău este că nu ești chiar o stafie adevărată așa că poți veni cu noi la joacă. Hai, ieși de după pat și ajută-mă să-ți cîntăm pe ceilalți.

Pe vremea când era stafie adevărată Huh a învățat locurile bune de ascuns, așa că nu exista ascunzătoare pe care să nu-l fi cunoscut. Cu ajutorul lui, fetița și-a descoperit pe rând pe toți: întâi pe Mihai, apoi pe Toma și pe Monica.

-Eu am ca țigă! Eu vă-am găsit cel mai repede! Am că țigă! striga mândră fetița.

Copiii s-au opus.

-Nu se pune. Nu ai respectat regula jocului, nu ne-ai cîntat singur. Așa nu se pune.

-Nu contează. Am că țigă, am că țigă, așa spus fetița.

-Nici vorb . Mihai a câ tîgat. E-adev rat c a c utat pu in mai mult timp decît tine, dar n-a avut nevoie de ajutor. Dar cine este prietenul t u îmbr cat în stafie?

Mihai i Toma au strigat deodat :

-A a e! Cine este? S - i dea jos masca s -l cunoa tem.

Feti a s-a sup rat pentru c ceilal i nu i-au recunoscut victoria.

-Nu e treaba voastr . Nu v spun cine este prietenul meu. Dac nu m l sa i s câ tig, nu m mai joc cu voi. Haide, Huh, s plec m de-aici.

Huh i-a optit:

-Nu strica jocul! Nu te sup ra c n-ai câ tîgat tu. Nu-i adev rat c eu te-am ajutat? F r mine ai fi c utat mult mai mult timp. Este doar un joc. De ce este atît de important pentru tine s câ tîgi?

-Tu nu po i s -n elegi. Este foarte important, deoarece cine pierde va fi crezut mai prostu de c tre ceilal i, i-a spus feti a.

-Ei, na! Miki a devenit mai de tept prin faptul c Monica crede despre el c a câ tîgat? Ceilal i te pre uiesc la fel de pierzi, de câ tîgi. La mine situa ia este alta. Eu n-am voie s pierd. Dac nu vreau s r mân ve nic un Huh micu i neînsemnat, trebuie s înv s bîntui bine. i cu asta Huh i-a povestit feti ei întreaga sa

poveste. Acum a înțeles ea de ce Huh nu poate pluti și de ce nu este transparent.

-Deci nu mai ești o fantomă adevărată. Asta cred că te surprinde mult.

-Da, foarte mult. Am dat-o-n bară.

-A, deloc. Gândește-te bine, m-ai ajutat să găsească ascunzătoarele. Ești priceput, furtive nu m-aș fi descurcat, acum recunosc.

-O, nu! a spus Huh palid și încurcat din cauza laudei. Pentru măgărici furtiv ajutorul meu poartă. Să ne jucăm doar noi doi! Eu mă ascund în tușă ca și tu.

Fetei i-a plăcut ideea, și-a închis ochii și a început să numere.

Ca să-o ajute un pic, Huh și-a ales o ascunzătoare ușoară. Era sigur că fetea-l va găsi repede, dacă se străduiește un pic. Huh a vrut să-o convingă că este pricepută, chiar dacă a pierdut în fața lui Mihai.

S-a ascuns pe verandă după o perdea de catifea. Fetea a strigat „o sunt” și a pornit în căutarea lui.

Huh a auzit pașii. A crezut că se apropie fetea și a legănându-se în perdeaua să fie mai ușor de observat. Dar dintr-odată cineva a zăbierat și a fugit. A fost Mihai care s-a speriat de moarte de perdeaua fluturând.

Huh spera c strig tele lui Mihai nu-l vor deconspira i nu vor pune cap t jocului. E important ca feti a s -l g seasc f r ajutorul celorlal i. Dar n-a vrut ca s -l caute foarte mult timp, a a c se str duia s se fac v zut. Se temea c Mihai va povesti celorlal i p ania sa de aceea repede i-a schimbat locul i s-a b gat într-o lad uria . Mi ca în sus i-n jos capacul, între timp s-a odihnit pu in. Parc ar fi auzit ni te pa i. S-a rezemat de capac s-o ridice. A trebuit s se for eze tare pân s se mi te pu in capacul greu. Poc! Au! Cineva a c zut de pe lad . Pân când Huh s vad despre cine este vorba, acel cineva a rupt-o la fug i a disp rut din verand .

Huh a s rit din lad , nici nu a observat c t de mult s-a u urat corpul s u. Se gândea la feti i la ce poate s fac s -l g seasc mai repede, dar totu i s nu par prea u oar c utarea. N-a avut prea mult vreme de gândit. A auzit c feti a se apropie de u a verandei. Pe pardoseal era o vaz mare. Huh s-a ascuns repede în ea f r s observe ce u or, aproape plutind a ajuns în fundul vazei. Ba mai mult, nici nu l-a surprins c a înc put într-o vaz .

-Huh! Unde e ti, Huh? Nu te teme, te g sesc eu imediat! a strigat voioas feti a, apoi s-a uitat dup perdea, în lada uria , sub mas , peste tot unde s-ar fi putut ascunde un copil. Huh s-a bucurat pentru c în sfâr it era în apropierea ascunz torii lui. A încercat s mi te vaza, dar n-a reu it.

-Unde e ti, Huh? Nu te găsesc nicăieri! Nu poți fi pe verandă, am căutat peste tot aici. Cu asta au vrut să intre în cameră.

Huh i-a optit încet numele:Huhuu, huhuu, se auzea ecoul din vază.

-Ajutor! Stafia! a strigat fetița speriată. Dar pentru că nu era fricoasă i-a revenit și a început să caute în vază din care venea vocea stranie. În vază n-a văzut decât un fel de nori or.

-În sfârșit! se auzea din vază. În sfârșit m-ai găsit! Huh a alunecat ușor din vază și a observat cu nedumerire că fetița se uita la el încremenit.

-Tuuu...tu e ti, Huh? se bâlbâia.

-Sigur că sunt Huhuuu. Cine a putea fi?

-Dar acum nu mai e ti ca un copil deghizat în stafie. E ti o stafie adevărată!

- i-am spus eu de la-nceput. Am devenit alb, pentru că ..., abia acum a observat Huhuuu că i-a recăpătat forma inițială de stafie. O, acum în aleg! a strigat cu bucurie. Până când mă gândeam la tine și la jocul nostru am reușit să bântui. Asta înseamnă că a fi fost întotdeauna în stare să bântui. Am stricat lucrurile atunci când am vrut cu orice pre să reușesc și să fiu primul la toate. Nu puteam fi destins și calm, așa că n-am reușit.

Mă obseda gândul că numele meu trebuie să fie un Huhuuu cât mai lung.

Nu observi că numele tău nu mai este Huh. Ai cântărit dintr-o dată trei „u”. Unul pentru că l-ai speriat pe Mihai, unul pentru Monica și unul pentru mine. Al treilea „u” este unul scurt, pentru că m-ai speriat numai pentru o clipă.

Huhuuu a început să urle de bucurie.

-Amândoi am demonstrat că nu suntem niște nepricepuți, chiar dacă mai pierdem din când în când. Ieși-ți la plimbare jocul de v-așcuț și ai încercat să mergi seară. Că între timp tu ești cea mai rapidă, n-ai mai contat deloc, nu-ți așcuțim că ești o fetiță tare dragă și că te pricepi la multe. Numai asta contează.

Fetița a dat din cap aprobator.

-Ai dreptate. Și tu ai învățat înșel ceva important. Din cauza dorinței de afirmare ai evoluat. Ai fost ca și pilotul auto care nu poate folosi puterea motorului în folosul său pentru că apasă prea mult pe accelerație și între timp ține frâna de mâna. Dacă motorul nu-ți poate valorifica puterea.

-Eu de-acum încolo mă voi gândi la asta și-mi voi spune: Am motor puternic, dar lasă frâna de mâna, destinde-te! Acum tu poți să fii în stare să înaintezi cu toată puterea, să bucuri Huhuuu.

-Da, va fi bine. Mi-eu voi inventa ceva poezioare și nu mi se taie pofta de joacă din cauză că mă gândesc prea mult la victorie.

-Eu mă voi întoarce la stafiile mele, dar trebuie să recunosc ceva. Nu cred că bântuirea și speriatul oamenilor este o distracție chiar atât de minunată. Voi vorbi cu cei din neamul meu și-i voi ruga ca în loc de speriat să ajute oamenii. Aș dori ca noi să fim îngerii voștri prietori. Acum îmi iau rămas bun. Din păcate doar în întuneric mă vei putea vedea de-acum încolo, căci stafiile sunt invizibile la lumina zilei.

-Nu-i nimic, important este să rămânem prieteni.

Huhuuu i-a făcut cu mâna apoi cu un strigăt prietenos, huhuuu a dispărut plutind.

*Desenează ce îți vine în minte despre a pierde sau a câștiga.
Cu ce te consolezi, dacă ai pierdut? Ce-ți place în a te juca?*

3.2.24.-Divorțul părinților

-Micuța doamnă grasă

(când părinții divorțază)

Părinții Veronică nu se mai iubesc. Așa că, după certuri nu mai urmează împăciri adevărate. Dacă nu se mai iubesc este mai în elept să nu mai rămân împreună, oricât de tare s-ar întrista

familia din cauza divorului. Totu i, este mai u or de suportat totul, dac nu sunt certuri. Prin certuri po i provoca dureri inimaginabil de mari celuilalt i mai ales copilului.

Din cauza aceasta, p rin ii Veronic i s-au hot rât s divor eze i tati se va muta de acasa. De-acum încolo Verinica va tr i împreun cu mama i fratele ei mai mare. Ar vrea s afle mai multe despre tati, dar nu vrea s-o nec jeasc pe mama, pentru c ori de câte ori o întreb de tata, mama devine nervoas ori trist . La dou s pt mâni odat poate s - i viziteze tat l i ea se bucur dinainte de aceste ocazii. Îns nu poate s se bucure din plin, deoarece tie c trebuie s plece de la el. Ii este mil de tata, pentru c , la fel ca mama, este trist i ab tut. A a c nu-i pomene te de mama, iar mamei nu-i vorbe te de tata.

Dup o astfel de vizit simte i mai ap s tor lipsa lui tati. Dar, nu poate vorbi despre asta cu mama. Mama crede c vizitele la tata nu-i fac bine Veronic i, pentru c dup ele feti a este parc altfel. Nu în elege c Veronica este ab tut i resping toare pentru c este nevoit s - i ascund dorul dup tati.

Fratele nu pare a fi efectat de divor ul p rin ilor. Tati nu-l mai cic le te cu temele. A devenit mult mai generos i cu banii de buzunar.

După o astfel de vizită Veronica stă trist pe o bancă din parc. Se gândește oftând la tata. Dintr-o dată lângă ea se aude o voce:

-Cum poate ofta atât de trist o fetiță într-o după-masă atât de strălucitoare?

Veronica își ridică privirea și se întâlnește cu privirea binevoitoare a unei doamne micușe și durdulii. Înainte să poată răspunde, micușă a doamnei continuă :

-Hai să mă prezint: sunt îngerul tău p-zitor.

Veronica este convinsă că doamna își bate joc de ea, deoarece îngeri p-zitori există doar în povești și oricum nu arată ca doamna aceasta micușă și durdulie. Pare cunoscut, dar nimic nu seamănă cu un înger p-zitor.

Micușă a doamnei grăsuț râde și când râde fața ei se rotunjește și mai tare, ochii îi lucesc veseli.

-Sigur că tu îți-ai imaginat că îngerii p-zitori sunt goi și au aripi, așa cum sunt pictați în biserici. Ingerul p-zitor este un duh bun și de obicei nu are formă. Dar dacă este necesar să se arate, atunci ia forma unui om care a murit deja, dar de care vești încă iubirea. Eu mai demult am fost îngerul p-zitor al bunicii tale, mama tatălui tău. Avea să te ajute, cum te-ai fi ajutat ea, dacă ar fi trăit.

Veronica abia acum î i d seama de ce i s-a p rut atât de cunoscut micu a doamn durdulie. Bunica Veronic i a murit din p cate atunci când ea era înc în fa e, a a c n-are de unde s - i aminteasc de ea. A v zut multe fotografii, dar ea i-a format propria imagine despre bunica i de multe ori discut cu ea în minte. Ce interesant, c micu a doamn gr su nu seaman atât cu bunica din fotografii, ci mai mult cu bunica din imagina ia ei.

-Oftatul t u trist m-a adus aici. Am ap rut. tiu ce dureros e pentru tine c p rin ii tr iesc separat. Mai r u e c tu e ti tamponul dintre tata i mama. Nu po i vorbi cu mama despre tata, nici cu tata despre mama i nu po i s le ar i cât de mult îl iube ti pe cel lalt. Crezi c i-ai sup ra i i-ai face gelo i. Important este ca tu s fii bucuroas , deoarece pe tine amândoi te iubesc i nu-i vei pierde niciodat . Dac tu te bucuri se vor bucura i p rin ii i li se va stinge gelozia. Hai s ne plimb m i s discut m putin! Poate ne va veni ceva în minte ce putem s facem s nu- i fie a a dor de tata.

Micu a doamn durdulie o ia de mân pe Veronica i pornesc într-o plimbare prin parc. Poveste te Veronic i c tati n-a fost tocmai un copil ascult tor, de multe ori s-a înc p ânat i f cea multe poante. Ingerul bunicii tie tot felul de întâmpl ri despre tata. Poveste te i despre dul ul vecinilor, L bu , pe care tata, copil fiind, îl ducea adesea la plimbare. Ii pl cea câinele i a

fost cel mai bun tovarăş de joacă pentru el. Tati a plâns mult când vecinii s-au mutat şi l-au luat cu dânii pe Lăbuş. Mult timp nu i-a putut învinge tristeţea. Bunica l-a ajutat să se resemneze: în fiecare seară i-a povestit câte o poveste despre Lăbuş, dulăul mare, negru şi flocos, astfel încât măcar amintirea a rămas copilului.

Veronica asculta cu atenţie povestirea micuţii doamne. Râde când vine vorba de poantele lui tati, dar cel mai mult îi plac întâmplările cu Lăbuş. Niciodată nu-i putea imagina cum a fost tati când era mic. Devine mai vesel în timp ce discută despre tati. Şi află atâtea lucruri noi despre el. Acum îl simte foarte aproape, simte că apar în unul altuia. Parcă a luat vântul tristeţea ei.

- Tiu cum pot să te ajut, spune micuţa doamnă grăsuţă. Camăa vom proceda cum l-a ajutat bunica ta pe tati atunci când îi era dor de Lăbuş. Dacă în gând îi poți relua întâmplările despre el, atunci te vei simţi foarte aproape de el şi nu-i vei simţi atât de mult lipsa.

-Dar mie nu-mi povesteşte nimeni despre tata, se plânge Veronica.

-Cum să nu! Orice este în legătură cu el, orice loc, orice obiect la care îne, orice persoană îi poate vorbi despre el. Poate

cu auzi cu urechile, dar imaginea te va ajuta. Să ne gândim numai!

-tiu deja! stig Veronica cu bucurie. Tati are un breloc cu un cristal de munte. Dac bate soarele, straluce te în mii de culori. L-a cumparat într-o excursie în Tatra. Bunica s-a născut în munii, de aceea mergeam pe acolo. Tata obișnuia să spună că acest cristal îi aduce aminte de bunica, pentru că ei îi plăceau pietrele frumoase. De mult timp el poartă un alt breloc. Acesta cu cristalul este într-un sertar cu lucruri care nu se mai folosesc. Îi voi ruga să-mi dea mie brelocul. Cândva a fost foarte important pentru el, și acum acest obiect îmi va putea povesti multe despre tata, despre bunica și despre vacanțele noastre împreună.

-Ce idee genial! Veď că ai înțeles la ce m-am gândit. Vei vedea că nu va mai fi atât de dureros dorul de tata pentru că te va ajuta cristalul să te simți foarte-foarte aproape de el. Of! Ce repede trece timpul! Acum trebuie să-mi iau rămas bun de la tine.

-Mă privesc? Te rog, nu pleca! o roagă Veronica speriată.

-Cum poți să crezi că te privesc? ții bine că sunt îngerul tău puzitor și sunt mereu lângă tine. Îmi vei simți prezența, chiar dac nu mă vei putea vedea sau atinge ca acum. Imaginează-ți ce îngheșual ar fi pe pământ dac fiecare înger s-ar întruchipă în a arăta mâne, spune zâmbind mica doamnă grăsuță și strânge mână Veronicăi.

-Ssss, a-i dispărut! Veronica simte încă strănsăoarea caldă a mâinii ei și zâmbetul voios și drag parcă ar învârti-o.

La următoarea vizită la tata, Veronica îl roagă să-i dea ei brelocul cu cristal.

-Vreau să am ceva care să-mi amintească mereu de tine, explic Veronica.

Tata se bucură foarte mult, caută prin sertar, găsește brelocul, îl ia în mână lui mare și puternică, apoi strânge în palmă și mână Veronică și

-Vezi, acum îmi pun toată dragostea mea pentru tine în acest cristal și o închidem cu mâinile noastre împreunate. Poți să știi întotdeauna că noi aparținem unul altuia. Și eu și tu sunt aproape.

Veronica în timpul zilei ține brelocul agățat de cordonul pantalonilor, iar noaptea și-l pune sub pernă. Când îi este dor de tata îl ia în mână, îl ține în razele soarelui, se minunează de mulțimea de culori și îi povestește întâmplări despre tata. Câteodată și se pare că aude vocea micuței doamne grăsuțe și este convins că ea este cea care-i optește frumoasele povești de consolare despre tata.

Ce obiect de amintire ai alege tu dacă și-ar fi dor de cineva? La cine te-ai gândi? Cum și-ai imagina forma pe mânăscă a îngerului tău zitor? Desenează !

3.2.25.-În cazul copiilor cu familii mono-parentale

-Liliacul

(familia monoparental)

Erna și Grigore sunt colegi de banc . Grigore este cam nervos pentru că doamna înv toare a a ezat lângă el tocmai o feti . Nici Erna n-a fost încântat când a aflat că va sta lâng un b iat prost și va fi departe de prietenele ei.

A luat ceva vreme până când ace tia doi au schimbat cel pu in câteva vorbe. Grigore a nec jit-o de vreo dou, trei ori pe Erna, dar a început s-o nec jeas a serios după ce a auzit su otind dou colege „Grigore e îndr gostit de Erna”. Această afirma ie a fost tare jenent . Primul lucru care i-a venit în minte a fost că ce vor spune prietenii săi. Sigur vor râde de el și-i vor bate joc. Trebuie să aib grijă ca nimeni să nu-l poată acuza că o place pe Erna.

Nu-i o misiune ușoară , deoarece Erna i-a plăcut într-un fel, chiar de la-nceput. Nu este o mimoz pârâcios și nici nu e las . Este aproape ca un b iat, se gânde te Grigore. Întocmai această calitate l-a ajutat să se împrietenească . S-a întâmplat într-o zi când Grigore a nec jit-o din nou, Erna l-a p lmuit zdrav n. Când doamna înv toare a tras-o la răspundere pentru fapta sa, Erna n-

a suflat nici o vorbă despre faptul că Grigore o nec je te mereu. Fapta sa i-a plăcut atât de mult lui Grigore, încât în pauza a servit-o cu o bucată din prăjitura lui. Așa s-a pecetluit prietenia lor.

În viața amândurora este un element comun. Amândoi trăiesc cu un singur părinte. Erna trăiește la tatăl ei, mama s-a recăsătorit și are alți copii. Erna e foarte mândră de micuțul său frate vitreg. Are voie să-l îngrijească, să-l plimbe cu câruciorul. Rudi, soțul nou al mamei este un om drăguț. Erna se distrează de minune cu el. Erna are doi bunici care au grijă de ea. Astfel, Erna e mulțumită de viața ei, chiar dacă e singură din clasă care nu trăiește împreună cu mama.

Împărinții lui Grigore au divorțat, însă el trăiește împreună cu mama sa precum în clasă Veronica, Bettina și Pavel. El nu este deci într-o situație excepțională. Numai că, din păcate, îi poate petrece foarte puțin timp cu tatăl lui care călătorește mereu.

Grigore s-a obișnuit să trăiască numai cu un părinte și nici nu-l deranjează prea mult. Însă dacă ceilalți băieți povestesc de tatăl lor îi pare rău că el n-are ce să povestească. În aceste momente dorește din tot sufletul să participe împreună cu tatăl său la niște aventuri, să aibă măcar câteva amintiri comune. Își imaginează tatăl ca pe un erou care-i impresionează pe ceilalți copii. Dealtfel și el este mulțumit cu viața sa deoarece o iubește

nespus de mult pe mama sa. Cu mama poate discuta despre orice i dac timpul îi permite particip la toate jocurile.

Grigore merge cu pl cere în vizit la Erna. S-a împrietenit cu tat l ei. Cea mai mare bucurie pentru el e când este invitat cu ei în excursie, deoarece tat l Ernei îi explic o gr mad de lucruri despre natur i îl înva cum po i s fentezi un portar la fotbal. Asta nu-i prea convine Ernei. Este pu in geloas , nu vrea s -l împart cu nimeni pe tata. tie foarte bine c tat l ei o va iubi mereu, totu i se teme ca nu cumva cineva s i-l fure. Noroc c i ea se distreaz mai bine dac Grigore e cu ei, a a c gelozia îi dispare în curând din suflet.

Se apropie vacan a de var . Tat l Ernei se hot r te ca s petreac vacan a într-un hotel mare, rezervat pentru famili ti. O întreb pe Erna:

-I-am putea invita pe Grigore i pe mama lui s vin cu noi în vacan ?

Erna e de-acord. Atât Grigore cât i mama sa se bucur pentru vacan a asta împreun .

Hotelul famili tilor arat ca o sta iune pentru copii, cu diferen a c aici vin i p rin ii. Sunt educatori care fac programe ca copiii s se distreze mereu. Uneori particip i p rin ii la jocuri i se simt la fel de bine ca i copiii. La mas Erna, mama ei,

Grigore și tatăl său stau bine în ele împreună. Cei doi adulți se simpatizează și discut foarte mult.

Însă, la un moment dat atmosfera se strică. Erna e rece și respingătoare la masă, ocolește privirile mamei lui Grigore. Grigore răspunde obraznic la o întrebare și intră în contradicție cu tatăl Ernei. Tensiunea este mare și între cei doi copiii. Grigore o necaje de din nou pe Erna, dar de data aceasta fetița a înlăturat tatăl ei.

-Ce s-a întâmplat azi cu voi? întrebă mama lui Grigore. Erna chiar nu-și mai place deloc? Spune-mi, de ce nu?

-Este secretul meu, răspunde Erna printre dinți și fugă de la masă. Tatăl ei pornește după ea deoarece vrea să aibă cu ea o discuție serioasă.

-Hai să-ți cîntăm pe Erna! îl cheamă mama pe Grigore.

-Nu!, se opune acesta. Tu rămâi cu mine! Ce treabă avem noi cu ei? Mă bucur că nu sunt aici. Sper că Erna să nu se mai întoarcă niciodată! Nu pot să-o sufăr nici pe ea, nici pe tatăl ei!

Dorința pripitului lui Grigore era că se să se împlinească.

Erna este nervoasă și tristă. De când a descoperit că tata începe să-și îndrăgească pe mama lui Grigore, nu mai are liniște. Se teme că tata ar părăsi-o pentru altcineva. Și, în plus, asta e o prostie, că tata nu-o poate părăsi, totuși e nesigur și geloasă.

Este foarte tulburat . Aude c tat l ei o strig i o roag s -l a tepte. Dar acum nu vrea s discute cu tata. Alearg , alearg din ce în ce mai repede pân nu-l mai vede i nu-l mai aude pe tata. Nu vrea s vad pe nimeni, îi vine s se ascund de toat lumea.

Dup un timp ajunge în mijlocul unui peisaj nemaiv zut, stâncos. N-are în gând altceva, decât c vrea s dispar pentru câteva ore s nu vad pe nimeni. S se îngrijoreze tata! Poate astfel î i d seama cât de important este ea pentru el.

Nici nu-i trece prin cap c nu este cinstit i lipsit de pericol ceea ce face. Nu se gânde te la nimic, într printr-o cr p tur îngust într-o pe ter . Inainteaz i e din ce în ce mai întuneric. Ii pare r u c a intrat. Se hot r te s se întoarc i s discute totul cu tata. Porne te la stânga, apoi drept înainte, apoi la dreapta. Se mir c nu d de cr p tura luminoas pe unde a intrat. Î i d sema cu disperare c s-a r t cit. Ochii ei s-au acomodat cu întunericul i caut cu înfrigurare drumul spre ie ire. Îns se r t ce te i mai r u în coridoarele adânci. Trebuie s se odihneasc pu in, e sleit de puteri. Se reaz m de peretele rece i umed al pe terii. Alt spaim : vede ceva lumini. Este privit de ochi str lucitori.

-Cum se poate s intri în inutul nostru? întreb cu severitate dar totu i binevoitor fiin a cu ochii str lucitori.

-Am vrut să mă ascund în pe ter , dar m-am r t cit, explic Erna.

-Asta este pentru că voi, oamenii sunteți ni te fiin e slabe: nu vedeți și nu auziți bine. Îi ar t eu drumul c tre ie ire i te voi conduce la tat l t u. Îns trebuie să a tep i pân se va întuneca, pentru că m dor ochii din cauza luminii. Pân atunci putem discuta.

-Cine ești tu, de fapt?

-Cine sunt eu? Dar nu mă cunoști? Eu sunt liliacul. Cine altcineva te-ar putea ajuta și te-ar putea scoate din pe ter ? Întreabă pu în jignit liliacul.

„Pfui, liliacul! Ce animal scârbos și respingător!” se gândea Erna și privea te precaut spre el.

-Haide, îmi prezintă familia mea! liliacul ar t cu aripa înspre un col din adâncul pe terii. Feti a doar acum îmi d seama că deasupra capului ei atâr n o mul ime de trupuri m rune.

Dintr-odat încep să se mi te cu to ii și s dea din aripi în semn de salut. To i vor ca să se prezinte primii. Liliacul îi prezintă pe rând:

-Aceștia sunt p rin ii, bunicii, m tu ele, unchii. Iar aceia sunt copiii no tri.

Erna nu-i poate deosebi.

-Sunteți atât de mulți! Nu vă pot deosebi! Dacă trîia de înghesuiți, nu vă certați des? Copiii voștri nu sunt geloși?

-De ce-ar trebui să fie? N-ar avea nici un rost. Toți apar înem unul celuilalt. Nu-i nedreptîm cu nimic pe copiii noștri prin faptul că iubim și celelalte rude ale noastre și prietenii noștri. Dragostea nu se poate felia ca un tort.

-Dar se poate întîmpla ca să iubim un prieten nou mai tare decît pe copiii noștri., se opune Erna. Atunci timpul petrecut cu ei va fi oricum împrîit.

-Crezi că tatăl tău se poate recștori, nu-i așa? Crezi că te va iubi mai puțin, dacă - i petrece o parte din timp și cu ei? De aceea eți îngrijorat? Prietenul tău, Grigore are aceleași gânduri ca și tine. El crede că tatăl tău îi furș ceva din iubirea mamei.

-Ce prostu e! Tatăl meu n-ar face una ca asta! și Grigore l-a iubit întotdeauna pe tata, era prietenul său cel mai bun. N-am în eles pînă acum, de ce s-a comportat atât de obraznic în ultimul timp cu el.

-Din același motiv ca și tine: pentru că este gelos și îngrijorat.

-Dar pe el mama nu-l va p r si niciodat! E atât de mândru de el! El nu ar putea să - i piardă mama ci ar câ tîga un prieten: pe tatăl meu. Erna încu nu poate să accepte că situația sa este identic cu cea a prietenului său.

-La fel ca și tine, Grigore și-a povestit ce mamă fantastică are și desigur are dreptate. Mama lui și-ar putea fi prietenă, dacă-i dai o șansă. Cu mama ta și cu nenea Rudi te-ai alegi bine, nu-i așa?

-Asta-i altceva! se opune Erna. Nu trăiesc împreună cu ei.

- și dacă ai trăi împreună, l-ai urâ dintr-odată pe nenea Rudi? Nu cred. Ție și-e teamă că tatăl tău te va părăsi pentru o altă femeie. Vorbe te deschis cu tatăl tău despre asta și vei vedea că poți avea încredere în el. Crede-mă că este un lucru foarte plăcut să trăiești într-o familie mare în care toată lumea iubește copiii. Noi, liliecii nu suntem niciodată geloși, deși legăturile noastre familiale uneori sunt foarte încurcate. Vezi cât de puțin putem trăi într-un grup atât de mare? Suntem prieteni și nu ne interesează ce grad de rudenie este între noi. Ne bucurăm pentru fiecare prieten nou.

-Ești prietenul meu, spune Erna și nu mai are părerea că liliacul e urât.

-Așa e, suntem prieteni. și vom rămâne mereu, chiar dacă acum trebuie să ne despărțim pentru că s-a întunecat și te conduc acasă. Tatăl tău cred că s-a îmbolnăvit de îngrijorare.

Erna s-a despărțit cu greu de liliac. „Ce bine să ai un prieten sau o prietenă mai în vârstă cu care poți discuta despre problemele tale.” s-a gândit Erna. „Îmi va lipsi.”

Dintr-odat o vede pe mama lui Grigore alergând c tre ea i strângând-o în bra e.

-Cât de mult m bucur c n-ai p it nimic! Tat l t u va fi fericit!

Îl caut pe tat l feti ei. Mama b iatului se întoarce în hotel ca ace tia doi s poat discuta nestingheri i. Liliacul a avut dreptate. Erna poate avea încredere în tat l ei.

A doua zi la micul dejun con tiin a copiilor este înc reat . Erna are remu c ri pentru c l-a îngrijorat pe tata, iar Grigore pentru c i-a dorit ca Erna s nu se mai întoarc niciodat . Grigore este chemat de mama s se joace bedminton, Erna este invitat de tat l ei într-o excursie la cetate.

-Am putea face un schimb propune Grigore. Du-te tu cu mama mea s joci bedminton, iar eu voi pleca cu tat l t u la cetate.

Erna ezit pu in, apoi se gânde te la liliac i prime te propunerea.

Cu mama lui Grigore discut apoi a a de bine, cum a discutat cu liliacul. Descoper c femeia este ca o prieten pentru ea.

-Hai s ne întoarcem la b ie i, spune mama lui Grigore i o ia cu prietenie de mân .

Aude ceva zgomot și vede liliacul. Cu o mână îi face semn, cu cealaltă o ține pe noua ei prietenă.

Când se termină vacanța Erna primește în dar de la mama lui Grigore hârtie de scris moviliu. Pe plicuri și-a scris numele și adresa, a pus și timbre pe fiecare.

-A vrea să avem un secret. Atât de bine ne-am înțeles, ce-ar fi să corespondăm? Am putea să ne împărtășim secretele prin aceste scrisori. Vrei?

-Ar fi foarte interesant, dar eu încă nu știu cum se scrie o scrisoare.

-Nu e o problemă. Putem să corespondăm prin desene!

-Ce secret minunat avem noi două!

Erna nu știe când și unde, cât de des se întâlnește tatăl ei cu mama lui Grigore, nu știe cât se iubesc, dar de un lucru este sigur, Grigore și mama sa îi sunt buni prieteni.

Prima imagine pe care o primește de la mama lui Grigore este un liliac frumos desenat. Erna înțelege imediat semnificația desenului și citește multe din el. O prinde deasupra patului, iar celelalte desene, care mai sosesc vor fi puse în lădița secretului.

*Desenează secretele pe care le-ai împărtășit
corespondentului tău.*

3.2.26.-Copilul care refuz s ia medicamente

-Siropel i Tableti a

a)-indica ii terapeutice:

-dificult i în acceptarea i aplicarea tratamentului medicamentos;

b)-efecte dorite:

-în elegerea importan ei medicamentelor;

-prevenirea îmboln virii;

-men inerea s n t ii;

Ionel este boln vior. Îl doare capul i are ro u în gât. Ar vrea s se fac bine, deoarece bicicleta îl a teapt -n curte. Dar, nu poate ajunge pân acolo. De ce? Îi este fric ! De cine? De vreun câine? Nu! De vreo pisic ? Nu! De clo ca cu pui i coco ul pintenat? Nu! Lui Ionel îi este fric de ...medicamente i ochii îi sunt în lacrimi.

Da, sigur, el tie c ele îi fac bine dar, cu toate acestea, nu-i plac, nu le vrea i nu i le dore te deloc. i uite a a, Ionel nu se poate face bine i ru inat, recunoa te c are nevoie de ajutor.

-Cine m poate ajuta? suspin el cu neîncredere, sperând s - l aud cineva.

-Noi, noi, auzi un glas venind deaproape.

-Cine sunteți voi? întreb Ionel privind în jur.

-Suntem Siropel și Tableti a, făr cur cei doi de pe noptier , salutându-l cu zâmbetul de la dop și până la ambalaj.

Ionel se uită la ei cu teamă . Oare ce-i vor face? Dar, Siropel și Tableti a care țiau că Ionel e speriat și boln vior, s-au a ezat pe sc unelele de lângă patul lui, spunându-i:

- tii, de noi s nu- i fie fric , deoarece te vom ajuta să te faci bine. Te tratăm c-o poezioară -medicament. Ascult -ne o clip :

-Eu sunt Tableti a,
Deschide gura,
și m -nghițe u urel
Cu un strop de Siropel,
Bravo ie, drag Ionel!

-Vezi, nu e greu deloc. Noi avem:gust bun, miros plă cut și frumos, suntem colorate și în sticlă e înbr cate. Dacă ne ascuți, și devii prietenul nostru, te vom ajuta să te-ntorci foarte repede în curte.

- și ce trebuie să fac? întreb Ionel privind- și noii prieteni cu mult încredere.

-O nimică toată , doar să -nveți poezioara, spuser vesele, Siropel și Tableti a și rind înapoi pe noptier . Hai să repetăm împreun . Vrei? Ura!

ii cei trei, s-apucara s spun poezia a a c , încetul cu încetul, Siropel i Tableti a, l-au ajutat pe Ionel s se fac bine.

Unde este acum Ionel? Cum unde! În curte ii se d cu bicicleta. ii prietenii lui, Siropel i Tableti a? Ei, ace tia stau cumin ii fericii în dul piorul cu medicamente. Sunt siguri c Ionel s-a l udat cu ei la toat lumea ii de aceea nu mai plânge nici o batist ii nu mai str nut nici un pantof. P ii, nu !?!?

3.2.27.-Copilul c ruia îi este team

- Teama învins

Prima mea vacan de var petrecut la bunici a fost foarte frumoas . Am descoperit o lume plin de farmec, de via , de vie uitoare, dar mai ales, o lume în care trebuie s fii curajos.

Mi-ar fi pl cut s colind împrejurimile împreun cu copiii de seama mea, dar îmi era fric de furnici, de câinii de pe strad , dar mai ales de puntea peste care trebuia s trec ca s ajung la prietenii mei de pe cealalt uli .

Era o punte îngust , alc tuit mai rudimentar, din dou lea uri sprijinite pe stâlpi, cu bârne pe curmezi . Printre ele se vedea apa care curgea foarte repede ii mi se p rea foarte adânc , o adev rat pr pastie. Încercasem odat s trec ii m-am întors din drum. Te lua ame eala ii parc puntea se leg na sub t lpi. Apa

învolburat gălgâia, ierburile emanau rcoare și un miros reavăn, sâmburos. Și toți copiii treceau puntea fluierând și chicotind la adresa mea, ca și eu...

Când a aflat bunicul despre această „ispravă” a mea, m-am omotat (ca nu m-a fi dus dacă țiam), în direcția pârâului.

Am trecut NOI puntea de mână, și nu-mi fie frică, dar când s-a ne întoarcem acasă spre seară, a ticluit dumnealui o mișcare care istețea, așa încât m-am lăsat baltă chiar în mijlocul punții, SINGUR. Până și ip, bunicul ajunsese dincolo:

- Vino! Mi-a spus.

- Nu pot!

- Adică, eu pot la aptezeci de ani și tu nu?

M-am ghemuit și nu cutezam să mă mai mișc.

- Ei, nu vii? m-a întrebat din nou.

- Nu.

- Atunci, noapte bună! N-am vreme de pierdut cu o fricoasă ca tine.

Și a plecat. Îl vedeam cu coada ochiului cum se depărta, fără să se uite înapoi. Oare nu mă mai iubea? Mă va lăsa aici?

Toate astea, m-au durut și m-au îndârjit. M-am ridicat, dar mă cuprinsese un fel de amețel și m-am ghemuit din nou. Așa mi-am putut să trec, la urma urmei în patru labe, dar mi-era rușine.

Bunicul înainta seme , m surat i sigur. Mi-am luat inima în din i i am p it u or, atent, imitând mersul mândru al bunicului. Din zece pa i am ajuns în partea cealalt i din al i trei, l-am ajuns din urm .

Toat întâmplarea asta a fost complet trecut cu vederea. Nu s-a mai pomenit despre ea niciodat , iar eu n-am v zut un om mai discret ca bunicul meu, i n-aveam pe-atunci decât ...ani.

3.2.28.-Copilul nepoliticos i care are obiceiul s se bat cu acela i coleg

-Norul i soarele

Se spune c odat , b iatul cel mic i cuminte al vântului, se plimba lini tit prin v zduh. O zarv puternic îl f cu s r mân nemi cat. Soarele i un nor se certau de zor:

-Numai tu e ti de vin ! Mi-ai dat cu o raz în ochi i m-ai trezit din somn! striga norul.

-Ba nu! Tu e ti vinovat! Mi-ai acoperit fa a ! striga i mai puternic soarele.

-Tu e ti! pentru c , în loc s - i ceri scuze, mi-ai scos limba i te-ai strâmbat.

-Nici tu nu i-ai cerut scuze. Mi-ai întors spatele i mi-ai acoperit chipul.

Micul vânt a vrut să intervină, să-i potolească. Dar...în zadar. Cine să-l asculte?

Din ziua aceea, soarele și norul au devenit dușmani. De câte ori au ocazia, își fac rău unul celuilalt și se ceartă. Toată lumea știe că, norul când plânge înseamnă că l-a lovit soarele cu o rază în ochi, iar când soarele e acoperit de nori, înseamnă că norul s-a răzbușat.

Și cu toate acestea, vântul cel mic, e cel mai perseverent, încercând să-i liniștească pe cei doi, nu se va lăsa până când nu se împacă. A spus cineva că nu se poate? Nu cred, căci tu când atunci când vântul promite ceva, îndeplinește cele spuse.

3.3.-Povestea terapeutică pentru adulți

Povestea terapeutică nu este o terapie privilegiată doar pentru copii. Ea se practică și adulților și cele ce urmează o vor demonstra din plin.

Pot fi aplicate cu rezultate bune în situații speciale, având coerență în concept și motivația scopului ales.

Mentionat în terapia la adulți **povestea terapeutică** declanșează, mai ales în persoana privată de libertate (de înut) sentimente greu de descris care se pot greșa de multe ori, pe traume cu intensitate deosebită.

Acest element poate frapa la un moment dat, (dar nu trebuie s deranjeze pe nimeni) faptul c ele pot i sunt folosite cu bune rezultate în recuperarea psiho-pedagogic a persoanei private de libertate.

Lista pove tilor terapeutice poate fi completat , acest lucru depinzând de terapeut cât i de subiectul adult care este parte „activ ” sau „pasiv ”în acest demers terapeutic care-l vizeaz direct pe el, investigând comportamente i atitudini, ref când trasee ale unor personalit i dizarmonice sau descoperind noi situa ii problem ce necesit rezolvare.

La aceste momente, povestea terapeutic ce urmeaz , fac trimitere:

3.3.1.-Lipsa de motiva ie în munc

-Povestea focului

a)-indica ii terapeutice:

-lipsa de motiva ie în munc ;

b)-efecte dorite:

-încurajarea perseveren ei în fa a unui obstacol;

-men inerea dorin ei de a munci;

-revalorizarea sarcinilor de lider;

Într-o ar îndepărtat, focul era păzit de un gardian ales în această funcție pentru calitățile sale: onestitate, cinste și responsabilitate. În fiecare zi el întreținea focul, protejându-l de vânt și nelăsându-l să se stingă. Pentru a-i da vigoare și forță, obișnuia să pună bucăți groase de lemn uscat.

Într-o zi, o furtună neașteptată se abătuse asupra aceluși loc. Vântul sufla cu o putere nemaivăzută și paznicul nostru se gândea că în aceste condiții este imposibil să mai reziste. Își amintea însă că toți locuitorii acelei țări se bazau pe el și nu putea să-și dezamăgească. Și începu să se lupte cu furtuna, până ce aceasta se opri.

Seara, în timp ce se trănea epuizat în patul său, observă un mesaj ciudat, scris pe perete: „Omagiu celui care a înfruntat vântul și marea și a învins flacăra aprinsă.” Paznicul n-a știut niciodată de unde venise acel mesaj, dar a înțeles că nu este singur. Începând din acel moment, nu a mai fost niciodată tentat să-și abandoneze postul și a continuat să-și facă munca cu dragoste, devotement, curaj și tenacitate.

3.3.2.-Lipsa de implicare în activitate, negativism

-Povestea piticului care nu vrea nimic

a)-indica ii terapeutice:

-negativism;

-lipsă de implicare în activitate;

-socializare scăzută ;

b)-efecte dorite:

-în alegerea noii uniuni de colaborare și acceptare;

Într-o perioadă îndepărtată, trăia o familie formată din: tată, mamă și fiică. Fetea se obișnuise să spună „nu” la toate solicitările pe care i le adresau părinții. Dacă mama o ruga să fac ceva, fetea o refuza imediat, spunând că nu-și murdărește mâinile sau că nu are chef să se ridice din pat la ora aceea.

Într-o zi azi a a, mâine a a, fetea și-a adus la disperare pe părinții săi, încât mama s-a rugat de spiritul pădurii să o ajute. Acesta, înduioșat de rugămintele repetate ale femeii, luându-și în inima unui pitic simpatic și se ascunse în pletele fetei ei.

La ora mesei, mama o strigă pe fetea spunându-i că și-a pregătit prăjitura ei preferată. Bucuroasă, fetea vru să răspundă chemării mamei, dar simțind că nu mai poate scoate nici un sunet

din gură, cu excepția unui „nu” regulat. Situația se repeta ori de câte ori voia să spună „da”, din gura sa ieșea „nu”.

Tocmai când se simțea mai disperat, piticul îi apărură în fața ei și îi zise: „NU te speria, eu sunt piticul care te ajută să zici „nu”. Pentru că ai zis de prea multe ori „nu” m-am gândit că vrei să stai permanent cu tine.”

-Ce prostie! zice fetița. Eu vreau să pot spune și „da” când îmi place ceva.

-Atunci, trebuie să înveți să spui și „da”. Dacă vei continua să spui „da” numai când îți convine, vei rămâne blocat în această situație. Este important să îi conștientizezi dorințele celorlalți, mai zise piticul.

Fetița a auzit în ele vorbele piticului și de atunci, nu a mai abuzat de „nu”.

3.3.3.-Utilizarea confabulaiei pentru a atrage atenția

-Poveștea papagalului Rocco

a)-indicații terapeutice:

-utilizarea confabulațiilor pentru a atrage atenția;

b)-efete dorite:

-dezvoltarea onestității;

-dezvoltarea atitudinii pozitive față de ceilalți;

Rocco, un papagal foarte frumos, trăia într-o fermă alături de alte păsări și animale. Prietenul nostru își făcuse de la un timp obiceiul să istorisească fel de fel de istorioare mincinoase. În felul acesta se gândea că atrage atenția celorlalți asupra sa.

În acest fel, Rocco l-a păcălit odată și pe prietenul său motanul, spunându-i că păsările și sunt grav bolnave și trebuie neapărat să-i vadă. Ajuns la casa părintească, motanul a constatat că nu era nimic adevărat. Din acel moment, papagalul a pierdut stima prietenilor săi care nu au mai vrut să se joace cu el.

Într-o frumoasă după-amiază însorită, când proprietarul fermei era absent, animalele au decis să plece într-o excursie fără Rocco. Papagalul era singur la fermă când a constatat că a izbucnit un incendiu. Speriat, a zăbierat să-i avertizeze prietenii de tragedie, dar aceștia nu l-au băgat în seamă, crezând că e o altă minciună de-a lui.

Disperat, Rocco a încercat să le explice că spune adevărul, dar fără nici un succes. Din fericire, a apărut cocoșul care a confirmat cele spuse de Rocco astfel încât, animalele au reușit să stingă focul.

Rocco a înțeles că și-a pierdut prietenii doar din vină sa. De atunci, a spus numai adevărul și treptat, treptat, a reușit să recâștige încrederea prietenilor săi.

3.3.4.-Lipsa solidarității în interiorul unui grup

-Povestea paharului de apă

a)-indicații terapeutice:

-lipsa solidarității în interiorul unui grup;

b)-efete dorite:

-responsabilizarea fiecărui membru al grupului;

-stimularea participării la o activitate de echipă ;

c)-materiale necesare:

-un pahar opac;

-un bol transparent de sticlă ;

-un număr de pahare;

-o cantitate suficientă de apă ;

d)-instructaj verbal:

-fiecare participant va umple un pahar de apă și-l va versa în bol;

e)-derularea activității:

Pe rând, fiecare subiect va versa paharul său de apă în bolul transparent. Psihoterapeutul se va asigura că toți membrii grupului participă activ la această sarcină. La sfârșitul activității, terapeutul pune următoarea întrebare: „oare toate persoanele aici prezente și-au versat paharul cu apă” (în tot acest timp, terapeutul

a inut paharul s u opac în mân). Participan ii vor remarca paharul terapeutului i faptul c acesta nu i l-a golit.

Atunci, terapeutul care i-a preg tit dinainte paharul cu o ap noroias sau colorat gri-murdar, va v rsa con inutul paharului s u în bolul con inând ap curat .

Este interesant de urm rit în acel moment, reac ia membrilor grupului. Psihoterapeutul va remarca faptul c , întotdeauna este suficient ca un singur element negativ s tulbure atmosfera într-un grup.

3.3.5.-Incapacitatea de a- i stabili un scop în via

-Povestea lui Ulysse

a)-indica ii terapeutice:

-incapacitatea de a- i stabili un scop în via ;

b)-efecte dorite:

-con tinentizarea importan ei cunoa terii a ceea ce vrem s facem înainte de a ac iona;

c)-grupul int :

-adul i;

De mai mult timp, Ulysse se preg tea s plece într-o c ltorie care s -i schimbe via a. El a studiat mai multe limbi str ine, precum i h r i care s -i arate diferite zone ale lumii.

Locul de destinație era mai puțin important, ceea ce-l interesa cu adevărat, era să plece.

Dificultățile au început să apară în momentul în care s-a prezentat la o agenție de turism pentru a-și rezerva un bilet de avion. Bărbatul de la ghișeu i-a pus mai multe întrebări obișnuite pentru a afla locul în momentul când vrea să plece.

- „Eu nu vreau să merg în Mexic, în Grecia sau în Italia”.

- „Unde vreți atunci să mergeți?” l-a întrebat funcționarul de la ghișeu.

- „În mod sigur, nu vreau să merg în Anglia, în Australia și nici în Germania”.

- „Pe mine nu mă interesează unde nu vreți să mergeți”, zise funcționarul din ce în ce mai nerăbdător. „Pe noi ne interesează unde a-și vrea să plece și în călătorie”.

- „Nu mă interesează nici Spania sau Portugalia, nici India sau Rusia”, zise Ulysse.

În acel moment îi dădu seama de impasul său și se întoarse acasă. În acea noapte a avut un vis; se făcea că se afla într-un aeroport și privea plecarea mai multor avioane. Deodată îi apărură în fața ochilor marele Lindberg, primul pilot care a traversat Atlanticul în 1927 și care îi adresă următoarele cuvinte: „Avioanele sunt pregătite să zboare, nu contează unde. Pilotul este acela care decide locul unde aparatul va ateriza”.

Pu in dup aceea eroul nostru adormi. Diminea a el realiz important a cunoa terii exacte a destina iei înainte de a pleca într-o c l torie pe care el înc nu o tia.

3.3.6.-Dependen a fa de droguri

-Povestea berzei

a) indica ii terapeutice:

-dependen a fa de diferite droguri;

b) efecte dorite:

-eliminarea comportamentelor nocive (droguri, ig ri, alcool);

O barz foarte frumoas i-a f cut cuibul pe co ul unei caase. De aici, putea s vad cerul i soarele, s simt vântul i s aud zgomotele din sat. Din p cate, atunci când proprietarul casei f cea focul în sob , tot fumul se ducea asupra p s rii noastre. La început, pas rea a fost foarte incomodat de fum, dar, treptat s-a obi nuit s respire fumul toxic, corpul s u devenind din ce în ce mai intoxicat. Odat cu venirea toamnei, proprietarul punea tot mai multe lemne pe foc, iar fumul devenea tot mai gros.

De la un timp, s n tatea berzei a început s se deterioreze tot mai mult, ochii îi l crimau tot mai des, frumoasele sale pene deveneau tot mai negre i mai pu in m t soase.

Pas rea își pierdea bucuria de a trăi. Într-un final, când nu a mai putut rezista, a hotărât să își părăsească cuibul. Pentru că aripile îi tremurau și privirea îi se încețoșase nu a putut zbura prea departe. A aterizat pe o plajă unde se jucau niște copii. Aceia au fost surprinși să vadă pas rea și s-au întrebat ce s-a întâmplat cu ea. Au decis să-i spele aripile și să le curețe de murdărie. Apoi, au hrănit-o cu lapte și alte plante pentru a-i curăța coprul de toxine.

Cum păsări lor aveau o cabană pentru păsări, au mutat barza în acel loc departe de fum și la adăpost de ploaie. În noua sa locuință, pas rea se simțea pe zi ce trece tot mai bine. În fiecare dimineață mulțimea celor ce-au ajutat-o văzând iar strălucirea soarelui și limpezimea cerului.

3.3.7.-Nerespectarea regulilor în interiorul unui grup

-Povestea lui Lapinot

a) indicații terapeutice:

-nerespectarea regulilor în interiorul unui grup;

b) efecte dorite:

-favorizarea unei mai bune discipline în clasă sau acasă ;

Lapinot era un iepura tare distrat care întotdeauna îi deranja colegii în clasă. La coală se agăta de coama leului, îi dădea uturi oricelului sau trăgea de coada maimușii.

În clasa sa, era un urs iociv care îl gâseau comici care făceau ca el, dar, celelalte animale îl gâseau nesuferit și nu se jucau cu el.

Într-o zi Lapinot a vrut să se joace cu girafa, dar aceasta i-a zis: „Nu vreau să mă joc cu tine pentru că tu mă lovești tot timpul și mă deranjezi când lucrez. Mă voi juca cu tine când vei merita.”

Lapinot i-a răspuns girafei: „Puțin îmi pasă că nu vrei să te joci cu mine”. În sinea sa, Lapinot s-a simțit trist și supărat. Atunci i-a zis: „Aveam să am mulți prieteni cu care să mă joc toată ziua. M-am săturat că toată lumea să se plângă de mine”.

Ce credeți că ar putea face Lapinot pentru a câștiga încrederea girafei și să devină prietenul ei?

3.3.8.-Dificultăți în respectarea regulilor unui grup

-Povestea jucătorului de fotbal

a) indicați terapeutice:

-dificultăți în respectarea regulilor unui grup;

b) efecte dorite:

-dezvoltarea solidarității;

-încurajarea muncii în echipă ;

-încurajarea disciplinei;

-favorizează angajarea și responsabilizarea fiecăruia pentru sarcinile care presupun participarea mai multor persoane;

La începutul anului, echipa de fotbal a obținut mai multe succese, dar, în ultima vreme, situația a început să se deterioreze. Spiritul de echipă care la început era foarte puternic, a început să treptat, treptat să se stingă. Dan, vedeta echipei, a început să se simtă tot mai mult preocupat de succes. El era tot mai des violent cu jucătorii din echipa adversă și uneori chiar cu propriii colegi.

În timpul antrenamentelor, nu asculta indicațiile antrenorului și făcea după capul lui. Până la urmă, a ajuns să insulte și spectatorii care îl huiduiau. La ultimul meci s-a certat cu arbitrul, ceea ce a înrăutățit și mai mult situația. Colegii săi nu mai aveau încredere în el.

Dan era disperat din cauza acestei situații, dar nu se mai putea controla. Într-o seară, în timp ce dormea, în fața ochilor i-a apărut idolul său, Pele. Nu-și putea crede ochilor, dar Pele se afla în fața sa, în carne și oase. Dan i-a explicat care este situația și i-a cerut sfatul.

După ce a reflectat un timp, Pele i-a răspuns: „Drag Dan, eu știu că tu ai un viciu de invidiat și că ești ambițios, dar într-o echipă

trebuie să îi cont de reguli. Este suficient gre eala unei persoane pentru ca toată lumea să sufere. Dacă tu dai un gol, înseamnă că toată echipa te-a ajutat, iar dacă ratezi, înseamnă că toată echipa a pierdut. Tu ești responsabil pentru toți colegii tăi”.

În săpt mâna care a urmat, Dan a înut cont de colegii săi în acest lucru și-a ajutat să câ tige. Anul următor a câ tîgat din nou trofeul celui mai bun jucător.

3.3.9.-Comportament cert re , iritabilitate

-Povestea ariciului Pogonici

a) indica ii terapeutice:

-comportament cert re ;

-iritabilitate;

b) efecte dorite:

- reducerea agresivității interpersonale;

Într-o p dure tr ia un arici care obi nua să rup flori și le strivească . Într-o zi, o c prioară îl v zu rupând flori și-l întreb de ce face acest lucru. Pogonici sim i cum îl cuprinde sup rarea:

-Vezi- i de treaba ta, c m superi, zise ariciul.

-Dar nu e bine să rupi flori degeaba, c nu i-au f cut nici un r u, îi r spuse c prioara.

Ariciul plecă mai departe. La marginea lacului văzu un iepuraș care dormea. Ariciul începu să fluiera tare:

-Hei, nu vezi că dorm? strigă iepurașul supărat.

-Pu în îmi pas, zise ariciul și plecă mai departe.

Zilele care urmau trecură la fel. Cu fiecare zi, ariciul se simțea tot mai singur pentru că nimeni nu mai voia să se joace cu el.

Într-o seară, în timp ce se întorcea acasă, ariciul căzu într-o groapă. Zădărnicește strigă după ajutor, pentru că nimeni nu veni.

3.3.10.-Lipsa motivației de a munci

-Povestea furnicului ei Maria

a) indicații terapeutice:

-lipsa motivației de a învăța sau a munci;

b) efecte dorite:

-valorizarea sarcinilor cotidiene;

-prevenirea abandonului școlar;

-încurajarea efortului de dezvoltare personală;

A fost odată o furnică care nu voia să muncească. Furnica Maria prefera să stea toată ziua lungită, să se joace sau să alerge. În toate momentele zilei, toate scuzele erau bune pentru

a nu munci. Din această cauză, ea se juca mai mult singură, deoarece colegile sale erau ocupate să muncească.

Într-o zi, în timp ce Maria era plecată în pături să se joace, o zână veni la furnicar. Ea explică tuturor furnicilor că lansează un concurs pentru desemnarea celei mai bune furnici din lume. Fiecare furnică va putea acumula puncte dacă muncește atunci când trebuie, se joacă în cel mai potrivit moment și, bineînțeles, are o mulțime de prieteni. Astfel, micuțele furnici se puseră pe treabă pentru că fiecare vroia să câștige. Când Maria se întoarse acasă, văzu că nimeni nu o băga în seamă. Toate furnicile cântau, zâmbeau și transportau provizii. Maria se simți puțin dată la o parte. Până să se culce, reuși totuși să afle care era pricina acestei schimbări și de ce toată lumea era atât de grăbită. Atunci, Maria îi zise că trebuie să câștige concursul, că este capabilă să fie prima. Din dimineață, furnicuța noastră se alătură suratelor sale. Lăburile sale erau foarte obosite pentru că Maria, nu era obișnuită cu munca, dar ea nu se descurajă deoarece vroia să câștige concursul și să devină cea mai bună furnică din lume. Ea se juca acum împreună cu celelalte furnicuțe și acest lucru era deosebit de plăcut.

La sfârșitul concursului a constatat că avea o mulțime de prieteni. În așteptarea rezultatului concursului, toate furnicuțele erau anxioase. Zâna a anunțat în sfârșit marea câștigătoare:

„Pentru că a făcut multe eforturi și ameliorat rezultatele, o declar pe furnicu a Maria, câștigătoare concursului”.

Toată lumea a aplaudat, iar Maria era foarte mândră de ea. Zâna i-a dat și o diplomă, precum și următoarele sfaturi: „Rămâi întotdeauna o furnicu muncitoare și conștiincioasă. Când îți vei simți lăburile obosite sau când curajul te va părăsi, respiră adânc de trei ori și vei vedea cum o lumină albastră te va înconjura și îți va da forță și curajul de a continua. Această lumină va fi invizibilă pentru ceilalți, doar TU o vei putea vedea”.

3.3.11.-Lipsa de comunicare și relaționare

-D -i mâna ta

Un om se scufundase într-o mlaștină în partea de nord a Persiei. Numai capul îi mai ieșea încă din mocirlă. Striga din toate puterile după ajutor. Curând se adună o mulțime de oameni la locul accidentului. Unul se hotărâse să încerce să îl salveze pe bietul om. „D -mi mâna, îi striga. Te scot eu din mlaștină”. Dar cel vârat în noroi continua doar să strige după ajutor și nu făcea nimic să-i îngăduie celui alt să-l ajute. „D -mi mâna” îi ceru omul de mai multe ori. Dar răspunsul era mereu doar un strigăt jalnic după ajutor. Atunci altcineva se apropie și spuse: „Nu vezi

c nu î i va da mâna niciodat ? **Trebuie ca tu s îi dai mâna ta.**
Atunci îl vei putea salva.

3.3.12.-Sacrificiul matern

-Dragostea de mam

Un misionar cre tin poveste te cum a asistat la un incendiu în p durile din Mun ii Himalaya în 1921. Focul era foarte puternic i cuprindea copac dup copac. Împreun cu un grup de oameni a putut observa cum într-un copac înalt, o pas re se agita deasupra unui cuib cu mul i pui ori în el. Focul se apropia repede de cuib i nimeni nu putea s -l scoat .

Pas rea zbiera, ipa, se apropia i se dep rta mereu de cuib. To i se gândeau c va fugi pân la urm . Cuibul a început s ard pe margini i dintr-o dat , mama s-a repezit c tre pui, i-a acoperit cu aripile ei i în câteva secunde au ars to i, împreun . Avea puterea s se scape pe sine, dar a ales s moar cu cei dragi. De dragul lor, a murit cu ei, nu s-a sc pat pe sine.

3.3.13.-Identitatea personal

-Învățătorul, un grădinar

Munca unui învățător este ca aceea a unui grădinar care îngrijește diferite plante. O plantă iubește lumina soarelui, alta, umbra răcoasă; uneia îi place malul apei curgătoare, altelea piscurile sterpe ale munților. Uneia îi merge bine pe solul nisipos, altelea în pământul gras. Fiecare cere îngrijirea care îi se potrivește cel mai bine, altfel rezultatul nu este mulțumitor.

3.3.14.-Identitatea personal

-Cuiburile murdare

O porumbiță își schimba mereu cuibul. Mirosul puternic pe care îl făceau cuiburile în timp, era insuportabil pentru ea. Se plânse de asta cu amărăciune în timp ce vorbea cu o porumbiță plină de experiență, bătrână în eleapt. Aceasta din urmă duse de câteva ori din cap și zise: „Nu schimbi nimic schimbându-ți cuibul tot timpul. Mirosul care te deranjează nu vine de la cuiburi, ci de la tine!”

CAPITOLUL IV



„Povestea mea”

4.1. Povestea terapeutic scris de copil

Dac pân în acest moment am avut în vedere în cadrul terapiei, povestea scris de altineva pentru subiect (ascult tor), de data aceasta, avem în fa crea iile celor care beneficiaz sau nu de nara iune.

Cum se v d, cum se accept , cum se în eleg, sunt elemente ce pot aduce pentru copil, motiva ia scrierii **pove tii lui**, tiind c acest lucru nu este deloc u or.

Este de apreciat nararea ac iunii, implicarea, raportarea la sine, c utarea i identificarea situa iei problem , rezolvarea sau nerezolvarea ei.

S le accept m crea iile f r s le judec m decât prin prisma **dorin ei lor de a comunica i de a ne comunica ACEL CEVA**, ca parte a unicit ii sale, c ci inocen a i seriozitatea vârstei, multiplic felul în care în elegerea i acceptarea, suferin a durerea i boala , sunt percepute la aceast vârst . Pot face ele cas bun unele cu celelalte?

Doar **povestea terapeutic scris de copil** (clinic s n tos sau bolnav) ne poate spune.

4.1.1. Copil clinic s n tos

1. Povestea lui „Nu tiu”

Nu tiu cum e s fi bolnav. Dar, m gândesc c e a a:c te doare burta tare, c mama- i face ceai, c trebuie s stai în pat, c to i colegii vin s te vad i zic „vai s racul” i tu nu tii ce s faci!

Nu-i a a? De ce râzi? Am uitat ceva? O! Portocalele, jocurile, sucurile, revistele i c r ile?

Da. Bine, adic , m gândesc c nu i-e u or, dar vreau s tii c eu te pot ajuta. Cum? Stand lâng tine i tiind , c sunt cu tine.

A tept s -mi zâmbe ti, mie, înving torule, colegul t u de banc .

(Dan-12 ani, mai-2004)

2. Povestea fra ilor mei

Eu sunt un copil s n tos. De ce spun pove ti? Pentru c am avut doi fra i. Eu sunt feti i nu tiu cine a hot rât ca to i b ie ii din familia mea , s nu tr iasc .

Sunt trist și acum, dar, trebuie să fiu tare. Mama și tatăl meu au acum numai pe mine și nu vreau să fiu rea, dar un pic mă bucur. De ce? Pentru că, când erau cei doi mici și bolnavi, pe mine nu mă vedeau, n-aveau grijă de mine și nici de coală nu le plăsa. Poate că nu puteau. Dar eu, i-am iertat și acum ne în alegem bine.

Eu n-am trecut prin boala lor, dar cred că le-a fost greu. Erau cuminici și tot așa sunt și acolo, în cer.

Cum am fost trist? Nici acum nu sunt bucuroasă pentru ei, dar vreau să mă gândesc ce bine ne-am fi jucat împreună. Cu cine mă joc acum? Cu ei câteodată, doar în amintire și gând.

(Camelia-11 ani, aprilie-2004)

3. Boala și ...atât

Afară soarele strălucește și bate cu razele lui galbene, lungi și calde în geamul meu, în timp de când iva copiii sunt triști. Sunt de peste tot și triști ca boala pe care o au, nu mai pleacă de la ei.

Dar, ca să vezi, minunea. Tocmai astăzi au primit vestea cea, nu bună, ci, foarte bună. Au aflat cu toții că, dacă urmează tratamentul așa cum trebuie, boala se va speria și va pleca numaidecât, acolo departe, în zile reci, da, da, nu calde ci ...reci.

Iar ei? O să se vindece de tot. Sunt așa de bucuroși și veseli
și-au chemat în jocul lor acum, pe Speranța. De-ai tăi, drag
boală cât speranță au ei în ea! Te-ai speria și-ai fugi. Și bine-ai
face că uite, ce urât se uită soarele la tine!

(Carmen-10 ani, martie-2004)

4. Povestea mea primă și a doua

prima:

SIDA este o boală care nu poate trece și sunt mulți copii,
printre care și Daniel. El este un copil cuminte și bun, doar că stă
toată ziua supărat pe boala lui.

tiu că Sida nu e ca o răceală și că e veșnic, dar...

Într-o zi, am fost la Daniel acasă. El m-a întrebat:

-O să-ți treacă boala asta, Andrei?

-Nu știu.

-Atunci, hai să ne jucăm ceva, (dintre prietenii mei, doar
Adi mă ține de boala lui Daniel)

-Ne jucăm cu mamele? Am întrebat eu.

-Da, ne jucăm, da transportăm medicamente pentru copii.

Și tot ne-am jucat, și tot ne-am jucat, până Daniel a început
să aibă încredere în el, iar eu am plecat mai liniștit acasă.

a doua:

Eu am un prieten care sufer de DIABET, tot o boală care nu trece. Așa am eu parte, mai ales că e cel mai bun prieten al meu și se numește, Cosmin.

-Ce faci, Cosmin?

-Bine, Andrei. Tu?

-Eu.

-Vrei să ne jucăm de-a ascunselea?

-Da.

-Bine, eu pun capul primul.

-Bine, ascunde-te.

-Dar, eu trebuie să plec Andrei. Fac insulină.

-Bine, mâine am să trec eu pe la tine.

După o zi:

-Salut, Cosmin.

-Salut, Andrei.

-Să ne continuăm jocul?

-Nu, nu ne mai jucăm, a zis Cosmin. Mai bine hai să povestim.

-Povestim.

-Tii...

-Tiu, Cosmin, dar vei vedea când dac vrei, poți merge mai departe. Vei trece peste asta.

-Bine, am să trec și te cred.

-La revedere și nu uita că sunt prietenul tău.

- și eu, la fel. La revedere.

și asta se termină și a doua poveste a mea.

(Andrei-11 ani, martie 2004)

5. C t lin

C t lin este un băiat bun căruia îi place să deseneze. Dacă nu-i dai pace, devine agresiv, adică te lovește, este agitat și nu te lasă să te legi de el.

Este colegul meu de clasă de patru ani și într-o zi când a venit la școală, am dorit să ne jucăm cu el, desenând. N-a vrut la tablă albă și atunci doamna învățătoare i-a dat caietul de desen.

Îl priveam cu toată încrederea că folosește culorile, mai ales că în clasă întâi măzgăle și folosea doar negru. Era așa de frumos ce făcea că după un timp, Ovidiu (cel cu dinozaurii) s-a așezat lângă el și amândoi desenau dinozauri și flori, mai ales C t lin avea desenul curat și frumos.

Doar în pauză a vrut să deseneze la tablă albă a fetelor. Le-a desenat un măr și-un cap de robot și apoi a ieșit afară.

Ce-o fi avut mărul cu robotul nu știu, dar C t lin i-a spus doamnei că n-a putut să doarmă toată noaptea. Oare e agresiv și atunci, gândindu-se sau se odihnește?

Nu tiu, dar e colegul meu de clas i m tiu purta cu el
a a ca s r mân al nostru.

i uite a a am încheiat povestea.

(Adrian-10 ani, martie 2004)

6. Povestea mea

Filmul meu preferat este „Prietene i rivale”. Aici se
poveste te despre SIDA. Am auzit c Sida este ve nic i, cum
zice colegul meu de banc , Adrian, „nu trece ca o simpl
r ceal ”.

I-am spus i Cristinei c nu se transmite prin atingere, a a c
abia a tept s mergem cu to ii la copii doamnei noastre de la
spital i s ne juc m.

Ce s v spun vou ? Cu mintea mea? C , atât cât ai această
boal , tr ie te cât mai ai de tr it, da fi fericit în toate clipele.
Lâng mama i tata, lâng prietenii adev ra i ce sunt i la bine i
la necaz, i mai ales, g se te fericirea.

Copile, e ti bolnav? Conteaz pe ziua de azi i fii fericit!

(Laura-11 ani, aprilie-2004)

7. Povestea mea

M-am oprit o clipă pentru a-ți povesti IE. M-am întâlnit cu primul vară cea năruva, într-o zi frumoasă. Da, frumoasă cel puțin pentru mine.

De ce? Tii, am văzut-o pe Gelia, prietena mea, pentru prima dată mergând singură înapoi.

Am întrebat-o cum e?

-Prive-te-mă. Am reușit! Cum? Am crescut întotdeauna în grădina sufletului meu o floare numită Speranță. Uite ce frumoase sunt!

Acum, știu de ce era atât de frumoasă primul vară în ziua aceea.

(Cristina-11 ani, mai-2004)

8. Ajutorul

Era o dată un copil care dormea. Iar cum dormea el, a venit un urs la geamul lui. Iar copilul a început să plângă. Iar cum plângea, el, a auzit o albină. Aceasta, a venit, l-a înșepat pe urs și acesta a fugit speriat în pădure.

(David-5 ani)

9. Puiu ul de dinosaur

Tot mergând pe o c rare, apoi pe un deal i printr-o p dure, am ajuns într-o poieni unde am g sit o c su de ciocolat în care era un puiu de dinozaur. Pentru c era singur, l-am luat la mine acas , iar c su a am l sat-o acolo ca s-o g seasc copiii cei s raci care n-au dulciuri.

Cum am ajuns acas i-am dat s m nânce cereale, biscui i, fructe i supic ca s creasc mare, c înc este mic i nu tie s umble.

Când o s ne culc m, pe el o s -l pun la perete, iar eu o s dorm la margine ca s pot avea grij de el.

Dac se r ce te, trebuie s stea în pat toat ziua i s ia medicamentele ce le iau i eu, chiar dac sunt cu gust r u, tiu c se va face bine.

Acum, suntem numai noi doi în cas deoarece mama i tata sunt la serviciu, iar bunicii au treab c cineva cu barb a c zut în fântân i s-au dus s -l scoat .

Mie nu mi-e fric de el pentru c este un puiu i e ca fratele meu i dup ce va cre te mare, îl voi duce la plimbare de mânu ca s nu-l calce ma inile. Dac îl calc ma ina, moare i ajunge la cimitir, iar eu o s plâng dup el.

Când o să fie mare, se va da cu bicicleta, îl voi lăsa la desene cu mine și-i voi face de mâncare, dar nu-l las în bucătărie pentru că, se răcește.

Eu o să am grijă de el până când o să moară .

(Bogdan-4 ani)

10. Povestea Anei

Într-o zi de vară, Ana se juca. După o oră a venit Lili. Din una în alta, ele au vorbit despre culcatul singur .

- Eu nu am curaj să dorm singur , a spus Ana.
- De ce, o întrebă Lili.
- Mi-e frică .
- Dar, nu trebuie să-ți fie frică că nu vine nimeni în casă .
- Și nu se întâmplă nimic?
- Sigur că nu, Ana, dar uite, îți fac o propunere.
- Care? întrebă Ana.
- Îți iei o jucărie și dormi cu ea, îți propune Lili. Așa am făcut și eu, și acum dorm singur .

Ei bine, ce să vedeți, de atunci, cu jucăria lângă ea, Ana a dormit singur mereu.

(Corina-8 ani)

11. Ziua tat lui

Când aveam ase ani, nu credeam c voi mai fi vreodat fericit. Tocmai murise tat l meu. Fusese mult vreme bolnav i nu se putea juca niciodat cu mine. De Ziua Tat lui de dup moartea tat lui meu, a trebuit s facem la coal ni te felicit ri pentru ta ii no tri. Eu am f cut-o pe a mea pentru un înger. Nimeni nu p rea s în eleag cât eram de am râț pe din untru, c nu aveam i eu un tat i c nu aveam pentru cine s fac felicitarea.

Apoi s-a întâmplat cel mai grozav lucru. Mama l-a cunoscut pe Michael. În ajun de Anul Nou, ne-am a ezat cu to ii i am mul umit pentru anul care a trecut i ne-am spus dorin ele pentru anul care avea s vin . I-am spus lui Michael c dorin a mea era ca el s -mi fie tat . Ochii lui Michael s-au umplut de lacrimi i mi-a r spus c da-dar c vroia s -mi fie cu adev rat tat , nu doar partea de distrac ie. I-am zis i eu c da. Mama s-a gândit i ea c este foarte frumos a a.

Vreau s -i mul umesc lui Michael c este tat l meu, c este al turi de mine i c îmi alung mare parte din am r ciune. Vreau s -i mul umesc lui Michael c a convins-o pe mama s -mi dea voie s am o opârl , c joac base ball cu mine i c vine la

toate meciurile mele de fotbal. Dar mai mult decât orice, vreau să-i mulțumesc lui Michael că m-a învățat că prinții ne sunt dați în mai multe feluri, și că o persoană care nu a participat la crearea ta, poate fi un prieten la fel de bun sau mai bun decât cineva care a făcut-o „La mulți ani de Ziua Tatălui, tati!”

(Taylor Martini-8 ani)

12. Lada cu nisip

Când aveam cinci ani, m-am dus într-o zi cu mama în parc. Când mă jucam în lada de nisip, am observat un băiat cam de vârsta mea care stătea într-un scaun cu rotile. M-am dus la el și l-am întrebat dacă se poate juca cu mine. Aveam doar cinci ani și nu puteam pricepe de ce nu putea veni și el în lada cu nisip ca să se joace cu mine. Mi-a spus că nu putea. Am mai vorbit o vreme cu el, apoi mi-am luat gălețuța cea mare, am pus în ea cât de mult nisip a încăput și i l-am ridicat în poală.

Apoi am apucat câteva jucării și le-am pus și pe ele acolo.

Mama s-a repezit spre mine și m-a întrebat:

-Lucas, de ce ai făcut asta?

M-am uitat la ea și i-am răspuns:

-El nu putea veni să se joace în lada cu nisip cu mine, așa că am dus nisipul la el. Acum putem să ne jucăm împreună în nisip.

(Lucas Parker-11 ani)

4.1.2. Copil bolnav:

1. Povestea baticului meu

Mie-mi plac florile i baticul meu e cu flori. Da, am 10 ani i mai port înc batic pe cap. Ce face? P i, ine loc de ...p r. Sigur c , nu glumesc, dar pot s i glumesc, chiar dac am 10 ani, a a cum i tu o s po i. Când?

Când vei face raze ca i mine. S nu te temi, nici de ele i nici de batic. ti, b ie ii poart apc cu cozoroc. Ce haio i sunt!!!

De fapt, noi în spital ne recunoa tem dup batic i ne salut m. NOI nu suntem fricoase, ci înving toare.

Cât îl mai port? Bineîn eles c n-o s a tept s se usuce florile de pe batic i s le pun în ierbar, ci numai înc vreo câteva zile. De ce? P i, am descoperit azi diminea în timp ce-mi zâmbeam în oglind , vreo dou -trei fire de p r pe cap.

Ura! Ura! Cre te! Grozav! Gata!

Sigur în toamn s m-a tep i la coal . Vin în clasa a V-a cu o mare surpriz pentru voi, dragii mei colegi de clas . Cu ce? Cu ... flori de pe batic puse în ...ierbar!

(Ana-10 ani, iunie-2004)

2. Speran a, povestea mea

Povestea mea nu e vesel , ci dureroas . Nu doare chiar tare, dar cu credin i speran , vei învinge ca i mine.

tii! To i din jurul t u te vor ajuta ca i pe mine.

Eu am fost bolnav (poate c mai sunt un pic), adic inima mea a avut o g uric mic . Crezi c e u or s tr ie ti cu a a ceva? Dar, am învins i-acum, dup opera ie, sunt bine, chiar foarte bine.

Mi-am pus mare speran -n domnii doctori, dar i-n medicamente. i-am fost curajoas i m bucur de orice clip . A a am învins boala.

Acum, sunt ca to i copiii. M las la coal s fac i educa ie fizic , râd mult i m joc, joc, joc. Cum ar t? Sunt frumoas , puternic i ... neastâmp rat , dar am înv at s fiu bun cu to i din jurul meu.

tii ce-am aflat? Cic se spune c tinere ea este cea mai frumoas amintire. Dar, o fi din povestea asta sau din alta? Nu tiu, dar pe a mea poveste, o cheam Speran i-am scris-o pentru tine. Bucur -te de ea i fii ca i mine, o ...lupt toare.

(M d lina-10 ani, martie-2004)

3. „A nu auzi” este povestea mea

Într-o zi, unul dintre ai mei, mi-a pus o întrebare și n-am răspuns. N-o auzisem. Am întrebat ce m-au întrebat, dar tot nu auzeam nimic.

Prinții mei m-au privit îngrijorați și atunci mi-am dat seama că s-a întâmplat ceva. Am hotărât pe loc, tot în ai casei, că am nevoie de un control. Și uite așa, am ajuns la clinică. Domnul doctor mi-a văzut urechile și m-a întrebat:

-Ești speriat?

-Foarte, i-am răspuns eu.

-Mă auzi?

-Da!

-I-e mai frică dacă mă auzi că - i spun că n-ai nimic?

-Nu, i-am râs.

Râdeam cu toții, că de fapt, urechile mele s-au suferit pe mine. De ce? Mi-e rușine să-i spun, dar trebuie. Tăii, dau așa de tare drumul la radio, că nu mai aud ce zice, ce cântă, doar face zgomot și...

Și-așa m-au pedepsit urechile. Acum tăii s-așcută muzică și ai mei sunt liniștiți ca și mine.

Cum m-am vindecat? Cu încredere, curaj și învingând frica de a merge la doctor.

(Mihaela-10 ani, mai-2004)

4. Despre mine

Când eram mai mic, am avut o boală de urechi, oreon. Nu, nu cresc urechile, dar a trebuit să stau liniștit în casă. Unde? În pat, calm și răbdător. Boala mi-a trecut abia după două săptămâni, așa că tu nu trebuie să te sperii. Te rog nici să nu te superi pentru că am auzit că e bine când ești mic și ai oreon. De ce? Pentru că ești în rând cu toți copiii, dar, dacă vine când ești mai mare, e mai rău. Nu știu de ce, dar o să întreb și-o să-ți spun.

(Ovidiu-10 ani, aprilie-2004)

5. Povestea unui învingător

Numele meu este Aurelian și sunt mândru când dimineața îmi fac nodul la cravată. Sunt din nou elev și astfel visul meu se va împlini încetul cu încetul.

Boala mea e grea și nu mă lasă nici să mă mișc cum vreau și nici să scriu cu ce mână trebuie. Așa că, mi-a fost și-mi este greu, dar am lângă mine oameni adevărați. Cine sunt ei? Familia mea,

mai ales mama, familia de la „Raza de Soare” și familia de la coală. Adică, eu am trei familii și mi se simt foarte bine.

Merg din nou la coală și chiar dacă colegii mei de început, m-au depășit cu doi ani, o să termin și eu odată liceul. Acum, mi se „lupt” cu gimnastica și calculatorul, unul pentru picioare și altul pentru cap. Cum de sunt așa puternic? Da ce? Așa cum zice Psiho, am voie să mă las? și ce-a cântărea? Complicată? Mi-ar ajuta la ceva?

Acum, am 17 ani și cred că pot să mă îndrăgostesc, apoi să mă gândesc că aș vrea să fiu asistent social.

Se spune că am „stofă” de învingător. Sunt de acord că ultimul costumul de haine acolo mi l-am făcut. Ha! Ha! Așa sunt eu glume, dar mă bucur că pot să râd. De ce? Ca să rămân băiat de tept, frumos cu „stofă” de învingător.

(Aurel-17 ani, mai 2004)

6. Îngerul meu, prietenul meu

Știu că este undeva și are grijă de mine. Vine câteodată noaptea și stă lângă mine. Dar, nu e singur. Aduce cu el mai mulți îngeri și ce vin și se așază în jurul patului meu.

Acum, simt că se face lumină în jurul meu și mi-e bine.

tiu c m sf tuie te ce s fac. i fac ce cred eu c e
buine:vorbesc cu florile, ascult p s rile, râd, desenez, citesc,
povestesc cu bunica, fac gimnastic cu mama i dup amiaza...

Da, dup amiaza vând în magazin, plante medicinale i
produsele lor. i ce dac nu m pot mi ca foarte bine singur ?
Îngerul meu p zitor m ajut s merg.

i-mi place s cânt. Unde cânt? Peste tot i mai ales când
pictez.

Da, la „Raz de Soare” mi-am deschis o expozi ie. A fost
lume mult , dar i toat familia mea de acolo, pe care-i iubesc.

Dac a fost i îngerul meu p zitor? Cu siguran , doar l-am
sim it. i sunt a a de mul umit c tr iesc! Voi nu?

(Gelia-17 ani, iunie-2004)

7. Suntem ni te înving tori

tiu c cei de pe coridorul spitalului ne privesc i se
întreab . Dar, eu i cu mama nu ne mai mir m i ne zâmbim.

tii, i eu i mama avem aceea i boal . N-am vrut s fie a a
dar, noi doi suntem puternici. Am aflat acu aproape un an c
mama are cancer la sân i m-am sup rat. Dac a fost sup rarea de
vin , nu tiu, dar la pu in vreme, m-am îmboln vit i eu de
cancer.

Dac ne-a fost greu sau ne este i acum? Tu ce crezi?

Mama a f cut deja radia ii i se simte mult mai bine. Le-a suportat a a de bine c , merge spre normal. Cum a putut? Eu i-am fost al turi i-am sus inut-o chiar i când a avut batic cu flori pe cap.

Acum, mama st lâng mine i m sprijin . Eu fac perfuzii, dar nu m tem de nimic. Ne avem unul pe altul, ne zâmbim mult i nici ie nu trebuie s - i fie fric .

Nu vreau s ne comp timeasc nimeni. De ce? Stai s - i spun secretul. Doctorii ne-au dat mari anse pentru c noi doi am r zbit aproape boala. Eu merg a a de bine c în toamn m voi întoarce la coal , iar mama, i ea va fi bine.

A a, suntem noi, înving tori i nu m mai jenez când lumea se uit la mama i la mine.

Îi privesc i le zâmbesc. Asta e arma noastr secret . Zâmbet cu speran !

(Eu-13 ani, iulie-2004)

4.2. Povestea terapeutic scris de adult

Reu e te adultul s comunice mai u or decât copilul? Mai are inocen a sa? Curajul îl ajut s o cunoasc ? Se accept a a cum este?

Întrebări ce pot continua cu alte și alte întrebări care, într-un lanț al cunoașterii, pot duce la finalități ce conturează sau confirmă momentul și experiența de viață, ce dau girul personalității adulte.

Sobri sau mai puțin sobri, personalizat sau parabol, cinic sau plin de umor, adultul poate scrie povestea despre el și pentru el, așa cum și pentru alții nu îi este străin să o facă.

Ce poate impresiona prin franchețea dusă până la duritate, sunt poveștile celor **privați de libertate**. Aici, a nu te înțelege, sau a te înțelege mult mai târziu, poate aduce atingere personalității sale. Și nu în puține cazuri, elementele dizarmonice și destructive, au fost foarte aproape.

Eliberare prin scris sau nu, **povestea adultului** permite o recunoaștere a luptei EU-LUI atunci când nu întotdeauna cunoașterea este suplinită și de alte elemente ce-i justifică prezența. Dar, cel mai important lucru este faptul că aceste povești **există** și că ele reprezintă un început, dar nu oricare.

4.2.1. Adult clinic s n tos

1. in secret!

-Da. in secret i nu spun la nimeni! Am întâlnit pe un bob de rou , un gând. Voia s-ascund o scoic pe Lun . Din pulbere de stele i dune, am f cut castele de nori i-apoi, fericit , m-am aplecat spre cap tul lumii unde, Soarele i Luna î i d deau în bobi.

-Da. in secret. Iau pe zi dou pic turi de nemurare i sar coarda la jocul mor ii în fiecare clip . Apoi, r storn zilele i anii i pun la r d cina viselor mele, apa vie ii, aruncându-mi numele peste um r.

-Da. in secret. Din degete, scrisul furtunii mi-aprinde cuvântul, gardul sufletului meu e din creioane colorate, iar la cap tul str zii mi se tope te sufletul în palm , c ci m doare gândul, dar clipa m vindec .

- tiu. Totul e s ii secret, c ci altfel, iar port acela i num r la pantofi i din nou în fiecare diminea , l pt reasa î i va uita, ca orice zeu, punga cu laptele dulce din iarba cuvintelor pe fereastra adormit a muntelui meu. Doar cheia i lac tul de flori le-am aruncat într-o scoic ce face perle de oameni buni i povestea

Încă povestiu, iar urmașii mei spulberă cotidianul în
mărețea vitezei iubirii în prăvălitele ore.

Încolo, totul e bine. Secretul e că, fiind secretos, totul în
secret, nemaipomenit de secret, atât de secret încât totul mi-a
scapat printre degete, împrițindu-se în cioburi de frunze și
cărături de sticlă, într-o amiază târzie când, Soarele și Luna, la
capătul lumii, îmi dădeau în bobi...

(Maria-Dorina-2003)

4.2.2. Adult bolnav

1. Povestea inimii mele

Într-un început de aprilie, când parcă și primăvara începe să
și dea în petec, am simțit că se întâmplă ceva cu mine. Mă
îngrijoraseam și mă dureau toate, simțeam că sunt bolnav și doar
zâmbetul băiețelului meu îmi dădea speranță.

Într-o zi, am aflat că inima mea e atât de bolnavă, încât
trebuie să-i găsesc înlocuitor, adică ar spune mecanicul de la
Service „Mășina ta are nevoie de un motor nou”.

Au urmat zile în spital în care ruga mea a fost de întărire,
ajutor și speranță. Îmi doream să trăiesc și azi, să trăiesc, mai ales
pentru copilul meu care are nevoie de mine și nu de amintirea
mea. Adică cum, să se uite la mine doar în fotografia de pe perete

când am fost mireasă ? Nu, eu trebuie să înving și să mă bucur de zilele lui de grădini și coală. Alin are nevoie de mama sa.

Recunosc că nu mi-e ușor, că am ameliorat doar suferința inimii mele, dar, atunci când am simțit că toți au nevoie de mine, m-am hotărât să lupt și să înving.

M-am luptat cu frica în spital și-am învins. Îmi îngrijesc mai cu atenție binele elui, dar nu devin sufocant și reușesc să mă bucur de tot ce mă înconjoară.

Tu ai simțit vreodată bucuria de a trăi? Eu da, alături de dorințele celor 24 de ani pe care-i am, de a ajunge mamă de coală și-apoi, bunică.

Ce-mi mai spune mecanicul de la Service? „Motorul întreținut cu grijă, o duce mult și bine”. Așa fac și eu, îmi îngrijesc inima-motor.

Povestea mea se termină aici. Mă grăbesc că mă așteaptă în grădinițele florilor de toată frumusețea sa să le salut. Cum se numesc ele?

Speranța și bucuria de a trăi.

Încolo? S-auzim numai de bine.

(Mariana-24 ani, iunie-2004)

2. E simpl povestea mea

Am s - i vorbesc despre mine i dorin a mea de a m bucura în fiecare clip . i tii de ce? Pentru c îmi vine deja a a de greu s înghit, iar pa ii mei par grei, ca i a celor de pe Lun .

E i normal c înainteaz boala. Auzi, zic c e normal, dar nu m las. Vreau s dansez, s ascult muzic i s m plimb cu b ie ii mei ca s ascult m p durea.

Dac m doare? Dar nu m doare, ci m strânge, adic mu chii mei s-au cam s turat s m tot asculte i atunci...totul se prescurteaz cu S.L.A. Nu, c nu glumesc, dar, a a stau eu, bine cu psihicul meu. To i doctorii se mir , dar ei n-o cunosc pe Psiho. Ea nu m las s trec dincolo. „ Adic , de ce”? face ea. „Aici n-ai treab ?”

Am i fac repeti ii. Cel mare dintre b ie i merge în toamn la coal i eu m-am trezit la serbarea colar s v d coroni ele. E bine.

Dac mi-e fric ? Da, dar m st pânesc i m bucur de tot i de toate. Acum vin de la coafor i-mi place cum ar t, adic m iubesc i a a.

i totu i, respir mai greu dar nu m las. Speran a, credin a i încrederea sunt prietenele mele. Dac e greu? tii, n-ar fi mai

bine s vorbim despre noile modele de var i c eu de doi ani sunt o înving toare? Te-a tept la un pahar de ... vorb . Nu uita!

(Anca-26 ani, iunie-2004)

3. Povestea lui „N-am timp”

Am citit Me terul Manole i m gândeam dac vreun muritor va putea ridica i el loc de-nchin ciune. i uite, c-am ajuns s fac acest lucru d ruind pentru a fi primit.

Cum am ajuns? Eu i so ia mea n-am fost rându i a avea copii, iar de muncit, am muncit mai ceva ca un om ce tie ce e munca. i-apoi au venit „florile, mul umirile i ... pensia .” M-am bucurat o zi, dou , dar parc de a treia zi, au început gândurile i ... bolile.

i s-au adunat i s-au adunat, pân când s-au f cut auzite i cunoscute de doctori. Ei zic c nu mai e mult. Da ce? Ei tiu a a de precis? i-atunci, credin a, speran a i bucuria împreun cu mine, d ruiesc p mântului o biseric . Am v zut-o crescând i-am uitat de boal . Nu m puteam gândi la amândou . Am adus i preot tân r ce-a d ruit familiei sale , primul copil. Acum , iar n-am timp s m gândesc la bolile mele. M bucur de gânguritul lui i ziua e bun pentru mine i cei din jurul meu.

Ce zic doctorii la control? Păi, se vede că merge totul mai bine, mult mai bine. De fapt, n-am timp de boală, eu construiesc biserici.

(Ioan-69 ani, iulie-2004)

4. Camera verde

Alții cred că se visează în camera roz sau de ciocolată, eu una, m-am trezit în camera verde, a teptând.

Ce? Nu știu, dar mă uitam în jurul meu și observam că lipsesc florile, pomii și chiar păsările și mă gândeam de ce e verde asta de singur. Am aflat că, de fapt el era „pauza mea de inimă”, clipa de liniște până când se va supune acelor tiute și ne tiute „mâini de oameni de inimi”.

Să spun că nu mi-a fost frică? De cine m-a ascunde? De mine? Dar eu mă cunosc atât de bine încât nu m-am speriat nici la ...prima oprire și-apoi iar pornire. Mie-mi place să șofez și mă gândeam la asta a teptând în camera verde. Eram în „pauză de circulație”, dar țiam că, a teptând la „trecere”, toți cei dragi mie vor dori să mă aibă aproape.

Cui să-i las? Odoorul meu abia încearcă să-și potrivească pașii de adolescent cu lumea iar eu, mă rzoiam cu mine însumi.

-Sunt tân r ! Sunt o femeie puternic i pe cei ca mine, Dumnezeu îi are în grij . Nu pot pleca! i de ce s plec? Eu vreau s tr iesc i-am s tr iesc pentru c Speran a i ansa stau la mine-n gazd . A a sunt eu, bun la suflet i iau pe toat lumea în grij .

Dac m mai gândesc la opera ia mea de inim ? Sigur c da, dar zâmbesc cu boabe de rou în ochi, gândindu-m c doctorii nu tiau c eu îi aud cum se minunau cât sunt de mic , puternic i c nu m las.

i nu m las, chiar dac mai visez înc odat c sunt operat . Dar e numai în vis i totul e bine când soarele-mi bate iar în fereastr , trezindu-m i zâmbindu-mi.

Cum m simt? Hai s - i spun marele secret i anume:nu m vreau i nu m las a fii sup rat , ci zâmbesc, râd i m bucur de via .

tiu c nu e u or, dar eu pot, pentru c vreau, iar pentru camera verde mi-am preg tit deja ni te semin e de flori, vreo doi, trei pomi ori i sigur, o banc pentru pove ti.

Te-a tept, c ci eu, am sim it LUMINA!

(Adriana-40 ani, iulie-2004)

4.2.3. Adult privat de libertate

1. Nu-i da omului cât poate duce

Mă uit în oglindă și nu mă recunosc. Aceasta nu sunt eu. De fapt, de când sunt aici, totul mi se pare un vis urât care nu cred că o să se termine vreodată.

Nu știu dacă am greșit chiar atât de mult, dar acum, plâng. Ispășesc o pedeapsă și mi-e dor de un fir de iarbă și-un soare întreg, nu cu dungi, așa cum îl văd eu câteodată.

Se zice că „să nu dai omului cât poate duce”. Așa sunt și eu. Tot așez în spate, mai pun un gând, mai trag o linie și adun: mamă bolnavă, recștorit, adio slăb bun, rămas bun căsă la alta și doi copii de două feluri-unul sîntos în ultima clasă de liceu și altul, bolnav de leucemie.

În rest, norocoasă cum sunt, sînt toată și puternică. Da, puternică pentru fiul meu. Știu că o să fie greu, dar mi l-am dorit aproape. Și mi-am amînat ispășirea pedepsei (o parte din ea) ca să fiu cu el. Și, Doamne, l-am salvat îngrijindu-l un an.

Și-apoi, desigur că m-am întors ca să-mi fie iar dor de poezii, plimbări, flori și haine de oraș. Și n-am întârziat nici o clipă.

Acum, ce fac? Num r tremurând în mine firul de speran i cele dou zile cât mai am ca s v d din nou iarba.

Ei, vezi? A a se întâmpl când duci mai mult decât po i. Doar n dejdea e în noi!

(Florica-43 ani, sept. -2003)

2. M preg tesc s plec acas

Îmi simt palmele umede. Privesc pe geam i v d acela i lucru de vreo trei ani. i pot s le spun celor ce îngrijesc zidul respectiv c , are un milion de puncte i zeci de mii de drumuri i, dar imagina ia mea, dep e te deja zidul pe care nu vreau s -l mai v d vreodat .

M preg tesc s plec acas . Am gre it i acum, pl tesc. Nu mi-a fost u or, dar nu vreau s pomenesc despre asta. De ce? Abia am închis cu un lac t greu u a i vre i s-o i deschid? De fapt, eu vreau s uit ace ti ani.

M gândesc la ce m a teapt afar . Oare aerul e mai bun? Cerul mai albastru? Str zile sunt la fel? i oamenii? M vor privi altfel? Pun întreb ri proste ti ca la coal , dar eu m preg tesc pentru cas . Ce-a vrea s duc de-aici afar ? Lini tea sufletului meu, când vorbeam cu „doamna de argint”. A a-i spuneam noi, c are br ri multe

pe bra. Ea se ținea la sufletul meu. Îmi povestea a a cum povestesc eu acum. Țiu multe povești de la doamna. O să m mai gândesc la ele afar. Acum, gata. De mâine încep număr toarea invers și, mai dorm odat și mai privesc zidul și ... am plecat. și v rog, la această adresă să nu m mai c uta i niciodată. Doar așa, ca să v spun o ... poveste.

(Ion-28 ani, februarie-2003)

3. Frământând pâinea

Eu Țiu să frământ pâinea. Dar nu fac din ea pâine, ci tot felul de „minuni”. Case, animale, păsări, flori și oameni. Am învățat să -mi fac lumea mea din pâine. De când? De când stau aici și -ascult pâinea ce-mi vorbește doar mie.

Mă întreba și dac se sfărâmă? „Numai ca gândul, doamna și se rupe ca viața”.

Da, deaia îmi place mie să frământ pâinea.

(Gheorghe-62 ani, ianuarie 2004)

4. Nu e un vis

Vreau s te întreb dac ai fost vreodat p rta mor ii. Ai fost? De ce te-ntreb? Poate pentru a te ajuta s dep e ti sentimentul fricii ca o moarte de care nu po i sc pa.

S tii c , mi-am educat frica, c ci eram la început ca o pas re speriat ce gre ea din grija „fricii de a nu gre i”. i poate, câteodat , un nerv se întindea prea mult, i-atunci, prietenul meu „R bdarea” m lini tea.

Dar dac totul e un vis? Sigur, acum nu mai e i nu m las s cred altfel, vorbele feti ei mele de 5 ani spuse la una din vizitele ei, aici:

„Tati, da tu de ce te duci pe u a aia i noi pe u a asta?” cu lacrimi în ochi.

Nelini tite u i, suflet zbuciumat în mine. De fapt, ce-am f cut? M-am jucat cu fericirea altora când, într-o sear , adrenalina a ie it la suprafa .

Cum rezist? Acum, am g sit în jurul meu o mân întins . Ace ti oameni, precum degetele de la o mân , sunt al turi de mine, m ajut , m în eleg i m accept a a cum sunt. Cu cine-a începe? Cu ...munca i-apoi restul vin de la sine. Ast zi în eleg mai multe lucruri i tiu c am gre it i aici, am avut suficient

întotdeauna sînd gîndesc la toate cîle de toate. Dar totuî, am rîzbit î
rîzesc pentru cîtîu sî fîu eu însuî î-acest drept al meu, nu
mi-l ia nimeni.

Mai am încî ceva de fîcut, adicî , întîmp, sî -i dau fiicei
mele rîspuns la întrebarea ei plîn de lacrimi.

„De ce-am îe ît eu pe altî uî ?”

(Aurel-38 ani, iulie-2004)

CONCLUZII la o ... poveste

Dacă introducerea a fost la o ...poveste, concluzia stârnete ecouri la „finalul fericit” al acesteia:

„ i-am înc lecat pe-o a
i v-am spus povestea a a.”

În acest context, povestea terapeutică scrisă special pentru copii și/sau adulți cât și prezentată în fața cititorilor chiar de Ei (ascultătorii), aduce un surplus de încredere și mari șanse de reușită .

și-atunci, cartea de față , scrisă în ideea de a fi instrument de lucru, dar și accesibilă prin formă și conținut, atât printr-un cadru didactic, specialistului și de ce nu, chiar ascultătorului, vine să reconsidere o tehnică terapeutică necesară , fiind totuși de drum celui aflat în suferință și durere.

Pentru că suntem aici și cuvântul este unic, cele de față sunt doar primii pași făcuți în praful stelar din „Povestea drumului” , spre tine, spre sufletul tău, închis în scoica ce spune povestea încușă și face perle de oameni.

și-apoi, din cele trei dorințe:

- și dă-mi să nu tate sufletească și trupească ;

- i ajut -m oricine ai fi s m în eleg i accept a a cum sunt;

- i mai spune-mi o poveste, voi face o ram , dându-mi certitudinea c TU, cititorule ai luat m rul cel mai gustos i-mi vei termina...POVESTEA.

NOT BIBLIOGRAFIC

(privind pove tile terapeutice prezentate în carte)

Cap. III- Povestea terapeutic

3.1.-Mesajul pove tii terapeutice vizând st ri i sentimente:

-3.1.1-3.1.7- autor –Pa ca Maria Dorina

3.2.-Povestea terapeutic pentru copii:

-3.2.1-3.2.8- din „Ghid de psihoterapie pentru reducerea conflictelor” (2002) -St v rache C.

-3.2.9- din „Pove ti ra ionale pentru copii”-Waters V (traduse în limba român -D.David, A.Oprea,L. Petre - 2003-Ed. ASCR - Cluj-Napoca)

-3.2.10-adaptare dup Kende B.H-Gyermek pszichodrama -(2000)

-3.2.11-autor Pa ca Maria Dorina

-3.2.12-3.2.25-traducere i adaptare dup Orlnér G-Gyogyító Mesek (1999) i Uy gyogyító mesek (1997)

3.3.- Povestea terapeutic pentru adul i:

-3.3.1-3.3.10- din „Ghid de psihoterapie pentru reducerea conflictelor” (2002) -St v rache C.

BIBLIOGRAFIE

- 1.- Amabile T.A. = (1997)-Creativitatea ca mod de via —
Ed. tiin i tehnic -Bucure ti
- 2.- Bacharan N, Simonnet D. = (2002)-Cum s explic m
iubirea copiilor no trii-Ed.Trei-Bucure ti
- 3.- Benga O = (2002)-Jocuri terapeutice-Ed.ASCR-Cluj-
Napoca
- 4.- Boti A, Târ u A = (2004)-Disciplinarea pozitiv sau
Cum s discipliniez i f r s r ne ti-Ed.ASCR-Cluj-Napoca
- 5.- Canfield J; Hansen M.V; Hansen,P; Dunlap,I (2001)-
Sup de pui pentru suflet de copil-Ed.Amaltea-Bucure ti
- 6.- Day J = (1998)-Vizualizarea creativ împreun cu copiii-
Ed.Teora-Bucure ti
- 7.- Dopfner M, Schurmann S, Lehmkuhl G. = (2004)-
Copilul hiperactiv i înc p ânat-Ed.ASCR-Cluj-Napoca
- 8.- Filipoiu S = (1998)-Basmul terapeutic-Funda ia
Cultural Forum-Cluj-Napoca
- 9.- Faber A, Mazlisk E = (2002)-Comunicarea eficient cu
copiii-Ed.Curtea veche-Bucure ti
- 10.- Kende B.H = (2000)-Gyermek pszichodrama-Ed. Osiris
Kioado-Budapest

11.- Mitrofan I, Buzducea D = (2002)-Psihologia pierderii și terapia durerii-Ed. Sper-București

12.- Munteanu A = (2003)-Psihologia copilului și a adolescentului- Ed .Augusta-Timișoara

13.- Nuiș A = (2003)-Psihoterapeutul de buzunar - Ed.Sper-București

14.- Ornlner G = (1999)-Gyogyito Mesek-Ed.Magyar Konyvklub-Budapest

15.- Ornlner G = (1997)-Uy gyogyito mesek-Ed.Magyar Konyvklub-Budapest

16.-Pa ca M. D = (2000)-Acordarea asistenței psihopedagogice copilului infectat HIV-Ed.Ardealul-Tg.-Mureș

17.- Pa ca M. D = (2002)-Ia-mă de mână (ghid practic terapeutic pentru copilul infectat HIV)-Ed.Ardealul-Tg.-Mureș

18.- Pa ca M.D. = (2004)-Alfabetul se învață din povești-Ed.Odeon-București

19.-Pa ca M. D. = (2004)- Otrou în cuvinte și creon-Ed.Odeon-București

20.-Pa ca M. D. = (1993)-Cinci arici, licurici-Ed.Tipomur-Tg.-Mureș

21.-Pa ca M. D.= (2007) -Consilierea psihologică în mediul universitar-Ed.University Press-Tg.-Mureș

22.-Pa ca M. D = (2004)-Povestea terapeutică -Ed.Ardealul-Tg.Mure

23.-Peseschkian N (2005)-Povești orientale ca instrumente de psihoterapie-Ed.Trei-București

24.- Sadoveanu M = (1998)-Hanu Ancu ei-Ed.100x1-Gramer-București

25.- Selingman M.E.P. = (2004)-Optimismul se învață -Ed-Humanitas-București

26.- Siegel B.S. = (2004)-Iubire, medicină și miracole-Ed.Humanitas-București

27.- Stăvrașche C = (2002)-Ghid de psihoterapie pentru reducerea conflictelor-Ed.Oscar Print-București

28.- Iancu N. Gh.=(2003)–Pilde, povești duhovnicești-Ed.Tipomur-Tg.-Mure

29.- Iancu N. Gh.=(2004)–Pilde, povești duhovnicești, istorioare nostime- Ed.Reîntregirea-Alba Iulia

30.-Vianu I = (1975)-Introducere în psihoterapie -Ed.Dacia-Cluj-Napoca

31.- Waters V. = (2003)-Povești raționale pentru copii- Ed.ASCR-Cluj-Napoca